

การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์
กล้ามเนื้อมือกับตาเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 1

การศึกษาค้นคว้าอิสระ
ของ
บุญธรรม โสภา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
พฤษภาคม 2556
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์
กล้ามเนื้อมือกับตาเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 1

การศึกษาค้นคว้าอิสระ
ของ
บุญธรรม โสภา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
พฤษภาคม 2556
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบการศึกษาชั้นคว่ำอัสระ ได้พิจารณาการศึกษาชั้นคว่ำอัสระของ
นายบุญธรรม โสภาก แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบการศึกษาชั้นคว่ำอัสระ

(อาจารย์ ดร.ชัยรัตน์ ชูสกุล)

ประธานกรรมการ

(อาจารย์บัณฑิตศึกษาประจำคณะ)

(ผศ.ดร.กัญณา สมะวรรณะ)

กรรมการ

(อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาชั้นคว่ำอัสระ)

(อาจารย์ ดร.อารยา ปิยะกุล)

กรรมการ

(อาจารย์บัณฑิตศึกษาภายนอกภาควิชา)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับการศึกษาชั้นคว่ำอัสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัย
มหาสารคาม

(รศ.ดร.ประวิต เอราวรรณ์)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(ศ.ดร.ปรีชา ประเทพา)

ผู้รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 29 เดือน พ.ค. พ.ศ. 2556

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลืออย่างดียิ่ง จากผศ.ดร.ภุชญา สมะวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ อาจารย์ ดร.ชัยรัตน์ ชูสกุล ประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ และอาจารย์ ดร.อารยา ปิยะกุล กรรมการสอบ การศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตลอดจนช่วยเหลือไขข้อบกพร่องต่างๆ ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จ ผู้ศึกษาค้นคว้าขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ ภาควิชาหลักสูตรและการสอนทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา ความรู้ และให้คำแนะนำ สั่งสอน ตลอดช่วงระยะเวลาที่ทำการศึกษา

ขอขอบพระคุณ นางสุพร จันทรประทักษ์ ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย นางนงลักษณ์ กันปัญญา ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนพินิจราษฎร์บำรุง อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน นางรัชก โปธิ์สกร ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนพินิจราษฎร์ บำรุง อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลประเมินผล ที่ได้กรุณาเป็น ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครูโรงเรียนพินิจราษฎร์บำรุง ทุกท่าน ที่ให้ ความอนุเคราะห์ในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบใจนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือ ในการการศึกษาค้นคว้าอิสระจนเสร็จสมบูรณ์

ความสำเร็จในการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ได้แรงผลักดันและกำลังใจจากนายบุญธรรม โสภา นางสาวโสภิตา โสภา และเด็กชายบุญพิภพ โสภา รวมทั้งญาติพี่น้องทุกคนที่คอยให้กำลังใจ ให้ความรัก ความห่วงใย ให้การสนับสนุน จนทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

คุณค่าและประโยชน์ของงานการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าขอมอบ เป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา และบูรพาจารย์ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้การอบรม สั่งสอน จนประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตและความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

บุญธรรม โสภา

ชื่อเรื่อง การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์
กล้ามเนื้อมือกับตาเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 1

ผู้ศึกษาค้นคว้า นายบุญธรรม โสภา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษณา สมะวรรณนะ

ปริญญา กศ.ม. สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน

มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีที่พิมพ์ 2556

บทคัดย่อ

กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์มีคุณค่าสร้างสรรค์ต่อเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นวัยที่ต้องการส่งเสริมพัฒนาการความพร้อม ความคล่องในการคิด สายตาและมือให้ประสานสัมพันธ์กัน ความพร้อมนี้จะเป็นพื้นฐานขั้นต้นให้เด็กสามารถพัฒนาได้อย่างสูงสุดตามศักยภาพของเด็ก การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาการพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือกับตาสำหรับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่น 2) พัฒนาและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดประสบการณ์การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่น เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือกับตาสำหรับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 3) หาค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดประสบการณ์การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่น เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือกับตาสำหรับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายหญิงอายุระหว่าง 4-5 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1/2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนพินิจราษฎร์บำรุง อำเภอยางตลาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 จำนวน 25 คนซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้ามี 2 ชนิดได้แก่ แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือกับตาเด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 1 และ แบบวัดความสามารถระหว่างกล้ามเนื้อมือกับตา สถิติที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏดังนี้

1. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือกับตาเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับดีมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงขึ้นโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 25.00 คิดเป็น ร้อยละ 83.33
2. ประสิทธิภาพของแผนการจัดประสบการณ์ใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือกับตาเด็กปฐมวัย มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.72/83.33

3. ดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้ของแผนการจัดประสบการณ์การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตาเด็กปฐมวัย มีค่าเท่ากับ 0.7106 ซึ่งแสดงว่าเด็กมีความก้าวหน้าทางการเรียน ร้อยละ 71.06

โดยสรุปการจัดประสบการณ์การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่น ส่งผลให้เด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 1 มีพัฒนาการ การใช้กล้ามเนื้อมือประสานสัมพันธ์กับตาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการด้านการเขียน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และจินตนาการ เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนระดับสูงขึ้นไป

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษา	3
ความสำคัญของการศึกษา	4
ขอบเขตของการศึกษา	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546	7
การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์	15
แนวการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์	17
การพัฒนากล้ามเนื้อมือและตา	25
ประสิทธิภาพแผนการจัดประสบการณ์	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	34
งานวิจัยในประเทศ	34
งานวิจัยต่างประเทศ	37
3 วิธีดำเนินการศึกษา	39
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	39
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	39
การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล	44
การวิเคราะห์ข้อมูล	44
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	45
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	48

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	56
ความมุ่งหมายของการศึกษา	56
สรุปผล	56
อภิปรายผล	57
ข้อเสนอแนะ	60
บรรณานุกรม	61
ภาคผนวก	64
ภาคผนวก ก แผนการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างกล้ามเนื้อมือกับตา	65
ภาคผนวก ข แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย	93
ภาคผนวก ค แบบสรุปความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อแผนการ จัดประสบการณ์โดยโดยกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่น	102
ภาคผนวก ง แบบสรุปผลการประเมินความสอดคล้องข้อคำถามของแบบวัด ความสามารถด้านการใช้นิ้วมือประสานสัมพันธ์กับตาเด็กปฐมวัย กับจุดประสงค์การเรียนรู้	105
ภาคผนวก จ เอกสารหนังสือราชการ	107
ประวัติย่อของผู้ศึกษา	113

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	วิเคราะห์เนื้อหาหน่วยการเรียนรู้กับจุดมุ่งหมายการใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตาเด็กปฐมวัย	40
2	ระดับพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตาเด็กปฐมวัยโดยรวม และจำแนกรายข้อ	48
3	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) ของแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยการใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตา	50
4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_2) ของแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยการใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตา	53
5	ประสิทธิภาพของแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตา	54
6	แบบสรุปความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อแผนการจัดประสบการณ์โดยกิจกรรม ศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่น	103
7	แบบสรุปผลการประเมินความสอดคล้องข้อคำถามของแบบวัดความสามารถด้าน การใช้นิ้วมือประสานสัมพันธ์กับตาเด็กปฐมวัย กับจุดประสงค์การเรียนรู้	106

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

เด็กปฐมวัยเป็นวัยที่ต้องได้รับการพัฒนาโดยเฉพาะช่วงอายุ 0 - 6 ปี ถือว่าเป็นช่วงโอกาสทองของการเรียนรู้เพราะในวัยนี้สมองเติบโตอย่างรวดเร็วถ้าเด็กได้รับการพัฒนาและได้รับการกระตุ้นด้วยวิธีการที่ถูกต้องจะช่วยสร้างเสริมให้มีความพร้อมสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย อารมณ์- จิตใจ สังคม และสติปัญญา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 16) ทั้งนี้การวางรากฐานของการพัฒนาการทุกด้านควรเริ่มตั้งแต่ระดับปฐมวัย เพราะการปูพื้นฐานให้เด็กมีความพร้อมนั้นขึ้นอยู่กับ การฝึกอบรมเลี้ยงดูเด็กตั้งแต่เยาว์วัย การจัดการศึกษา และการพัฒนาเด็กปฐมวัยจึงควรมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้เด็กระดับปฐมวัยทุกคนเจริญเติบโต และเรียนรู้อย่างมีความสุข เปิดโอกาสให้เด็กได้สัมผัส และคุ้นเคยกับสิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง โดยเด็กวัยนี้มีพัฒนาการการเรียนรู้ที่เริ่มจากการรับรู้ การเข้าใจ เฉพาะสิ่งที่เห็นและจับต้องได้ ดังนั้นการจัดการศึกษาให้แก่เด็กปฐมวัยหากได้รับการส่งเสริมและช่วยเหลืออย่างถูกวิธีและเป็นไปตามขั้นตอนของพัฒนาการเด็กแล้วจะทำให้เด็กเหล่านั้น มีความพร้อม และมีศักยภาพที่จะพัฒนาต่อไปอย่างสูงสุด

การจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นการจัดการศึกษาในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกด้าน จุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาเพื่อให้เด็กมีพัฒนาการที่เหมาะสมกับวัยตามความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญา แนวการจัดกิจกรรมจึงมุ่งเน้นเพื่อเตรียมความพร้อมด้านต่างๆให้เด็ก (กระทรวงศึกษาธิการ. 2540 : 10) โดยต้องจัดให้สอดคล้องกับธรรมชาติของเด็ก เนื่องจากเด็กวัยนี้มีความอยากรู้อยากเห็น อยากทดลอง สนใจสิ่งต่างๆรอบตัว ช่างซัก มีความคิดคำนึงมาก ชอบเล่นสมมติ มีช่วงความสนใจสั้น สามารถคิดสร้างสรรค์การเล่นและการกระทำกิจกรรมต่างๆด้วยตนเองได้ดี ดังนั้นการเรียนรู้สิ่งต่างๆของเด็กวัยนี้จะต้องอาศัยประสบการณ์ตรงจากสิ่งที่ได้ตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมที่เป็นรูปธรรม โดยเด็กต้องเกิดความสนใจและพอใจที่จะกระทำพฤติกรรมตอบสนองนั้นๆ เพราะลักษณะนิสัยของเด็กวัยนี้อยู่ในระยะที่ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง จะกระทำกิจกรรมที่ตนเองสนใจและพอใจเท่านั้น ซึ่งการจัดประสบการณ์ให้เด็กได้เรียนรู้สิ่งที่อยู่รอบตัวด้วยการให้เด็กได้สังเกต ได้เล่น และได้ซักถามสิ่งที่อยากรู้อยากเห็น จึงเป็นการสอดคล้องกับธรรมชาติของเด็กและพัฒนาสติปัญญาของเด็กด้วย (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2532 : 500)

พัฒนาการทางร่างกายของเด็กเป็นกระบวนการที่ต้องพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กให้แข็งแรง การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการทางกายต้องสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก กิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการทางกายช่วยให้เด็กได้เรียนรู้การปรับตัว การรู้จักตนเองและการสร้างทักษะทางสังคม กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการทางกายที่ดีสำหรับเด็กปฐมวัยไม่ควรเน้นเฉพาะการหยิบจับหรือเล่นอย่างอิสระโดยขาดความหมายของการเล่นที่เป็นการเสริมสร้างการเรียนรู้ที่ดีสำหรับเด็ก การเล่นของเด็กที่สร้างสรรค์ร่างกาย และส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านนั้นต้องเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นอย่างมีความหมายที่นอกจากการทำให้เด็กมีร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์สามารถใช้กล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก

ได้แล้วต้องสร้างเสริมพัฒนาการด้านอื่นด้วย กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการทางกายสำหรับเด็กปฐมวัย จะมุ่งเน้นถึงการพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กอย่างเจาะจง การจัดกิจกรรมที่พัฒนาทางกายสำหรับเด็กไม่ควรมีข้อจำกัดเฉพาะในชั้นเรียนควรเน้นการออกนอกชั้นเรียนด้วยวิธีการออกกำลังกายด้วยการใช้แขน ใช้มือ ใช้ขา และอุปกรณ์เป็นการเสริมสร้างการเรียนรู้ตนเองที่สามารถค้นหาความสามารถและความสนใจของตนเองได้ กล้ามเนื้อเล็กเป็นพัฒนาการทางร่างกายอีกส่วนหนึ่งที่สำคัญมาก เพราะหมายถึงการสร้างเสริมความสามารถในการหยิบ จับ คัดเขียน และทำกิจกรรมที่ต้องใช้กล้ามเนื้อนิ้วมือ ฝ่ามือและข้อต่อ การส่งเสริมพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็กเป็นการส่งเสริมพัฒนาการกล้ามเนื้อมือที่สำคัญสำหรับเด็กมาก เพราะเด็กต้องใช้มือในการทำกิจกรรมในการทำกิจกรรมที่สำคัญ เช่น การเขียนหนังสือ การจับ การปั้น ฯลฯ การส่งเสริมการใช้กล้ามเนื้อมือไม่เพียงแต่พัฒนาการของกล้ามเนื้อนิ้วมือให้แข็งแรงเท่านั้นแต่ยังเป็นการส่งเสริมความสามารถของการใช้สายตากับมือให้สัมพันธ์กันด้วย การส่งเสริมพัฒนาการกล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กต้องพัฒนาควบคู่กันไปและเด็กต้องได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่อง (กุลยา ตันติผลาชีวะ. 2547 : 100 - 102)

ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กมีความสำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน โดยกล้ามเนื้อมัดเล็กเป็นอวัยวะหนึ่งที่ใช้ในการทำกิจวัตรประจำวันด้วยตนเอง เช่น การใส่ – การถอด การติดกระดุม รูดซิป การแปรงฟัน ผูกเชือกรองเท้า งานศิลปะ รวมทั้งการขีดเขียนถ้าเด็กใช้กล้ามเนื้อเล็กได้คล่องแคล่วจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆได้และการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยควรส่งเสริมให้ใช้กล้ามเนื้อสายตาร่วมกับมือเพราะการประสานงานของกล้ามเนื้อเล็กของเด็กยังไม่พร้อมเท่าที่ควรและถ้าพัฒนากล้ามเนื้อเล็กให้แข็งแรงดี เด็กก็พร้อมที่จะลากลีสลามือซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการเขียนเพราะความคล่องแคล่วของกล้ามเนื้อนิ้วมือมีความสัมพันธ์อย่างมากกับการเขียนของเด็ก ซึ่งกิจกรรมหรืออุปกรณ์ที่ช่วยส่งเสริมการใช้กล้ามเนื้อมือกับตาให้สัมพันธ์กันได้แก่ การร้อยลูกปัด ร้อยเชือก ร้อยดอกไม้ เย็บกระดุม รูดซิป เรียงสี เรียงไม้หนีบ ปักหมุด ตอกตะปู เป็นต้น (เยาวภา เดชะคุปต์. 2543 : 22 - 24)

ศิลปะเป็นวิชาที่มีคุณค่าต่อเด็กทั้งในแง่ของการส่งเสริมพัฒนาการและแง่ของการบำบัดปัญหา เพื่อส่งเสริมความงอกงามของเด็กไว้ว่า ศิลปะมีคุณค่าต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ อันได้แก่ ด้านร่างกายช่วยสนองความต้องการตามธรรมชาติของเด็กที่ชอบการเคลื่อนไหว ไม่อยู่นิ่ง ฝึกหัดการใช้กล้ามเนื้อมือ ตา และอวัยวะอื่นๆให้ทำงานประสานกันและได้รับความสนุกสนาน ด้านสติปัญญา การเรียนรู้ด้วยการกระทำได้มีประสบการณ์ตรง สสำรวจ ค้นคว้า ทดลอง สร้างสรรค์ แก้ปัญหา กับงานและวัสดุงานชนิด ด้านสังคมเด็กมีโอกาสร่วมกับคนอื่นทั้งในบ้าน โรงเรียน ชุมชน ฝึกนิสัยและทักษะทางสังคม ทักษะคติอันดีต่อการมีชีวิตรอยู่ในสังคม ด้านอารมณ์ จิตใจช่วยสนองต่อความต้องการการแสดงออกและสร้างสรรค์ทำให้เด็กมีอารมณ์มั่นคง มีความมั่นใจในตนเอง รู้จักหาทางแก้ปัญหา พึ่งตนเองและปรับตัวได้

กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมหนึ่งที่อยู่ในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย เป็นกิจกรรมเสรีที่เด็กอยากทำ สนใจที่จะทำ เมื่อทำแล้วมีความสุข สามารถพัฒนาเด็กด้านต่างๆ ได้ ซึ่งเด็กทุกคนต้องการแสดงออกด้านความคิดและความรู้สึก ต้องการบอก พูด เขียนเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความรู้สึกของตน วิธีการของเด็กทำได้ด้วยการถ่ายทอดออกจากจินตนาการลงสู่งานศิลปะ (กุลยา ตันติผลาชีวะ. 2547 : 188) กิจกรรมสร้างสรรค์โดยใช้งานศิลปะศึกษาที่เหมาะสมกับเด็ก เช่น การวาดภาพระบายสี การเล่นกับสีน้ำ เช่น เป่าสี หยดสี การพิมพ์ภาพ การปั้น การพับ ฉีก

ปะ และการประดิษฐ์ ซึ่งในกระบวนการทำงานศิลปะสร้างสรรค์นั้นเด็กจะเกิดการเรียนรู้จากการได้สำรวจ สังเกต จำแนก เปรียบเทียบ และค้นพบการเปลี่ยนแปลงต่างๆ การทำกิจกรรมศิลปะด้วยตนเอง เด็กสามารถจะสำรวจสังเกตรูปร่างลักษณะ สี ขนาดและสถานะของวัสดุ อุปกรณ์ เกิดการหมุน การพลิกวัสดุ การเปลี่ยนแปลงขนาด จะเห็นได้ว่าการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัยว่ามีความจำเป็นที่จะต้องจัดกิจกรรมที่มีความเหมาะสมกับเด็กเพื่อกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพของเด็กแต่ละคน มีการยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก และที่สำคัญกิจกรรมที่จัดควรเน้นให้มีสื่อของจริงให้เด็กมีโอกาสสังเกต สำรวจค้นคว้าทดลองแก้ปัญหาด้วยตนเอง ซึ่งกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นเหมือนกับกิจกรรมทั่วไป แตกต่างตรงที่กิจกรรมสร้างสรรค์นั้นเป็นกิจกรรมที่ไม่มีการบังคับให้เด็กทำแต่เป็นกิจกรรมเสรีที่เด็กทุกคนสามารถจะทำได้เมื่อตนเองเกิดความพึงพอใจและสนใจ (วราภรณ์ รักวิจัย. 2525 : 62) กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การปั้น การฉีกติดปะ การวาดภาพ การร้อยลูกปัด และการเป่าสีสามารถส่งเสริมพัฒนาการของเด็กได้เป็นอย่างดี ช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ทางศิลปะเด็กได้ลงมือปฏิบัติจริง เด็กได้สัมผัสกับสื่อวัสดุต่างๆ ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า เด็กได้รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ ช่วยฝึกการแก้ปัญหา ผ่านคลายอารมณ์ ทำให้จิตใจสงบ อ่อนโยน มีสมาธิในการทำงาน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 50) ซึ่งในการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การปั้น การฉีกติดปะ การวาดภาพ การร้อยลูกปัด และการเป่าสีเด็กจะต้องใช้กล้ามเนื้อเล็กในการหยิบจับอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อควบคุมการทำงานให้ประสานสัมพันธ์กันระหว่างการใช้กล้ามเนื้อนิ้วมือ และประสาทตาในการจัดและบังคับการทำกิจกรรม ส่งเสริมและพัฒนาประสาทสัมผัส โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางจักษุสัมผัส ช่วยให้ได้รู้จักสังเกตสิ่งต่างๆ รอบๆ ตัว ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของ สี รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว พื้นที่ว่าง เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสามารถของเด็ก เป็นกิจกรรมที่ฝึกการเคลื่อนไหวพื้นฐานของกล้ามเนื้อมัดเล็ก ให้ได้รับการพัฒนากล้ามเนื้อนิ้วมือ ฝ่ามือและข้อต่อเพิ่มความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ ซึ่งจะส่งผลให้วัยมีความแข็งแรงมีทักษะในการใช้มือได้อย่างคล่องแคล่ว เพื่อจะกระตุ้นพัฒนาการของกล้ามเนื้อมัดเล็กให้เพิ่มขึ้น

จากเหตุผลที่กล่าวมานี้ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจในการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อมือกับตาเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 1 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความพร้อมของเด็ก และเป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์ในการเตรียมความพร้อมให้กับเด็กเพื่อเป็นการส่งเสริมการประสานงานระหว่างกล้ามเนื้อมือกับตาและส่งผลให้การเรียนการสอนในระดับสูงมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาการพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือกับตาสำหรับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่น
2. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดประสบการณ์การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือกับตาสำหรับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

3. เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดประสบการณ์การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตาสำหรับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 1

ความสำคัญของการศึกษา

ผลการศึกษาค้นคว้าได้แผนการจัดประสบการณ์การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตาสำหรับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 1 ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการเตรียมความพร้อมทางด้านการพัฒนากล้ามเนื้อมือประสานสัมพันธ์กับตาเด็กปฐมวัยต่อไป

ขอบเขตของการศึกษา

1. ประชากร ได้แก่ เด็กชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 4 – 5 ปี โรงเรียนพินิจราษฎร์บำรุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 จำนวน 86 คน จาก 3 ห้องเรียน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เด็กชั้นอนุบาลปีที่ 1/2 อายุ 4 – 5 ปี โรงเรียนพินิจราษฎร์บำรุง อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 จำนวน 25 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เนื่องจากโรงเรียนพินิจราษฎร์บำรุง มีการจัดห้องเรียน ด้วยการคละอายุ ทุกห้อง พัฒนาการและความสามารถเด็ก เก่ง ปานกลาง และอ่อนใกล้เคียงกัน
2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่
 - 2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมือประสานสัมพันธ์กับตาเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 1
 - 2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อประสานสัมพันธ์กับตาเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 1
3. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง เป็นแผนการจัดประสบการณ์การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตา มีดังนี้
 - 3.1 หน่วยตัวเรา
 - 3.2 หน่วยวิทยาศาสตร์น่ารู้
 - 3.3 หน่วยสัตว์แสนสวย
 - 3.4 หน่วยต้นไม้ที่รัก
4. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตา เด็กปฐมวัย หมายถึง กิจกรรมศิลปะที่ผู้ศึกษาจัดขึ้นเพื่อฝึกทักษะการใช้กล้ามเนื้อประสานสัมพันธ์กับตา คือ

1.1 การปั้น โดยใช้วัสดุจากธรรมชาติในท้องถิ่นได้แก่ ดินเหนียว

1.2 การฉีก ปะติด โดยใช้วัสดุจากธรรมชาติในท้องถิ่น คือ ใบไม้แห้ง ฟางข้าว เปลือกปลา

1.3 การวาดภาพ โดยใช้สีจากธรรมชาติในท้องถิ่น ซึ่ง สีดำ นำจากถ่าน นำสีเขียวจาก

ใบเตย สีม่วงจากดอกอัญชัญ สีเหลืองจากขมิ้น

1.4 การร้อยลูกปัดโดยใช้วัสดุจากธรรมชาติในท้องถิ่น ร้อยผักบุ้ง ดอกลิลาวดี ดอกเข็ม

1.5 การเป่าสีโดยใช้วัสดุจากธรรมชาติในท้องถิ่น โดยใช้สีจากธรรมชาติในท้องถิ่นได้แก่ สีดำ จากถ่าน สีเขียวจากใบเตย สีม่วงจากดอกอัญชัญ สีเหลืองจากขมิ้น

2. ความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อกับตา หมายถึง การบังคับกล้ามเนื้อที่ใช้ในการทำงานละเอียดที่ไม่ต้องอาศัยการเคลื่อนไหวของร่างกายให้สัมพันธ์กับตา โดยผ่านระบบประสาททางกล้ามเนื้อและไข้อยู่เพียงบางส่วน เช่น นิ้วมือ ให้ทำงานประสานสัมพันธ์ ระหว่างมือกับตาเพื่อทำกิจกรรม การเขียน การหยิบ การจับ การตัดกระดาษด้วยกรรไกร การถือและการร้อย ทำให้สามารถทำงานได้เป็นอย่างดี โดยวัดได้จากแบบวัดความสามารถการใช้กล้ามเนื้อเล็กที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น คือ

2.1 วางก้อนไม้เป็นรูปตามแบบที่กำหนด ภายในเวลา 15 วินาที

2.2 หยิบก้อนกรวดใส่ขวด 10 ก้อน ภายในเวลา 15 วินาที

2.3 วาดรูป ○ ตามแบบ

2.4 วาดรูป × ตามแบบ

2.5 วาดรูป □ ตามแบบ

2.6 วาดรูป △ ตามแบบ

2.7 พับกระดาษได้ 3 ทบ ตามแบบ

2.8 ตัดกระดาษด้วยกรรไกร

2.9 สร้างหอคอยด้วยก้อนไม้ 10 ก้อน

2.10 ใช้เข็มคีบสิ่งของใส่ถ้วย 10 ชิ้น ภายในเวลา 20 วินาที

3. ประสิทธิภาพของแผนการจัดประสบการณ์การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตาสำหรับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 / 80 หมายถึง

3.1 ประสิทธิภาพ 80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยของเด็กทุกคนที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียนและผลงาน ได้คะแนนเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

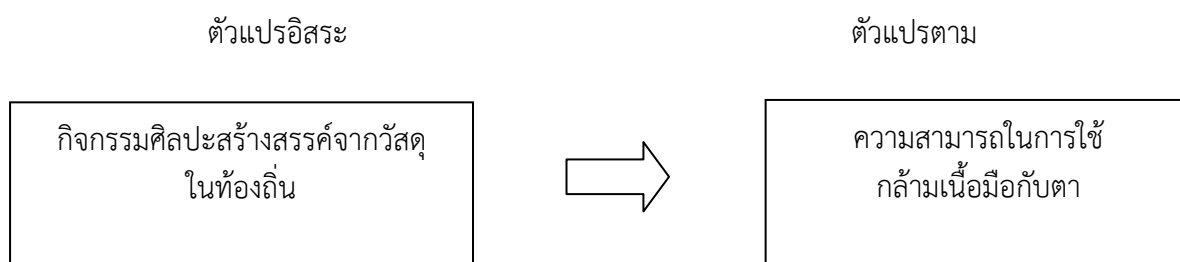
3.2 ประสิทธิภาพ 80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยของเด็กทุกคนที่ได้จากแบบวัดความสามารถการใช้กล้ามเนื้อเล็ก ได้คะแนนเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

4. พฤติกรรมระหว่างเรียน หมายถึง การปฏิบัติกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่น คือ การปั้น การเขียน การหยิบ การจับ การฉีก การร้อย รวมถึงความคิดสร้างสรรค์ในผลงานและการทำงานร่วมกันกับผู้อื่น

5. ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดประสบการณ์การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตาสำหรับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 1 หมายถึง ค่าที่แสดงความก้าวหน้าของเด็กก่อนและหลังเรียนด้วยแผนการจัดประสบการณ์การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตา

กรอบแนวคิดในการศึกษา

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้เป็นการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์พัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อกับตา ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 4-5 ปี ซึ่งได้แบ่งลักษณะของการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องออกเป็นส่วนๆ ดังนี้

1. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546
2. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์
3. แนวการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์
4. การพัฒนากล้ามเนื้อมือและตา
5. ประสิทธิภาพของแผนการจัดประสบการณ์
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 31-47) ได้กำหนดหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กอายุ 4-6 ปี ไว้ว่า เป็นการจัดในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาแก่เด็กทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ตามวัยและตามความสามารถของแต่ละบุคคลและเพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการตลอดจนการเรียนรู้ที่เหมาะสม ด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้เลี้ยงดู หรือบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาเด็กปฐมวัยเพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุล เติบโตตามศักยภาพ โดยกำหนดหลักการดังนี้

1. หลักการ

ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกประเภท ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชนสังคมและวัฒนธรรมไทยพัฒนาเด็กโดยองค์รวมผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยการจัดประสบการณ์ ให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

2. จุดหมาย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 4-6 ปี มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถ และความแตกต่างระหว่างบุคคล จึงกำหนดจุดหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสาน

สัมพันธ์กันมีสุขภาพจิตดีและมีความสุขมีคุณธรรมจริยธรรมและมีจิตใจที่汀งามชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว และรักการออกกำลังกายช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทยอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

2.1 มีความสามารถในการคิดและการแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย

2.2 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

2.3 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีทักษะในการแสวงหาความรู้

3. คุณลักษณะตามวัย

คุณลักษณะตามวัยเป็นความสามารถตามวัยหรือพัฒนาการตามธรรมชาติ

เมื่อเด็กมีอายุถึงวัยนั้นๆ ผู้สอนจำเป็นต้องทำความเข้าใจคุณลักษณะตามวัยของเด็กอายุ

4-6 ปี เพื่อนำไปพิจารณาจัดประสบการณ์ให้เด็กแต่ละวัยได้อย่างถูกต้องเหมาะสมขณะเดียวกันต้องสังเกตเด็กแต่ละคนซึ่งมีความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อนำข้อมูลไปช่วยในการพัฒนาเด็กให้เต็มความสามารถและเต็มตามศักยภาพ ในที่นี้จะกล่าวถึงรายละเอียด คุณลักษณะตามวัยเฉพาะเด็กอายุ 5 ปี ที่ผู้ศึกษากำลังศึกษาพัฒนาการอยู่ซึ่งมีดังนี้

3.1 พัฒนาการด้านร่างกาย

3.1.1 กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่องได้

3.1.2 รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้ด้วยมือทั้งสอง

3.1.3 เดินขึ้นลงบันไดสลับเท้าได้อย่างคล่องแคล่ว

3.1.4 เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้

3.1.5 ตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งที่กำหนด

3.1.6 ใช้กล้ามเนื้อเล็กได้ดี เช่น ตัดกระดาษ ผูกเชือกกรองเท้า ฯลฯ

3.1.7 ยึดตัวคล่องแคล่ว

3.2 พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ

3.2.1 แสดงอารมณ์ได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม

3.2.2 ชื่นชมความสามารถและผลงานของตนเองและผู้อื่น

3.2.3 ยึดตัวเองเป็นศูนย์กลางน้อยลง

3.3 พัฒนาการด้านสังคม

3.3.1 ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง

3.3.2 เล่นหรือทำงานโดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกับผู้อื่นได้

3.3.3 พบผู้ใหญ่ รู้จักไหว้ ทำความเคารพ

3.3.4 รู้จักขอบคุณ เมื่อรับของจากผู้ใหญ่

3.3.5 รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

3.4 พัฒนาการด้านสติปัญญา

3.4.1 บอกความแตกต่างของกลิ่น สี เสียง รส รูปร่าง จำแนกและจัด

หมวดหมู่ สิ่งของได้

- 3.4.2 บอกชื่อ นามสกุล และอายุของตนเองได้
- 3.4.3 พยายามหาวิธีแก้ปัญหาด้วยตนเอง
- 3.4.4 สนทนาโต้ตอบ/เล่าเป็นเรื่องราว ได้
- 3.4.5 สร้างผลงานตามความคิดของตนเอง โดยมีรายละเอียดเพิ่มขึ้นและแปลกใหม่
- 3.4.6 รู้จักใช้คำถาม “ทำไม” “อย่างไร”
- 3.4.7 เริ่มเข้าใจสิ่งที่เป็นามธรรม
- 3.4.8 นับปากเปล่าได้ถึง 20

4. สารการเรียนรู้

สารการเรียนรู้ใช้เป็สื่อกลางในการจัดกิจกรรมให้กับเด็กเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งจำเป็นต่อการพัฒนาเด็กให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งนี้สารการเรียนรู้ประกอบด้วย องค์ความรู้ ทักษะ หรือกระบวนการและคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรมจริยธรรม ความรู้สำหรับเด็กอายุ 4-6 ปี มีดังนี้

4.1 สารเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็ก เด็กควรรู้จักชื่อ นามสกุล รูปร่างหน้าตา รู้จักอวัยวะต่างๆ วิธีระวังรักษาร่างกายให้สะอาด ปลอดภัย การรับประทานอาหารที่ถูกสุขลักษณะเรียนรู้ที่จะเล่นและทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองคนเดียว หรือกับผู้อื่น ตลอดจนเรียนรู้ที่จะแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก และแสดงมารยาทที่ดี

4.2 สารเรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก เด็กควรได้มีโอกาสรู้จักหรือ มีโอกาสใกล้ชิดและมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน

4.3 สารเรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติรอบตัว เด็กควรจะได้เรียนรู้สิ่งมีชีวิต สิ่งไม่มีชีวิต รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของโลกที่แวดล้อมเด็กตามธรรมชาติ เช่น ฤดูกาล กลางวัน กลางคืน ฯลฯ

4.4 สารเรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก เด็กควรจะได้รู้จักสี ขนาด รูปร่าง รูปทรง น้ำหนัก ผิวสัมผัสของสิ่งต่างๆ รอบตัว สิ่งของเครื่องใช้ ยานพาหนะและการสื่อสารต่างๆที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน

สารการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546

สารการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ได้กำหนด พัฒนาการของเด็กปฐมวัยไว้ เป็น 2 ส่วน เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการพัฒนาเด็กทางด้านร่างกาย ดังนี้

1. ประสพการณ์สำคัญ

1.1 ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ได้แก่

1.1.1 การทรงตัวและการประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อใหญ่

1.1.1.1 การเคลื่อนไหวอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวเคลื่อนที่

1.1.1.2 การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุอุปกรณ์

1.1.1.3 การเล่นเครื่องเล่นสนาม

1.1.2 การประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อเล็ก

1.1.2.1 การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส

1.1.2.2 การเขียนภาพและการเล่นกับสี

1.1.2.3 การปั้นและประดิษฐ์สิ่งต่างๆ ด้วยดินเหนียว ดินน้ำมัน แป้งไม้

เศษวัสดุ ฯลฯ

1.1.2.4 การต่อของ บรรจุ เท และแยกชิ้นส่วน

1.2 ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ ได้แก่

1.2.1 ดนตรี

1.2.1.1 การแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี

1.2.1.2 การเล่นเครื่องดนตรีง่ายๆ เช่น เครื่องดนตรีประเภทเคาะประเภทตี ฯลฯ

1.2.1.3 การร้องเพลง

1.2.2 สนุกสนาน

1.2.2.1 การชื่นชมและสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม

1.2.2.2 การแสดงออกอย่างสนุกสนานกับเรื่องตลก ขำขัน และเรื่องราว/

เหตุการณ์ที่สนุกสนานต่างๆ

1.2.3 การเล่น

1.2.3.1 การเล่นอิสระ

1.2.3.2 การเล่นรายบุคคล การเล่นเป็นกลุ่ม

1.2.3.3 การเล่นในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

1.2.4 คุณธรรมจริยธรรม การปฏิบัติตามหลักศาสนาที่นับถือ

1.3 ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม ได้แก่

1.3.1 การเรียนรู้ทางสังคม

1.3.1.1 การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของตนเอง

1.3.1.2 การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น

1.3.1.3 การวางแผน ตัดสินใจเลือกและลงมือปฏิบัติ

1.3.1.4 การมีโอกาสได้รับรู้ความรู้สึก ความสนใจ และความต้องการ

ของตนเองและผู้อื่น

1.3.1.5 การมีประสบการณ์ในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเคารพ

ความคิดเห็นของผู้อื่น

1.3.1.6 การแก้ปัญหาในการเล่น

1.3.1.7 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อยู่อาศัยและความเป็นไทย

1.4 ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ได้แก่

1.4.1 การคิด

1.4.1.1 การรู้จักสิ่งต่างๆ ด้วยการมอง ฟัง สัมผัส ชิมรส และดมกลิ่น

1.4.1.2 การเลียนแบบการกระทำและเสียงต่างๆ

- สถานที่จริง
- 1.4.1.3 การเชื่อมโยงภาพ ภาพถ่าย และรูปแบบต่างๆ กับสิ่งของหรือ
 - 1.4.1.4 การรับรู้และแสดงความรู้สึกผ่านสื่อวัสดุ ของเล่น และผลงาน
 - 1.4.1.5 การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านสื่อวัสดุต่างๆ
 - 1.4.2 การใช้ภาษา
 - 1.4.2.1 การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด
 - 1.4.2.2 การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเองหรือเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง
 - 1.4.2.3 การอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์ และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ
 - 1.4.2.4 การฟังเรื่องราวนิทาน คำคล้องจอง คำกลอน
 - 1.4.2.5 การเขียนในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็กเขียนภาพ เขียนขีดเขียน เขียนคล้ายตัวอักษร เขียนเหมือนสัญลักษณ์ เขียนชื่อตนเอง
 - 1.4.2.6 การอ่านในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็กอ่านภาพหรือสัญลักษณ์จากหนังสือนิทาน/เรื่องราวที่สนใจ
 - 1.4.3 การสังเกต การจำแนก และการเปรียบเทียบ
 - 1.4.3.1 การสำรวจและอธิบายความเหมือน ความต่างของสิ่งของต่างๆ
 - 1.4.3.2 การจับคู่ การจำแนก และการจัดกลุ่ม
 - 1.4.3.3 การเปรียบเทียบ เช่น ยาว/สั้น ขรุขระ/เรียบ ฯลฯ
 - 1.4.3.4 การเรียงลำดับสิ่งต่างๆ
 - 1.4.3.5 การคาดคะเนสิ่งต่างๆ
 - 1.4.3.6 การตั้งสมมติฐาน
 - 1.4.3.7 การทดลองสิ่งต่างๆ
 - 1.4.3.8 การสืบค้นข้อมูล
 - 1.4.3.9 การใช้หรืออธิบายสิ่งต่างๆ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย
 - 1.4.4 จำนวน
 - 1.4.4.1 การเปรียบเทียบจำนวนมากกว่า น้อยกว่า เท่ากัน
 - 1.4.4.2 การนับสิ่งต่างๆ
 - 1.4.4.3 การจับคู่หนึ่งต่อหนึ่ง
 - 1.4.4.4 การมีประสบการณ์กับจำนวนหรือปริมาณที่เพิ่มขึ้นหรือลดลง
 - 1.4.5 มิติสัมพันธ์ (พื้นที่/ระยะ)
 - 1.4.5.1 การต่อเข้าด้วยกัน การแยกออก การบรรจุ และการเทออก
 - 1.4.5.2 การสังเกตสิ่งต่างๆ และสถานที่จากมุมมองที่ต่างๆ กัน
 - 1.4.5.3 การอธิบายในเรื่องตำแหน่งของสิ่งต่างๆ ที่สัมพันธ์กัน
 - 1.4.5.4 การอธิบายในเรื่องทิศทางการเคลื่อนที่ของคนและสิ่งต่างๆ
 - 1.4.5.5 การสื่อความหมายของมิติสัมพันธ์ด้วยภาพวาด ภาพถ่ายและรูปภาพ
 - 1.4.6 เวลา

1.4.6.1 การเริ่มต้นและการหยุดการกระทำโดยสัญญาณ
 1.4.6.2 การมีประสบการณ์และเปรียบเทียบเวลา เช่น ตอนเช้า ตอนเย็น
 เมื่อวานนี้ พรุ่งนี้ ฯลฯ

1.4.6.3 การเรียงลำดับเหตุการณ์ต่างๆ
 1.4.6.4 การสังเกตความเปลี่ยนแปลงของฤดูกาล

2. แนวทางการจัดประสบการณ์

2.1 จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ คือ เหมาะกับอายุวุฒิภาวะและระดับพัฒนาการเพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ

2.2 จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของเด็กในวัยนี้คือ เด็กได้ลงมือกระทำ เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง

2.3 จัดประสบการณ์ในรูปแบบบูรณาการ คือ บูรณาการทั้งทักษะและสาระการเรียนรู้

2.4 จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่มคิด วางแผน ตัดสินใจ ลงมือกระทำและนำเสนอความคิดโดยผู้สอนเป็นผู้สนับสนุน อำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก

2.5 จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น กับผู้ใหญ่ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในบรรยากาศที่อบอุ่น มีความสุข และเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะต่างๆ กัน

2.6 จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย และอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก

2.7 จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน ตลอดจนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

2.8 จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและแผนที่เกิดขึ้นในสภาพจริงโดยไม่ได้อำนาจการณไว้

2.9 ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์ ทั้งการวางแผน การสนับสนุนสื่อการสอน การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการ

2.10 ทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล นำมาไตร่ตรองและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กและการวิจัยในชั้นเรียน

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 4-6 ปี จะไม่จัดเป็นรายวิชาแต่จัดในรูปแบบของกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น เพื่อให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เกิดการเรียนรู้ได้พัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา การเลือกกิจกรรมที่จะนำมาจัดในแต่ละวัน จึงต้องให้ครอบคลุมสิ่งต่อไปนี้ คือ

1. การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อใหญ่ การเคลื่อนไหว และความคล่องแคล่วในการใช้อวัยวะต่างๆ จึงควรจัดกิจกรรมโดยให้เด็กได้เล่นอิสระ กลางแจ้ง เล่นเครื่องเล่นสนาม เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะดนตรี

2. การพัฒนากล้ามเนื้อเล็กเพื่อให้เด็กพัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็ก การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตาจึงควรจัดกิจกรรมโดยให้เด็กได้เล่นเครื่องเล่นสัมผัส เล่นเกม ต่อภาพ ฝึกช่วยเหลือตนเองในการแต่งกาย หยิบจับชิ้นส่วน ใช้อุปกรณ์ศิลปะ เช่น สีเทียน กรรไกร พู่กัน ดินเหนียว ฯลฯ

3. การพัฒนาอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมเพื่อให้เด็กมีความรู้สึกที่ดี ต่อตนเองและผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก มีวินัยในตนเอง รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัด เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาท ปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมไทยและศาสนาที่นับถือ จึงควร จัดกิจกรรมต่างๆ ผ่านการเล่นให้เด็กได้มีโอกาสตัดสินใจเลือก ได้รับการตอบสนองตามความต้องการ ได้ฝึกปฏิบัติโดยสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมตลอดเวลาที่โอกาสเอื้ออำนวย

4. การพัฒนาสังคมนิสัย เพื่อให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดีแสดงออกอย่างเหมาะสมและอยู่ ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวันมีนิสัยรักการทำงาน รู้จักระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น จึงควรจัดให้เด็กได้ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่าง สม่าเสมอ เช่น รับประทานอาหาร พักผ่อนนอนหลับ ขับถ่าย ทำความสะอาดร่างกาย เล่นและ ทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎกติกาข้อตกลงส่วนรวม เก็บของเข้าที่เมื่อเล่นหรือทำงานเสร็จ ฯลฯ

5. การพัฒนาการคิดเพื่อให้เด็กได้พัฒนาความคิดรวบยอด สังเกต จำแนก เปรียบเทียบ จัดหมวดหมู่ เรียงลำดับเหตุการณ์ แก้ปัญหา จึงควรจัดกิจกรรมให้เด็กได้สนทนา อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เชิญวิทยากรมาพูดคุยกับเด็ก ค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ทดลอง ศึกษาออกสถานที่ ประกอบอาหาร หรือจัดให้เด็กได้เล่นเกมการศึกษาที่เหมาะสมกับวัยอย่าง หลากหลาย ฝึกการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันและในการทำกิจกรรมทั้งที่เป็นกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ หรือรายบุคคล

6. การพัฒนาภาษา เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสใช้ภาษาสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึก ความนึกคิด ความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่างๆ ที่เด็กมีประสบการณ์ จึงควรจัดกิจกรรมทางภาษาให้มีความ หลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กรักการอ่าน และบุคคลที่แวดล้อม ต้องเป็นอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับเด็ก เป็นสำคัญ

7. การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและเห็นความสวยงามของสิ่งต่างๆ รอบตัว โดยใช้กิจกรรม ศิลปะและดนตรีเป็นสื่อ ใช้การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการ ให้ประดิษฐ์สิ่งต่างๆ อย่างอิสระ ตามความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของเด็ก เล่นบทบาทสมมติในมุมเล่นต่างๆ เล่นน้ำ เล่นทราย เล่น ก่อสร้างสิ่งต่างๆ เช่น แท่งไม้ รูปทรงต่างๆ ฯลฯ

กิจกรรมหลักในตารางกิจกรรมประจำวันจะมีกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม ได้แก่

1. การเคลื่อนไหวและจังหวะ มีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาอวัยวะทุกส่วนให้มีความสัมพันธ์กับการเคลื่อนไหว ให้เด็กได้ออกกำลังกาย เข้าใจคำสั่งและปฏิบัติตาม การเป็นผู้นำ ผู้ตามฝึกจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ระเบียบวินัย รู้จังหวะ การจำ การกล้าแสดงออก และมีความสนุกสนานเพลิดเพลิน

2. กิจกรรมเสริมประสบการณ์ มีจุดมุ่งหมายให้เด็กเข้าใจเนื้อหาและเรื่องราว

ในหน่วยการสอน ฝึกสมาธิในการทำงาน ฝึกมารยาท คุณธรรมจริยธรรม ระเบียบวินัย และให้ความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับครู การจัดกิจกรรมจะจัดให้เด็กนั่งเป็นรูปวงกลม ครึ่งวงกลม วงรี หรือแบบตัวยู มีการอธิบาย สนทนา อภิปราย สาธิต ปฏิบัติการทดลอง เล่นเกม เล่นนิทานศึกษาแหล่งเรียนรู้ เป็นต้น

3. กิจกรรมสร้างสรรค์ (ศิลปะศึกษา) มีจุดมุ่งหมายที่จะฝึกกล้ามเนื้อมือและประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา การทำกิจกรรมร่วมกัน ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ การสังเกต การจำ การคิด การพัฒนาภาษา โดยเฉพาะการอธิบายผลงานของตนเองและคุณลักษณะอื่นๆ เช่น ความอดทน รับผิดชอบ เอื้อเฟื้อ ชื่นชมในสิ่งสวยงาม มั่นใจในตนเอง และมีอารมณ์แจ่มใสสำเร็จ

กิจกรรมเน้นการวาดภาพ เป่าสี พับสี พิมพ์ภาพ ปั้น พับกระดาษ ฉีก ตัด ปะ ประดิษฐ์เศษวัสดุ โดยครูจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ กำหนดงานสอน วิธีทำที่เป็นเรื่องใหม่สิ่งทีควรระมัดระวังในการปฏิบัติ การเก็บเศษวัสดุและเครื่องมือในแต่ละวันควรมีกิจกรรมที่แตกต่างกันอย่างน้อย 4 กิจกรรม รวมทั้งการแสดงผลงานของเด็กเป็นต้น

4. กิจกรรมการเล่นตามมุม มีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาภาษา ในด้านการฟังและการพูด เข้าใจโครงสร้างของสังคมและหน้าที่ของบุคคล พื้นฐานทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ฯลฯ ความคิดสร้างสรรค์และคุณลักษณะอื่นๆ เช่นความรับผิดชอบต่อ ระเบียบวินัยและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น

กิจกรรมจะเน้นการเล่นตามมุมต่างๆ ที่ครูจัดอุปกรณ์ไว้ เช่น มุมบ้าน มีของใช้ในบ้าน(ของจำลองหรือเป็นของจริง) ตุ๊กตา มุมหมอ มีเครื่องใช้ต่างๆของหมอ มุมหนังสือมีชั้นและหนังสือภาพต่างๆ มุมวิทยาศาสตร์ มีเครื่องมือเช่น แว่นขยาย เครื่องชั่งและวัสดุหรือของจริงอื่นๆ มุมบล็อก มีบล็อกเป็นแท่งไม้รูปต่างๆและของเล่นจำลองเป็นต้น

5. กิจกรรมเกมการศึกษา มีจุดมุ่งหมายในการฝึกการจำแนก การจัดหมวดหมู่ การคิดหาเหตุผล การรู้ค่าตัวเลข ประสาทสัมพันธ์ การทบทวนความรู้ และคุณลักษณะอื่นๆ ได้แก่ รับผิดชอบต่อและระเบียบวินัย

กิจกรรมเน้นการเล่นตามมุมต่างๆ เช่น เกมจับคู่ เกมเรียงลำดับ การจัดหมวดหมู่ การต่อภาพโดมิโน ฯลฯ สำหรับเกมใหม่ครูต้องอธิบายวิธีเล่น ต่อจากนั้นครูจัดเกมให้เด็กเล่นเป็นกลุ่ม และฝึกการเก็บรักษาของให้เป็นระเบียบหลังการเล่น

6. กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง มีจุดมุ่งหมายให้เด็กออกกำลังกายกลางแจ้งพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ ประสาทสัมพันธ์ จินตนาการ พัฒนาการทางอารมณ์และสังคมและการมีประสบการณ์ตรงนอกห้องเรียน

กิจกรรมสำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี สามารถนำมาจัดลงในตารางกิจกรรมประจำวัน ได้หลายรูปแบบ เป็นการช่วยให้ทั้งครูและเด็กทราบว่าแต่ละวันจะทำกิจกรรมอะไร เมื่อใดและอย่างไร โดยมีหลักการจัดดังนี้

6.1 กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวัน

6.2 จัดกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียนในอัตราส่วนที่เหมาะสม

6.3 กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิด ทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนานเกินกว่า 20 นาที

6.4. กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เช่น เล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ฯลฯ ใช้เวลาประมาณ 40-60 นาที

6.5. กิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กลุ่มเล็ก กลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่มและบุคลากรเป็นผู้ริเริ่ม และกิจกรรมที่สงบกับเคลื่อนไหว จัดให้ครบทุกประเภท

3. การประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการเด็กอายุ 4-6 ปี เป็นการประเมินพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของเด็ก โดยถือเป็นกระบวนการต่อเนื่องและเป็นส่วนหนึ่งของ กิจกรรมปกติที่จัดให้เด็กในแต่ละวัน ทั้งนี้ให้มุ่งนำข้อมูลการประเมินมาพิจารณาปรับปรุง วางแผนการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เด็กแต่ละคนได้รับการพัฒนาตามจุดหมายของหลักสูตร การประเมินพัฒนาการควรยึดหลักดังนี้

- 3.1 ประเมินพัฒนาการของเด็กครบทุกด้านและนำผลมาพัฒนาเด็ก
- 3.2 ประเมินเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี
- 3.3 สภาพการประเมินควรมีลักษณะเช่นเดียวกับการปฏิบัติกิจกรรมประจำวัน
- 3.4 ประเมินอย่างเป็นระบบ มีการวางแผน เลือกใช้เครื่องมือและจัดบันทึกไว้

เป็นหลักฐาน

3.5 ประเมินตามสภาพจริงด้วยวิธีการหลากหลายเหมาะกับเด็ก รวมทั้งใช้แหล่งข้อมูลหลายๆ ด้าน ไม่ควรใช้การทดสอบ

สำหรับวิธีการประเมินที่เหมาะสมและควรใช้กับเด็กอายุ 4-6 ปี ได้แก่ การสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนา การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานเด็กที่เก็บอย่างมีระบบ

สรุปได้ว่า หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 เป็นหลักสูตรที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้เจริญเติบโตสูงสุดทั้งด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคมและสติปัญญาทั้งนี้โดยผ่านกิจกรรมการเล่น ที่เหมาะสม สำหรับการพัฒนาด้านร่างกาย เช่น การพัฒนากล้ามเนื้อเล็กให้แข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กันระหว่างกล้ามเนื้อมือกับตาให้แก่เด็กนั้น ควรใช้การฝึกปฏิบัติหรือสื่อเพื่อส่งเสริมพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อมือกับตา การเล่นเกมเล่นต่อภาพ การใช้อุปกรณ์ศิลปะ เช่น ดินสอ สีเทียน สีไม้ กรรไกร พู่กัน วัสดุการร้อย การปั้นดินเหนียว การปั้นดินน้ำมัน ฯลฯ

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์มีคุณค่าสร้างสรรค์ต่อมนุษย์ทุกเพศทุกวัย โดยเฉพาะเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นวัยที่ต้องการส่งเสริมพัฒนาการในทุกๆด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์-จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา มีผู้ให้ความหมายของกิจกรรมสร้างสรรค์ดังนี้

มะลิฉัตร เอื้ออานนท์ (2543 : 173) กล่าวว่ากิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จะช่วยพัฒนาความพร้อมของเด็ก ความคล่องในการคิด สายตา และมือให้ประสานสัมพันธ์กันความพร้อมนี้จะเป็นพื้นฐานขั้นต้นให้เด็กสามารถพัฒนาได้อย่างสูงสุดตามศักยภาพของเขา

นกเนตร ธรรมบวร (2540 : 110) มีความเห็นเพิ่มเติมว่า การทำงานศิลปะถือเป็นกิจกรรมการแก้ปัญหาอีกด้วย เพราะกิจกรรมสร้างสรรค์เปิดโอกาสให้เด็กได้สำรวจและแก้ปัญหาต่างๆ ในการค้นหาคำตอบ เด็กได้ค้นพบวิธีการใหม่ๆ ในการแสดงออกสิ่งที่ตนเห็นและรู้สึก เรียนรู้วิธีการใหม่ๆ ในการใช้อุปกรณ์ทางศิลปะ เด็กได้รวบรวมและจัดระเบียบความคิดของตนตลอดจนพยายามที่จะแสดงความคิดดังกล่าวผ่านงานศิลปะซึ่งต้องใช้ทักษะต่างๆ เช่นการตัดสินใจ ความรับผิดชอบ เป็นต้น

กิจกรรมสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการโดยใช้ศิลปะ เช่น การวาดภาพระบายสี การปั้น การฉีกตัดปะ การพิมพ์ลาย การร้อย การประดิษฐ์ หรือวิธีการอื่นที่เด็กได้คิดสร้างสรรค์และเหมาะสมกับพัฒนาการเป็นกิจกรรมที่ช่วยฝึกให้เด็กเป็นคนช่างสังเกต คิดหาเหตุผล ฝึกการสร้างสรรค์ผลงาน ฝึกลักษณะนิสัย ฝึกความพร้อมในการเรียน ซึ่งในการจัดประสบการณ์ด้วยกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์มีจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรมดังนี้ (รักตวรรณ ศิริภาพร. 2548 : 111)

จุดประสงค์

1. ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ
2. ทำให้เกิดความสุขสนุกสนาน เพลิดเพลิน ผ่อนคลายความเครียด
3. ส่งเสริมการใช้กล้ามเนื้อ และพัฒนาประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับสายตา
4. ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา
5. ฝึกทักษะการสังเกต การคิดและการแก้ปัญหา
6. ส่งเสริมการแสดงออก และมีความมั่นใจในตนเอง
7. ส่งเสริมให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น
8. ส่งเสริมการปรับตัวในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
9. ส่งเสริมคุณธรรมในด้านความอดทน การรอคอย ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความรับผิดชอบ และความมีวินัยในตนเอง

จึงกล่าวได้ว่าการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็กไม่ได้มีจุดมุ่งหมายเพื่อการวาด การเขียนเก่ง หรือวาดรูปได้สวยงาม ปั้นเก่ง ประดิษฐ์เก่ง หรือเตรียมที่จะเป็นศิลปินในอนาคต แต่เป็นการเปิดโอกาสให้แสดงออกอย่างอิสระ เพื่อให้บรรลุตามจุดประสงค์ของกิจกรรมครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องกระทำทุกวิถีทางเพื่อให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้ให้มากที่สุด เช่น ควรยั่วยุเด็กได้ขีดเขียนหรือแสดงออกอย่างอิสระตามความพอใจ ถึงแม้ว่าจะเป็นเพียงชั่วระยะสั้นๆก็ตาม ส่งเสริมปลูกฝังทักษะประสาทสัมผัสและทัศนด้านการเห็น ปลูกฝังความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รักสวยรักงาม มองเห็นความงามตามธรรมชาติ เช่นใบไม้ ดอกไม้ ต้นหญ้าผีเสื้อ แมลง ท้องฟ้า พื้นน้ำ ลำธาร โดยอาจจะนำเด็กออกนอกโรงเรียน ดูและมองธรรมชาติเหล่านี้ให้เด็กเกิดความคิดคำนึงถึงสิ่งที่มีอยู่ในธรรมชาตินั้นมีความงามสมบูรณ์อยู่ในตัวเอง หรือแนะนำให้เด็กรู้จักการสังเกตและพิจารณาสิ่งต่างๆในด้านศิลปะถ้าไม่สามารถนำเด็กออกข้างนอกสถานที่ได้ ครูหาภาพนิ่ง สไลด์และวีดิทัศน์นำมาให้เด็กได้ดูเพื่อที่เด็กจะได้สังเกตและพูดคุยกัน นอกจากนี้ครูอาจให้เด็กสังเกตต้นไม้ บ้าน รถยนต์ ดอกบัว ใบบัว ใบตอง และผลไม้อื่นๆครูควรนำการสนทนา สังเกต และเปรียบเทียบ ให้เด็กได้มีโอกาสฝึกใช้อวัยวะส่วนต่างๆของร่างกายให้แข็งแรงและความพร้อม ฝึกกล้ามเนื้อมือและตาให้สัมพันธ์กัน นอกจากนั้นควร

ฝึกให้เด็กรู้จักการทำงานที่มีระเบียบ และเก็บล้างทำความสะอาดเมื่อทำงานเสร็จเพื่อฝึกความมีวินัยในตนเอง

ขอบข่าย/เนื้อหากิจกรรมสร้างสรรค์ การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย มีขอบข่ายเนื้อหาในการจัดกิจกรรมดังนี้ (Hammond. 1967 : 275-282)

1. การวาดภาพระบายสี โดยอาจให้ได้วาดภาพด้วยสีน้ำ สีเทียน หรือการละเลงสีด้วยนิ้วมือ
2. การเล่นกับสีน้ำ เป็นการให้เด็กทดลองเล่นกับสี ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การพับสี การหยดสี การเป่าสี การเทสี การใช้วัสดุต่างๆ เช่น การใช้ลูกหินจุ่มสีแล้วกลิ้งลงบนกระดาษ
3. การพิมพ์ภาพ เช่น การพิมพ์ภาพด้วยส่วนต่างๆ ของร่างกาย การพิมพ์ภาพด้วยวัสดุ พืชผักต่างๆ การพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์ ตรายาง
4. การปั้น เช่น การปั้นดินน้ำมัน ดินเหนียว แป้งโดว์
5. การพับ ฉีกตัดปะ ม้วนด้วยกระดาษ
6. การประดิษฐ์ ได้แก่ การประดิษฐ์ของเล่นของใช้ต่างๆ จากเศษวัสดุ เช่น การร้อยลูกปัด หลอดกาแฟ ใบไม้ การสาน เช่น การสานจากกระดาษ ใบตอง หรือหลอดต่างๆ

ในการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ให้กับเด็กปฐมวัยมีหลากหลายรูปแบบ ครูควรเลือกจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัย พัฒนาการและความสามารถของเด็กโดยให้เด็กเลือกอย่างอิสระตามความสนใจของเด็ก พร้อมทั้งชื่นชมผลงานเพื่อให้เด็กมีความมั่นใจและมีกำลังใจสร้างสรรค์ผลงานที่สร้างสรรค์ต่อไป

แนวการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 58-59) ได้กล่าวถึง การจัดประสบการณ์กิจกรรมสร้างสรรค์ เป็นกิจกรรมที่ช่วยเด็กให้แสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการโดยใช้ศิลปะ เช่น การเขียนภาพ การปั้น การฉีก-ปะ การตัด-ปะ การพิมพ์ภาพ การร้อย การประดิษฐ์ การสร้างรูปจากกระดาษปึกหมุด ฯลฯ ซึ่งการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ควรจัดให้เด็กได้ทำทุกวัน โดยอาจจัดวันละ 3-5 กิจกรรมให้เด็กได้เลือกทำ 1-2 กิจกรรมตามความสนใจ ดังจุดประสงค์ของกิจกรรมต่อไปนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2540 : 27-28)

1. ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการ
2. ให้เกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ผ่อนคลายความเครียด
3. ส่งเสริมการใช้กล้ามเนื้อ และพัฒนาประสาทสัมผัสระหว่างมือกับตา
4. ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา
5. ฝึกทักษะการสังเกต การคิดและการแก้ปัญหา
6. ส่งเสริมการแสดงออก และมีความมั่นใจในตนเอง
7. ส่งเสริมให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น
8. ส่งเสริมการปรับตัวในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
9. ส่งเสริมคุณธรรม ในด้านการอดทน การรอคอย ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความรับผิดชอบ และความมีวินัยในตนเอง

นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการ ยังได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์กิจกรรมสร้างสรรค์ไว้ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 59)

1. การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ควรพยายามหาวัสดุท้องถิ่นมาใช้ก่อนเป็นอันดับแรก
2. ก่อนให้เด็กทำกิจกรรม ต้องอธิบายวิธีใช้วัสดุที่ถูกต้องให้เด็กทราบพร้อมทั้งสาธิตให้ดูจนเข้าใจ
3. ให้เด็กทำกิจกรรมสร้างสรรค์ประเภทใดประเภทหนึ่งร่วมกันในกลุ่มย่อยเพื่อฝึกให้เด็กรู้จักการวางแผนและการทำงานร่วมกันกับผู้อื่น
4. แสดงความสนใจในงานของเด็กทุกคน ไม่ควรมองผลงานเด็กด้วยความขบขันและควรนำผลงานของเด็กทุกคนหมุนเวียนจัดแสดงที่ป้ายนิเทศ
5. หากพบว่าเด็กคนใดสนใจทำกิจกรรมอย่างเดียวยตลอดเวลา ควรกระตุ้นเร้าและจูงใจให้เด็กเปลี่ยนทำกิจกรรมอื่นบ้าง เพราะกิจกรรมสร้างสรรค์ แต่ละประเภทพัฒนาเด็กแต่ละด้านแตกต่างกัน และเมื่อเด็กทำตามคำแนะนำได้ควรให้แรงเสริมทุกครั้ง
6. เก็บผลงานชิ้นที่แสดงความก้าวหน้าของเด็กเป็นรายบุคคลเพื่อเป็นข้อมูลสังเกตพัฒนาการของเด็ก

เยาวพา เดชะคุปต์ (2542 : 23-24) ได้กล่าวถึง การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ควรจัดให้เด็กทำทุกวัน โดยอาจจัดวันละ 3 – 5 กิจกรรม ให้เด็กเลือกทำอย่างน้อย 1-2 กิจกรรมตามความสนใจและในการจัดกิจกรรมต้องคำนึงถึงตัวเด็กเป็นสำคัญโดยจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก การเลือกกิจกรรมควรเลือกกิจกรรมที่ช่วยฝึกให้เด็กเป็นคนช่างสังเกตคิดหาเหตุผล ฝึกการสร้างสรรค์ ฝึกลักษณะนิสัย ฝึกความพร้อมในการเรียนและช่วยให้เด็กได้พัฒนาทางร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญาไปพร้อมๆกัน ซึ่งสอดคล้องกับกรมวิชาการ (2540 : 23-24) ได้กล่าวว่า เด็กระดับก่อนประถมศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะเด็กในวัยแรกเกิดถึง 6 ปี เป็นระยะที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาทั้งทางร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญา ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดกิจกรรมที่เหมาะสมให้กับเด็กเพื่อกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพของเด็กแต่ละคน ตัวอย่างการดำเนินการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์มีดังนี้

1. เตรียมจัดโต๊ะและวัสดุอุปกรณ์ให้พร้อมโดยอาจมอบหมายให้เด็กรับผิดชอบช่วยจัดในแต่ละวัน ตัวอย่างการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ใน 1 วัน เช่น

กิจกรรมที่ 1 ปั้นดินน้ำมัน ดินเหนียว หรือแป้งโดว์

กิจกรรมที่ 2 วาดภาพระบายสีด้วยสีเทียน

กิจกรรมที่ 3 วาดภาพด้วยสีน้ำ

กิจกรรมที่ 4 ฝึกปะกระดาษ

กิจกรรมที่ 5 ประดิษฐ์เศษวัสดุ

หรืออาจจัดเพิ่มกิจกรรมการเล่นเครื่องเล่นสัมผัส และกิจกรรมสร้างสรรค์อื่นๆ เช่น

กิจกรรมที่ 1 ปั้นดินน้ำมัน ดินเหนียว หรือแป้งโดว์

กิจกรรมที่ 2 วาดภาพระบายสี

กิจกรรมที่ 3 ฝึกปะกระดาษ

กิจกรรมที่ 4 การสร้างรูปด้วยยางจากกระดานตะปู

กิจกรรมที่ 5 การเล่นเกมการศึกษา (ภาพตัดต่อ)

2. สร้างบรรยากาศในการทำกิจกรรมให้มีความสดชื่นแจ่มใส และมีอิสระให้เด็กเลือกทำกิจกรรมอย่างมีระเบียบ โดยใช้เทคนิคต่างๆ เช่น การใช้คำถามหรือสนทนา เช่น “อาหารมื้อเช้าวันนี้ใครรับประทานข้าวบ้าง” เมื่อเด็กยกมือตอบครูจะอนุญาตให้เด็กเหล่านั้นเลือกทำกิจกรรมสร้างสรรค์ที่จัดเตรียมไว้ หรือเลือกเล่นอิสระในมุมเล่นต่างๆ ก่อนที่ครูจะเปลี่ยนคำถามเป็นอาหารชนิดอื่นๆ ต่อไปจนเด็กให้เข้าทำกิจกรรมครบทุกคน

3. ให้เด็กเลือกทำกิจกรรมอย่างอิสระตามความสนใจของตนอย่างน้อย 1- 2 กิจกรรม

4. การเปลี่ยนหรือหมุนเวียนการทำกิจกรรม ครูต้องกำหนดข้อตกลงกับเด็กว่าในกรณีที่โต๊ะหรือกลุ่มใดมีเด็กครบ หรือเต็มตามจำนวนที่กำหนดไว้ แต่ถ้าเด็กสนใจที่จะทำกิจกรรมนั้นบ้าง เด็กจะต้องคอยจนกว่าจะมีที่ว่างหรือให้เลือกเล่นในมุมเล่นก่อน เมื่อมีที่ว่างจึงจะสามารถเข้าทำกิจกรรมสร้างสรรค์ที่ตนสนใจได้

5. กิจกรรมใดเป็นกิจกรรมใหม่สำหรับเด็ก ครูควรแนะนำอุปกรณ์ วิธีใช้ และสาธิตวิธีทำงาน เช่น การประดิษฐ์ของเล่นของใช้จากเศษวัสดุต่างๆ หรือการละเลงสีด้วยนิ้วมือ ซึ่งจะต้องใช้น้ำทาโต๊ะแล้วทาบกระดาษลงไป (เพื่อป้องกันไม่ให้กระดาษเลื่อนไปเลื่อนมา) ตักแบ่งที่ผสมสีลงบนกระดาษใช้ส่วนต่างๆ ของมือ เช่น นิ้วมือ ฝ่ามือ สันมือ วาดแบ่งเป็นรูปต่างๆ และควรแนะนำให้เด็กสวมพลาสติกหรือเสื้อกันเปื้อน เพื่อไม่ให้เลอะเทอะเสื้อผ้า

6. ขณะที่เด็กทำกิจกรรมครูต้องคอยดูแลชี้แนะและให้คำปรึกษาเมื่อเด็กต้องการ ครูไม่ควรบอกหรือสั่งให้เด็กทำตามความคิดของครูหรือให้ทำกิจกรรมเหมือนกันหมดทั้งห้อง และต้องให้กำลังใจแก่เด็กอย่าตีเตียนจนเด็กหมดกำลังใจ

7. ควรกระตุ้นให้เด็กรู้จักคิดแก้ปัญหา เช่น ถ้าพบว่าเด็กวาดภาพรถยนต์ไม่มีล้อแทนที่ครูจะบอกให้เด็กเติมล้อ ครูอาจใช้คำถามว่า “รถคันนี้แล่นอย่างไร” การถามเช่นนี้จะช่วยให้เด็กคิดและค้นพบคำตอบด้วยตนเอง

8. เมื่อทำงานเสร็จหรือหมดเวลา ต้องให้เด็กเก็บวัสดุ เครื่องมือ เครื่องใช้เข้าที่และดูแลทำความสะอาดห้องเรียนให้เรียบร้อยทุกครั้ง

9. เมื่อเด็กทำงานเสร็จอาจให้เด็กเล่นหรืออธิบายผลงานของตนเอง ทั้งนี้เพื่อพัฒนาภาษาและทักษะการคิดของเด็ก ถ้าเป็นภาพวาดครูควรบันทึกเรื่องที่เด็กเล่าและวันที่ทำได้ด้วย เพื่อทราบความก้าวหน้าและพัฒนาการเด็ก การเขียนเรื่องที่เด็กเล่าควรเขียนด้วยตัวบรรจง ขนาดตัวหนังสือใหญ่พอที่เด็กจะเห็นลีลาการเขียนที่ถูกต้องเพื่อให้เด็กคุ้นเคยกับตัวหนังสือ

นอกจากนั้นในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ให้กับเด็กนั้นสิ่งที่จะต้องคำนึงหลายประการ เช่น จะต้องจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ให้ได้ทุกวัน โดยผู้สอนจะต้องอุปกรณ์ที่เด็กต้องการใช้ให้พร้อม เช่น สีเทียน สีน้ำ ดินน้ำมัน และเศษวัสดุต่างๆ ไว้ตามโต๊ะล่วงหน้า ก่อนให้เด็กเข้าทำกิจกรรมควรใช้วิธีปล่อยเด็กเข้าทำกิจกรรมอย่างมีระเบียบ ซึ่งอาจทำได้หลายวิธีเพื่อให้เด็กเข้ากลุ่มได้ เช่น ผู้สอนอาจถามว่าเมื่อเช้านี้ใครทานข้าวกับผักให้เข้ากลุ่มเดียวกัน แล้วถามอย่างอื่นต่อไป จนเด็กเข้ากลุ่มเพื่อทำกิจกรรมได้หมดทุกคน การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ควรจัดให้เป็นโต๊ะรวมที่เด็กสามารถล้อมวงกันทำงานได้มีโอกาสนั่งของร่วมกัน เช่น โต๊ะสำหรับวาดภาพด้วยสีเทียน และโต๊ะสำหรับประดิษฐ์ของเล่น เป็นต้น ตลอดช่วงระยะเวลาที่เด็กทำงานผู้สอนจะต้องดูแลเด็กเพื่อคอยเขียนชื่อหลังกระดาษ และคอย

ให้กำลังใจเด็ก แต่ไม่มีหน้าที่ไปชี้แนะว่าให้เด็กทำอะไร หากเด็กทำเศษวัสดุตกหล่นควรแนะนำให้เด็กเก็บเองทุกครั้ง หากเด็กทำงานไม่ถูกต้องไม่ควรบอกให้เด็กแก้ไขอย่างไร ตรงไหน แต่จะใช้คำถามที่จะช่วยให้เด็กได้คิดคำตอบเอาเองซึ่งจะทำให้เด็กเกิดความภาคภูมิใจและมีความมั่นใจในตนเอง หากพบว่าเด็กมีเด็กคนใดชอบเล่นอยู่ที่เดียวโดยไม่ยอมลุกให้คนอื่นบ้างต้องให้คำแนะนำเด็กให้รู้จักการแบ่งปัน เมื่อเด็กทำงานเสร็จควรตรวจผลงานเด็กเพื่อสังเกตการพัฒนาในด้านต่างๆ เช่น พัฒนาการการใช้กล้ามเนื้อ การใช้ภาษา ตลอดจนจินตนาการแลความคิดสร้างสรรค์ไม่ควรมองผลงานเด็กด้วยความขบขันแต่ต้องแสดงให้เห็นว่าผลงานที่เด็กตั้งใจทำนั้นมีค่าเสมอ และเมื่อใกล้จะหมดเวลาต้องให้เด็กทำความสะอาดและเก็บของเข้าที่เองทุกครั้ง

ตัวอย่างกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ขอนำเสนอเป็นเพียงชื่อและอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับการนำไปประดิษฐ์สร้างสรรค์ผลงานนั้น ขึ้นอยู่กับความคิดสร้างสรรค์ของแต่ละบุคคล ตัวอย่างกิจกรรมสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย มีดังนี้

1. สร้างภาพจากเศษด้าย กระดาษ เศษด้าย กาว สีเทียน
2. สร้างภาพจากไหมพรม กระดาษ เศษไหมพรม กาว สีเทียน
3. สร้างภาพจากเศษวัสดุธรรมชาติ กระดาษ ลูกสน เปลือกข้าวโพด ฯลฯ กาว
4. สร้างหุ่นจากกล่องกระดาษ กล่องกระดาษ กาว เทปกาว ตะเกียบ สีเทียน
5. จานกระดาษมหาสนุก จานกระดาษ ที่เย็บกระดาษ เชือก กระดาษสี

สีเทียน เทปกาว กาว

6. โฟมสร้างสรรค์ จานโฟม กล่องโฟม ถ้วยโฟม เทปกาว สีเมจิก กาว
7. ตะเกียบพาเพลิน ตะเกียบ ยางรัดของ กระดาษ เทปกาว สีเทียน กาว
8. หลอดहरษา หลอด ดินสอ เทปกาว กระดาษ ไม้จิ้มฟัน
9. กระดาษหนังสือพิมพ์แสนสนุก กระดาษหนังสือพิมพ์ เทปใส กาว
10. กล่องนมแปรรูป กล่องนม แท่งไม้ ยางรัดของ ที่เย็บกระดาษ สีเทียน

และนิรมล ช่างวิเศษชัย (2541 : 15-18) ได้รวบรวมตัวอย่างของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

1. ระบายสีด้วยลูกแก้ว ลูกแก้ว สี กระดาษ ภาด
2. ระบายสีด้วยลูกเทนนิส ลูกเทนนิส สี อ่าง
3. ระบายสีด้วยนิ้ว สี กระดาษ
4. ระบายสีด้วยครีมโกนหนวด ครีมโกนหนวด สีผสมอาหาร
5. ระบายสีด้วยเชือก เชือก หรือไหมพรม เทปกาว ย่น สี กระดาษ
6. ระบายสีด้วยสเปรย์ ที่ฉีดยาพรมผ้า สี กระดาษ
7. ระบายสีด้วยหลอดกาแฟ หลอดกาแฟ สี กระดาษ
8. หยดสี สี กระดาษ ช้อน
9. ปั้นแป้งโด แป้งโดกลืนต่างๆ เช่น มะพร้าว เครื่องเทศ วานิลลา
10. ระบายสีด้วยฟองสบู่ สบู่ ถ้วย หลอดกาแฟ กระดาษ สีผสม

ส. กระดาษ

11. ระบายสีด้วยแหวน แม่เหล็ก แหวน (แผ่นกระดาษบางๆ รองตัวน็อต)
12. ระบายสีด้วยรถ รถของเล่น สี กระดาษ
13. ระบายสีด้วยบล็อก บล็อกสำหรับตัวต่อ
14. ประดิษฐ์ภาพจากวัสดุธรรมชาติ เมล็ดพืชชนิดต่างๆ กระดาษ กาว
15. สร้างภาพจากทรายสี ทราย สีฝุ่น กาว กระดาษ
16. ระบายสีด้วยกากเพชร กากเพชร กาว จานกระดาษ
17. ระบายสีด้วยกาวสี กาว สีผสมอาหาร กระดาษ
18. ประดิษฐ์แฟ้ม สี กระดาษ กาว
19. ระบายสีด้วยขนนก ขนนก สี กระดาษ
20. ระบายสีด้วยชอล์ค ชอล์ค ถ้วยใส่น้ำ สี กระดาษ
21. ระบายสีด้วยสีเทียนละลาย สีเทียน เทาไฟฟ้า กระดาษ
22. ระบายสีด้วยสำลีพันก้าน สำลีพันก้าน สี กระดาษ
23. การปั้น เครื่องใช้ต่างๆภายในบ้าน
24. การสร้างหุ่นจากจานกระดาษ จานกระดาษ โคมพรม ถั่ว กาว สีเมจิก
25. สร้างหุ่นจากถุงเท้า ถุงเท้า กระดาษ โคมพรม กาว
26. ประดิษฐ์มงกุฎ แอบกระดาษ ที่เย็บกระดาษ สีเมจิก
27. ประดิษฐ์ว่าว กระดาษ เชือก ที่เจาะกระดาษ
28. ประดิษฐ์ไขกระดาษ กระดาษ กาว
29. สร้างเกมตกปลา กระดาษ ลวดเย็บกระดาษ แอบแม่เหล็ก
30. ทำกระดาษเกลียว กระดาษ (ตัดให้เป็นแถบ) กรรไกร
31. ประดิษฐ์สร้อยคอ ลูกปัด หลอดกาแฟ มักกะโรนี
32. พิมพ์ภาพ / ระบายสีด้วยฟองน้ำ ฟองน้ำที่มีรูปร่างต่างๆกัน
33. ระบายสีด้วยแปรงสีฟัน แปรงสีฟัน กระดาษ สี
34. ระบายสีด้วยลูกกลิ้ง ลูกกลิ้ง สี กระดาษ
35. พิมพ์ภาพจากสิ่งที่พบ กระดาษ สี สิ่งต่างๆตามที่จะหาได้
36. ระบายสีจากเครื่องครัว เครื่องครัว สี กระดาษ
37. ปั้นรูปจากแผ่นฟอยล์ แผ่นฟอยล์ เทป กาวใส
38. สร้างผลงานจากหลอดด้าย หลอดด้าย เทป กาวใส
39. สร้างผลงานจากกล่องกระดาษ กล่องกระดาษ เทปใส หรือเทปกาวเย็น
40. ร้อยลูกปัด เชือก ลูกปัด
41. สร้างผลงานจากกระดาษสติ๊กเกอร์ เศษสติ๊กเกอร์สีต่างๆ
42. สร้างผลงานจากกระดาษไข กระดาษไข สีเทียน เทาไฟฟ้า และสีเทียน

ละลายน้ำ

43. สร้างภาพด้วยการฝนสี สีเทียน กระดาษ วัสดุที่มีลักษณะบางๆ มีรูปร่างต่างๆกันเช่น เหยือก เชือก เป็นต้น

44. ประดิษฐ์หน้ากาก จานกระดาด ที่เจาะรู เชือก กาว
45. ระบายสีด้วยทราย ทราย สีฝุ่น กระดาด กาว
46. ระบายสีด้วยน้ำ ถึงใส่น้ำ แปรงทาสีขนาดใหญ่ กระดาด

แนวการประเมิน การประเมินผลการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ผู้สอนอาจใช้ การสังเกต การตรวจผลงาน หรือแฟ้มสะสมงานร่วมด้วยก็ได้ โดยมีแนวทางการประเมิน ดังนี้

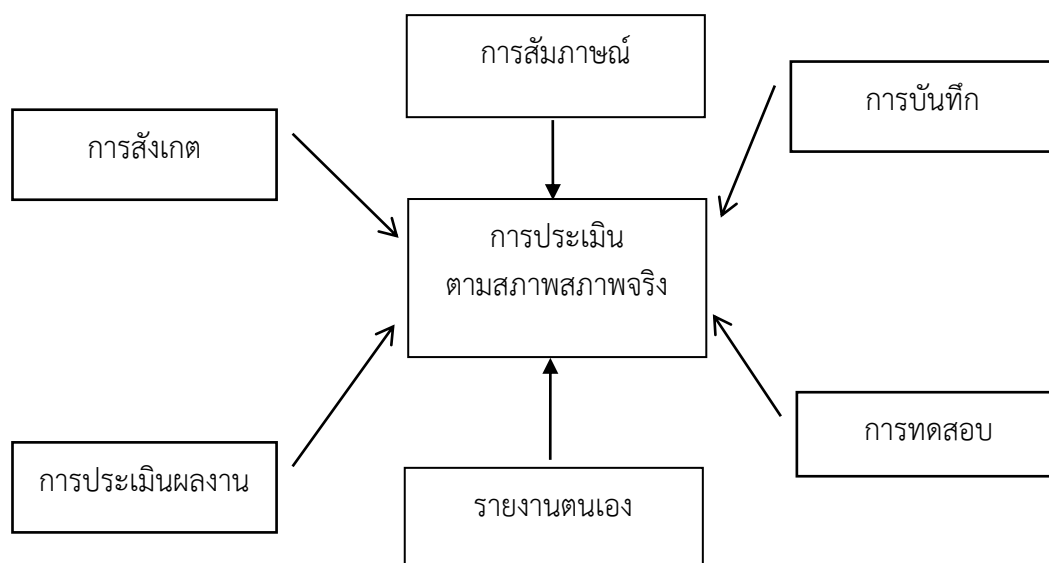
1. กล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก และการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา การแสดงออกขณะทำกิจกรรม เช่น ความสุข ความร่าเริง ความมั่นใจ ความรับผิดชอบ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความเสียสละ การปรับตัวระหว่างทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ตรวจผลงานว่ามีพัฒนาการเหมาะสมกับวัย มีความแปลกใหม่ และมีรายละเอียดดีกว่าเดิม หรือไม่หรือการใช้ภาษาขณะเด็กทำกิจกรรมหรือเล่าเกี่ยวกับผลงานของตน แล้วบันทึกผลการประเมินลงในแบบบันทึก ดังตัวอย่างในตารางที่ 1

ตัวอย่างที่ 1 ตัวอย่างการบันทึกผลการประเมินกิจกรรมสร้างสรรค์

แบบบันทึกผลการประเมินกิจกรรมสร้างสรรค์						
ชื่อ.....สกุล.....ชั้นอนุบาลปีที่.....						
คำสั่ง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องผลการประเมินตามความเป็นจริง						
รายการพฤติกรรม	ผลการประเมิน					
	ครั้งที่ 1			ครั้งที่ 2		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการ						
2. ความสนุกสนานเพลิดเพลินไม่ตึงเครียด						
3. การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา						
4. พัฒนาการทางด้านภาษา						
5. ทักษะการสังเกตการคิดและการแก้ปัญหา						
6. ความมั่นใจในการแสดงออก						
7. ความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น						
8. การรู้จักรอคอย						
9. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และให้อภัย						
10. การปรับตัวในการทำงานร่วมกับผู้อื่น						
รวมคะแนน	ครั้งที่ 1					
	ครั้งที่ 2					

2. การประเมินตามสภาพจริง การประเมินตามสภาพจริงเป็นการประเมินคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ด้านความรู้ ความคิด พฤติกรรม วิธีการปฏิบัติ และผลการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ การประเมินตามสภาพจริงเป็นการประเมินผลสำเร็จจากการเรียนรู้ และการพัฒนาการของเด็กด้วยวิธีการที่หลากหลาย ทั้งสัมภาษณ์ การสังเกต การบันทึก การทดสอบ การประเมินผลงานและการรายงานตนเอง ซึ่งสามารถได้ภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 การประเมินตามสภาพจริง

2.1 จุดมุ่งหมายของการประเมินตามสภาพจริง การประเมินตามสภาพจริง ครูควรตั้งจุดมุ่งหมายให้เด็ก เพื่อให้เด็กมีความมั่นใจและประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ นิโค (สิริมาภิธูญอนันตพงษ์. 2545 : 211 ; อ้างอิงมาจาก Nitko. 1996) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการประเมินตามสภาพจริง ไว้ดังนี้

2.1.1 ส่งเสริมให้เด็กนำความรู้มาสู่การปฏิบัติ คิดชิ้นงานและกิจกรรม

2.1.2 ส่งเสริมให้เด็กได้นำความรู้ที่หลากหลายทักษะ รวมทั้งความสามารถต่างๆ มาบูรณาการสร้างชิ้นงานและกิจกรรม

2.1.3 ส่งเสริมให้เด็กสามารถผลิตชิ้นงาน และกิจกรรมที่มีความสมบูรณ์มากที่สุด

2.1.4 ส่งเสริมให้กำลังใจในการประเมินผลงาน โดยการประเมินมีเกณฑ์ที่หลากหลายเปิดโอกาสให้เด็กพบความสำเร็จทุกขั้นตอน

2.2 หลักการประเมินตามสภาพจริง การประเมินตามสภาพจริงจะประสบความสำเร็จเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับกิจกรรมการเรียนการสอน หรือการจัดประสบการณ์ให้แก่เด็ก กรมวิชาการ (2546 : 6-9) ได้ให้หลักการที่ควรพิจารณาควบคู่กับการประเมินดังนี้

2.2.1 การจัดกิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์ที่ดีให้แก่เด็กจะกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้และสามารถกำหนดทิศทางการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2.2.2 เด็กจะสามารถสร้างองค์ความรู้ได้จากการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ได้สัมผัสกับสื่อที่มีความหมายในสถานการณ์จริง

2.2.3 เด็กแต่ละคนจะมีพัฒนาการทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาแตกต่างกัน

2.2.4 การเรียนรู้ของเด็กจะเกิดจากสิ่งที่เป็นรูปธรรมไปสู่สิ่งที่เป็นนามธรรม โดยครูจะต้องอำนวยความสะดวกให้เด็กเกิดการเรียนรู้

2.2.5 ช่วย让孩子เรียนรู้โดยผ่านกระบวนการแก้ปัญหา จะทำให้ความรู้คงอยู่ได้มากกว่าการท่องจำ

2.2.6 ความรู้ใหม่ๆ จะเสริมสร้างต่อจากความรู้และประสบการณ์เดิม ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของบุคคล

2.2.7 ในการเรียนรู้ให้เน้นเด็กเป็นสำคัญมากกว่าการท่องจำตามหลักสูตร

2.2.8 การสอนและการประเมินต้องดำเนินการควบคู่กันไป

2.2.9 การประเมินที่แท้จริงมิใช่สะท้อนปริมาณของความรู้แต่จะเป็นการสะท้อนการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อมและความสามารถที่ปรากฏออกมา จะเห็นได้ว่าการประเมินตามสภาพจริงเกิดจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ในรูปแบบที่หลากหลาย โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และมีการประเมินผลการเรียนรู้ควบคู่กับการจัดกิจกรรม

3. ข้อเสนอแนะและกิจกรรมสร้างสรรค์ในการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ให้กับเด็กปฐมวัย มีข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรม ดังนี้ (รักตวรรณ ศิริภาพร. 2548 : 113-114)

3.1 ครูควรพยายามศึกษาและจัดหากิจกรรมใหม่ๆ มาให้เด็กทดลองทำโดยพยายามนำวัสดุท้องถิ่นมาใช้

3.2 สร้างบรรยากาศในการทำกิจกรรม ทั้งในลักษณะที่เป็นกิจกรรมรายบุคคลและกิจกรรมกลุ่มอย่างอิสระ แต่มีระเบียบวินัย

3.3 ก่อนทำกิจกรรม ครูต้องอธิบายวิธีใช้วัสดุที่ถูกต้องให้เด็กทราบพร้อมทั้งสาธิตให้ดูจนเข้าใจ

3.4 ขณะเด็กทำกิจกรรมครูต้องคอยดูแลอย่างใกล้ชิดเพื่อให้คำปรึกษาเมื่อเด็กต้องการ

3.5 ชมเชยให้กำลังใจขณะที่ทำงานหรือเมื่อทำงานเสร็จและควรได้เดินดูเด็กให้ทั่วถึง

3.6 หากเด็กทำงานไม่สมบูรณ์ ครูควรกระตุ้นให้เด็กรู้จักคิด เพื่อสร้างผลงานให้ดีขึ้น

3.7 เมื่อเด็กทำงานเสร็จ ควรให้เด็กเล่าเรื่องเกี่ยวกับสิ่งที่ทำ ทั้งนี้เพื่อเป็นการพัฒนาภาษาและการคิดของเด็ก ถ้าเป็นการวาดภาพครูควรบันทึกเรื่องที่เด็กเล่า และวันที่ทำเอาไว้ด้วย เพื่อจะได้ทราบถึงความก้าวหน้าและพัฒนาการของเด็ก การเขียนชื่อเด็กและเรื่องที่เด็กเล่าควรเขียนด้วยตัวบรรจง และให้เด็กเห็นลีลาการเขียนที่ถูกต้องเพื่อฝึกให้เด็กมีโอกาสดูกันด้วยตัวอักษร

3.8 ครูจะต้องแสดงให้เห็นว่าผลงานของเด็กนั้นมีคุณค่า น่าสนใจ ไม่ควรมองผลงานเด็กด้วยความขบขัน และควรนำผลงานของเด็กหมุนเวียนจัดแสดงให้ทั่วทุกคน

3.9 หากพบว่าเด็กคนใดสนใจกิจกรรมอย่างเดียวยาวตลอดเวลา ควรเสนอแนะให้เปลี่ยนทำกิจกรรมอื่นบ้าง และเมื่อเด็กทำตามคำแนะนำได้ ควรให้แรงเสริมทุกครั้ง

3.10 ครูควรฝึกให้เด็กรู้จักเก็บผลงานให้เรียบร้อย โดยอาจมีชั้นหรือกล่องไว้ให้เด็กได้ใส่ผลงานของตนเอง

จึงอาจกล่าวได้ว่าครูคือผู้สร้างบรรยากาศในการประดิษฐ์ คิดค้น และผลิตผลงานออกมา ผลงานสร้างสรรค์ของเด็กจะสำเร็จลุล่วงด้วยดีนั้น ขึ้นอยู่กับวิธีการหลายๆวิธีที่ครูสามารถนำมาใช้สร้างบรรยากาศ ครูจะต้องให้ความอบอุ่น มีความเป็นเองกับเด็กพยายามพูดคุยซักถาม ได้รับความสนใจให้กำลังใจ ชมเชย ไม่วิจารณ์หรือติผลงานของเด็ก ส่งเสริมให้เด็กได้รับประสบการณ์ทางศิลปะ ทั้งทางตรงและทางอ้อมให้ครอบคลุมหลายๆด้าน โดยครูควรดูแลเด็กให้สร้างสรรค์งานด้วยความพยายามของตนเอง กล้าคิดและกล้าตัดสินใจไม่ใช้วิธีการสั่งงานให้เด็กทำ ไม่ควรสอนกฎเกณฑ์ ทฤษฎี รายละเอียดและสัดส่วนต่างๆควรเปิดโอกาสให้เด็กได้ค้นคว้าทดลองและทำจริงด้วยตนเอง มากๆ จะมีผลให้เด็กเกิดการเรียนรู้ประสบการณ์ต่างๆอย่างลึกซึ้งส่งผลให้มีการพัฒนาทุกด้าน อย่างสมดุล

การพัฒนากล้ามเนื้อมือและตา

1. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับความสามารถด้านการใช้กล้ามเนื้อเล็ก

ทฤษฎีพัฒนาการของกิเซลล์ (Gesell. 1949 : unpagged) นักจิตวิทยาพัฒนาการได้ศึกษาความสามารถของเด็กตามแบบธรรมชาติโดยสังเกตพฤติกรรมของเด็กตั้งแต่แรกเกิดจนเติบโตเต็มที่ การสังเกตมีทั้งการสังเกตด้วยตาและถ่ายภาพยนตร์ (วีดิทัศน์) เอาไว้ศึกษารายละเอียด ภายหลัง ผลการสรุปว่า ความสามารถของเด็กมีเป็นระยะและเป็นขั้นตอนแต่ละช่วงอายุมีความหมายและมีความสำคัญแก่ชีวิตเพราะเป็นรากฐานของบุคคล เมื่อเป็นผู้ใหญ่พฤติกรรม ของบุคคลจะมีอิทธิพลมาจากสภาพความพร้อมทางร่างกาย ได้แก่ กล้ามเนื้อ ต่อมกระดูก และประสาทต่างๆ สิ่งแวดล้อมเป็นเพียงส่วนประกอบของการเปลี่ยนแปลง

Gesell (1949) ได้แบ่งพัฒนาการเด็กออกเป็น 4 ด้าน คือ พฤติกรรมด้านการเคลื่อนไหว (Motor Behavior) พฤติกรรมด้านการปรับตัว (Adaptive Behavior) พฤติกรรมทางด้านภาษา (Language Behavior) พฤติกรรมทางด้านนิสัยส่วนตัวและสังคม (Personal Social Behavior) ในส่วนที่เกี่ยวกับความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก กิเซลล์พบว่า ก่อนที่บุคคลจะทำกิจกรรมง่ายๆ ได้ เช่น หยิบอาหารใส่ปากได้นั้นมีการเรียนรู้หลายขั้น ขั้นแรกทารกใช้มือตะบปขึ้นต่อมาจับของด้วยมือ 4 นิ้วติดกันกับฝ่ามือ โดยเริ่มใช้ฝ่ามือตอนใกล้สิ้นมือ ต่อมาจะเลื่อนไปใช้กลางใจมือ หลังจากนั้นจึงใช้นิ้วหัวแม่มือเลื่อนมาช่วยจับ ขั้นสุดท้าย คือ การหยิบของด้วยหัวแม่มือกับปลายนิ้ว ยิ่งไปกว่านั้น กิเซลล์และคณะได้ตั้งข้อสังเกตว่าการควบคุมปฏิบัติการแห่งกล้ามเนื้อของเรามีพัฒนาการเริ่มจากศีรษะไปสู่ส่วนปลาย เรียกว่า Cephalous Caudal Sequence คือ หันศีรษะได้ก่อนชันคอแล้วจึงคว้า คืบ นั่ง คลาน ยืน และวิ่งตามลำดับ การควบคุมปฏิบัติการกล้ามเนื้อยังมีพัฒนาการเริ่มจากกลางลำตัวไปสู่ปลายนิ้ว เรียกว่า Proximodistal Sequence เช่น ที่แขน ขา ทารกยอมบังคับการเคลื่อนไหวแกว่งแขน ขา ได้ก่อนมือและเท้า เด็กใช้แขนคล้อง

ก่อนมือ และใช้มือคล่องก่อนนิ้ว ดังนั้นเด็กเล็กๆ เมื่อต้องการจับอะไรก็คว้าทั้งตัว ต่อมาจึงยื่นออกไปเฉพาะแขนแล้วจึงใช้มือและนิ้วดังกล่าวถ้าจะให้เด็กเล็กๆ เขียนหนังสือมักจะได้ตัวโต เพราะกล้ามเนื้อมือยังไม่คล่อง ได้แต่วาดแขนออกไปกว้างๆ ต่อเมื่อการบังคับกล้ามเนื้อบรรลุนิติภาวะแล้วจึงสามารถเขียนตัวเล็กๆ ได้ เพราะสามารถบังคับกล้ามเนื้อและนิ้วได้

Anderson and Lapp (1979 : 102) ได้แยกวิธีฝึก ความพร้อมทางการใช้กล้ามเนื้อ เป็น 3 แบบ คือ

แบบที่ 1 ฝึกกล้ามเนื้อและฝึกการบังคับเครื่องมือที่ใช้เขียนให้เด็กได้พัฒนากล้ามเนื้อเล็กของมือด้วยการเล่นต่างๆ เช่น เล่นโทรศัพท์ จัดโต๊ะ เปลี่ยนเสื้อตุ๊กตา ตัดกระดาษด้วยกรรไกร เขียนภาพด้วยนิ้วมือ ปั้นดินเหนียว ถักสาน และฝึกการใช้ชอล์กเขียนบนกระดานดำ หรือใช้สีเทียนในกระดานแผ่นใหญ่ๆ

แบบที่ 2 เพิ่มความสามารถในการใช้ภาษา การฝึกแบบนี้เชื่อว่าเป็นการหาประโยชน์ที่ไม่ได้ให้เด็กเรียนเขียนก่อนที่จะสามารถอธิบายที่เขาคิดได้ เด็กเริ่มเรียนจะต้องมีประสบการณ์อย่างมากเพื่อที่จะสามารถแสดงความคิดด้วยตนเองได้ เมื่อเด็กได้ฟังเรื่องราวต่างๆ เขาจะต้องได้รับการกระตุ้นให้ได้มีโอกาสวิพากษ์วิจารณ์และการแสดงความคิดเห็นโดยเสรี การเขียนจึงเป็นเครื่องมืออันวิเศษสำหรับขยายคำพูด ความเข้าใจ ตลอดจนถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดให้ผู้อื่นทราบ

แบบที่ 3 ให้การฝึกฝนเกี่ยวกับพื้นฐานในการเขียนโดยตรง เริ่มแรกใช้เขียนบนกระดานดำก่อนเพื่อให้เด็กได้ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ เข้าใจรูปร่างตัวอักษรที่แท้จริง และรู้จักวิธีเขียนเด็กจะได้รับการเขียนวงกลมเป็นอันดับแรกๆ โดยมีการกำหนดทิศทางที่เริ่มต้นให้ เช่น เขียนรูปนาฬิกา ขนมหกขลุ่ย ลูกบอล ฟองสบู่ เป็นต้น ต่อจากนั้นก็เชื่อมโยงวงกลมกับเส้นตรง เช่น ให้อาณาเขต เกรียนมีล้อ วาดภาพไม้ตะพดมีหัวกลม

Fisher and Terry (1977 : 284) กล่าวถึงการจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อเล็กของเด็กก่อนที่จะเรียนเขียนไว้ดังนี้

1. การวาดรูปบรรยายสิ่งที่จัดที่ให้อาณาเขตพื้นหรือบนกระดานที่ใช้ขาตั้ง เส้นต่างๆ ที่เด็กต้องใช้ในการเขียนตัวอักษร เช่น เส้นตรง วงกลม หรือเส้นพื้นฐานต่างๆ นั้นจะพบได้จากการวาดของเด็ก

2. การออกแบบ ให้เด็กได้ออกแบบเอง เช่น ลวดลายที่ขอบรูปภาพจุลสารที่ห่อหนังสือ รูปทรงของถุงกระดาษใส่ถั่ว ความคิดในการออกแบบของเด็กจะมาจากลีลาเส้นและอื่นๆ

3. ถาดทรายทำได้ง่ายและเด็กๆ จะรู้สึกสนุกสนานมากในการใช้นิ้ววาดเส้น

4. ระบายสีด้วยนิ้วมือ

ดวงเดือน ศาสตราจารย์ (นุชนถิ์ เต็มผล. 2547 : 26-27 ; อ้างอิงมาจาก ดวงเดือน ศาสตราจารย์. 2537 : 399-400) กล่าวว่า พัฒนาการกล้ามเนื้อเล็ก คือ ความสามารถในการใช้มือและนิ้วมือในการทำกิจกรรมต่างๆ โดยสัมพันธ์กับการใช้สายตา พัฒนากล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยแบ่งตามอายุได้ดังนี้

1. วัย 2-3 ปี เด็กวัยนี้มีความสามารถดังนี้

- 1.1 เรียงไม้ซ้อน 3 ชั้น เป็นสะพานได้

- 1.2 แกะห่อของเล็กๆ ที่ผูกไว้หลวมๆ ได้

- 1.3 หมุนลูกบิดเพื่อเปิดประตูได้
- 1.4 ป้อนอาหารตัวเองได้ดีขึ้น
- 1.5 เริ่มหัดแต่งตัวเองแต่ยังไม่ดีนัก
- 1.6 ตัดดินน้ำมันนุ่มๆ ด้วยมีดทาเนยหรือไม้บรรทัด
- 1.7 ร้อยลูกปัดที่มีขนาด 1 นิ้ว
- 1.8 ชอบฝึกกระดาศ เล่นกับนิ้วมือโดยมีเพลงประกอบ
- 1.9 สามารถเขียนเป็นรูปร่างกลมบนกระดาศหรือบนพื้นทรายได้ตามแบบ
- 1.10 สามารถจับกรรไกรได้
- 1.11 เลียนแบบการขีดเส้น
2. วัย 3-4 ปี เป็นวัยที่เด็กเริ่มเข้าโรงเรียน เด็กวัยนี้มีความสามารถดังนี้
 - 2.1 ต่อแท่งไม้ลูกบาศก์ได้ 9-10 ก้อน
 - 2.2 วาดรูป Δ และ O ลงในแผ่นไม้ตามมุมได้
 - 2.3 ใช้ค้อนตอกตะปูลงบนไม้หรือตอกหมุดไม้ลงในช่องแบบ 5-6 ตัว
 - 2.4 หมุนเปิด-ปิด ฝาเกลียวที่มีขนาดใหญ่ 1 นิ้ว
 - 2.5 การวาดรูปรู้จักลงน้ำหนักเส้นที่ลากดีขึ้น เขียนรูปหัวและตัวหรืออาจจะ

ส่วนอื่นๆ ของร่างกาย

- 2.6 รู้จักพับกระดาศ
- 2.7 ไชลานของเล่นได้
- 2.8 ร้อยลูกปัดขนาดเล็ก 1 นิ้ว ได้อย่างน้อย 5 เม็ด
- 2.9 หยิบเข็มกลัดขนาดยาว 2 ซม. ได้โดยใช้นิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้
- 2.10 คัดแยกวัตถุที่ไม่เหมือนกับของในกองออกมาได้
- 2.11 รู้จักแต่งตัวใส่ ถอดเสื้อผ้าเองได้ ถอดถุงเท้ารองเท้าได้
- 2.12 สามารถใช้กรรไกรตัดกระดาศเป็นเส้นยาวๆ เองได้
- 2.13 ปั้นดินน้ำมันเป็นเส้นยาว ปั้นเป็นรูปกลม และแผ่เป็นแผ่นกลม
- 2.14 จับดินสอได้ถูกต้อง
- 2.15 ลากเส้นเป็นรูปหลามตัด
- 2.16 เลียนแบบเขียนเส้นตรงๆ ได้ เช่น $\leftarrow \uparrow \rightarrow \downarrow$
- 2.17 เลียนแบบเขียนรูป X และฟืนปลา
- 2.18 ระบายสีได้ออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 ซม.
3. วัย 4-5 ปี เด็กจะมีความสามารถในการใช้ทักษะกล้ามเนื้อเล็กดังนี้
 - 3.1 เสียบกระดาศลงบนกระดาศ
 - 3.2 จับดินสอด้วยนิ้วมือในท่าทางที่ถูกต้อง
 - 3.3 พับกระดาศซ้อนกัน 3 ทบได้ และใช้นิ้วรีดตามรอยพับ
 - 3.4 ประกอบภาพตัดต่อ 6-10 ชิ้น ลงในกรอบ
 - 3.5 มีความคล่องในการจับกรรไกร ตัดกระดาศเป็นรูป O

- 3.6 ปั้นดินน้ำมันเป็นรูปร่างหยาบๆ ที่ผู้อื่นอาจไม่เข้าใจความหมาย
- 3.7 เขียนรูป □ หรือ Δ ตามแบบได้
- 3.8 สามารถเขียนเส้น (เส้นตามรอยประ)
- 3.9 วาดรูปแบบหยาบๆ ของสิ่งที่คุ้นเคย
- 3.10 วาดลายเส้นเหมือนกับตัวแบบที่ให้
- 3.11 วาดรูปคนที่ประกอบไปด้วยส่วนต่างๆ ของร่างกาย
- 3.12 วาดรูปบ้านแบบง่ายๆ
- 3.13 ระบายสีรูปทรงและแบบอิสระง่ายๆ ที่มีขนาดใหญ่ภายในขอบรูป
- 3.14 สามารถพับนิ้วของตนเองขึ้นหรือหกดลงทีละนิ้ว
- 3.15 สามารถกะขนาดรูปร่างของสิ่งของ รู้ว่าอะไรเล็กหรือใหญ่
4. วัย 5-6 ปี เด็กจะมีความสามารถในการใช้ทักษะกล้ามเนื้อเล็กได้ดังนี้
 - 4.1 สามารถรับลูกบอลที่โยนมาจากระยะไกล 1 เมตร
 - 4.2 ใช้อุปกรณ์ต่างๆ ประกอบการเล่นดินน้ำมัน เช่น ขวด มีดพลาสติก

ตัวพิมพ์รูปต่างๆ

- 4.3 กรอกน้ำ ทราาย ลงในภาชนะและเทออกได้
 - 4.4 ไขและหมุนลูกบิดประตูด้วยกุญแจ
 - 4.5 เปิด-ปิดเข็มกลัดที่มีขนาดใหญ่
 - 4.6 ตัดกระดาษเม็ดเล็กๆ ของเส้นหรือชุด
 - 4.7 ร้อยด้ายขึ้น-ลงผ่านรูที่เจาะบนกระดาษฝึกการเย็บ
 - 4.8 ต่อแท่งไม้เป็นรูปต่างๆ
 - 4.9 ประกอบภาพตัดต่อ 16-20 ชิ้น เข้าด้วยกันลงในกรอบ
 - 4.10 ใช้กรรไกรได้ตัดกระดาษตามรอยเป็นภาพต่างๆ ได้
 - 4.11 ปั้นดินน้ำมันเป็นรูปร่าง สิ่งของที่มีรายละเอียดสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ
 - 4.12 วาดรูปคนซึ่งมีรายละเอียดของส่วนต่างๆ และสวมเสื้อผ้า
 - 4.13 เขียนรูป Δ ตามคำสั่งโดยไม่มีแบบ
 - 4.14 ลอกแบบตัวพยัญชนะตามรอยประได้
 - 4.15 เขียนชื่อตัวเองได้
 - 4.16 ระบายภาพที่มีความละเอียด เล็ก โดยอยู่ในขอบเขต
2. ความสามารถด้านการใช้กล้ามเนื้อเล็กและการประสานงานระหว่างตากับมือ

อรุณี หรดาล (นุชมนี เต็มผล. 2547 : 29 ; อ้างอิงมาจาก อรุณี หรดาล. 2535 : 25) ได้กล่าวถึงการส่งเสริมพัฒนาการด้านการใช้กล้ามเนื้อเล็กและการประสานกันระหว่างตากับมือไว้ว่า มีความสำคัญมากที่ครูปฐมวัยไม่ควรละเลย เพราะในปัจจุบันมีครูปฐมวัยเป็นจำนวนมากที่สอนเด็กข้ามขั้นตอนเพราะขาดความรู้ ความสนใจ หรือบางคนทำตามความต้องการของผู้ปกครองด้วยการสอนเด็กให้อ่านและเขียนก่อนที่จะมีความพร้อมหรือมีความสามารถในการควบคุมกล้ามเนื้อเล็กและการประสานกันระหว่างตากับมือ อันมีผลให้เด็กจับดินสอได้ไม่ถูกต้อง ใช้เวลา

ในการสอนอ่านและเขียนมากเกินไปจนความจำเป็น ทำให้ทั้งครูและเด็กเกิดความเบื่อหน่าย เครียด และมีทัศนคติไม่ดีต่อกัน หรือเด็กมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการอ่านการเขียน ทำให้ไม่อยากมาโรงเรียนในที่สุด เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวครูปฐมวัยหรือแม่แต่ผู้ปกครองไม่ควรบังคับให้เด็กอ่านเขียนก่อนที่เด็กจะมีความพร้อมด้านการใช้กล้ามเนื้อเล็กและการประสานกันระหว่างตากับมือ แต่ควรจัดหาอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ รวมทั้งกิจกรรมต่างๆ ให้เด็กได้ฝึกเพื่อเป็นการส่งเสริมความสามารถในการควบคุมกล้ามเนื้อข้อมือ มือ และนิ้วมือ รวมทั้งการประสานกันระหว่างมือกับตา และเมื่อเด็กพร้อมแล้วจึงเริ่มสอนให้เด็กหัดอ่านและเขียนต่อไป ในการจัดเตรียมอุปกรณ์เครื่องใช้และกิจกรรมต่างๆ ให้เด็กได้ฝึกความสามารถด้านการใช้กล้ามเนื้อเล็กและการประสานกันระหว่างตากับมือครูปฐมวัยควรคำนึงถึงสิ่งต่างๆ ดังต่อไปนี้

- 2.1 จัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศให้ดึงดูดความสนใจของเด็ก
- 2.2 มีความกระตือรือร้น ยิ้มแย้มแจ่มใส เต็มใจที่จะให้คำแนะนำ และให้ความช่วยเหลือเมื่อเด็กต้องการ
- 2.3 จัดเตรียมกิจกรรมและอุปกรณ์ไว้ให้เด็กอย่างหลากหลายและเพียงพอกับความต้องการของเด็ก โดยคำนึงถึงความแตกต่างด้านความสามารถและความสนใจของเด็กเป็นสำคัญ
- 2.4 ตรวจสอบอุปกรณ์เครื่องเล่นอย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง เพื่อตรวจสอบสภาพการใช้งาน ถ้ามีสิ่งใดชำรุดหรือสูญหายจะได้หาทางซ่อมแซมหรือเคลื่อนย้ายออกจากมุมเล่นและหาอุปกรณ์ของเล่นอื่นมาทดแทน
- 2.5 อุปกรณ์ของเล่นทุกชนิดควรจัดวางไว้บนชั้นที่มีความสูงพอที่เด็กจะหยิบมาใช้หรือเก็บเข้าที่ได้ด้วยตนเอง
- 2.6 อธิบายหรือสาธิตวิธีทำกิจกรรมที่เด็กยังไม่เคยทำมาก่อนจนแน่ใจว่าเด็กเข้าใจ และสามารถทำกิจกรรมนั้นๆ ได้
- 2.7 ให้ความสนใจเด็กเป็นรายบุคคลโดยเฉพาะเด็กที่ต้องการความช่วยเหลือหรือคำแนะนำเป็นพิเศษจากเด็กคนอื่นๆ
- 2.8 ให้กำลังใจและคำชมเชยเมื่อเด็กสามารถทำกิจกรรมได้ดี หรือพยายามทำกิจกรรมด้วยความตั้งใจ

Hammond and others (1967 : 275-282) ได้สรุปเกี่ยวกับกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการของกล้ามเนื้อเล็กมีดังนี้

1. การปั้น เป็นกิจกรรมที่เด็กได้มีโอกาสใช้มือขยำ ทูบ ปั้น คลึงวัสดุประเภทดินเหนียว แป้ง หรือดินน้ำมัน ฯลฯ ทำให้เด็กได้พัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก และความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อมือกับสายตา สร้างประสบการณ์ทางประสาทสัมผัส
2. การประดิษฐ์ต่างๆ เป็นกิจกรรมที่ทำให้เด็กได้สร้างความสัมพันธ์ระหว่างมือกับตาและพัฒนาการเคลื่อนไหวต่างๆ จากการประดิษฐ์สิ่งต่างๆ เช่น ประดิษฐ์ตุ๊กตาจากเศษผ้า ลูกกระดาษไหมพรม เป็นต้น
3. การฉีก-ตัด-ปะ กิจกรรมนี้เป็นการฝึกการควบคุมกล้ามเนื้อมือและตาของเด็กได้เป็นอย่างดี จากการที่เด็กได้มีโอกาสจับกรรไกรเพื่อตัดกระดาษหรือการฉีก

4. การระบายสี เป็นกิจกรรมที่ให้โอกาสเคลื่อนไหวอย่างอิสระจากการระบายสี หรือจากการลากเส้นเป็นรูปทรงต่างๆ นอกจากนี้ยังเป็นการฝึกเด็กให้มีสมาธิในการทำงานอีกด้วย

5. การวาดภาพด้วยนิ้วมือ เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้พัฒนากล้ามเนื้อเล็ก จากการใช้อวัยวะต่างๆ เช่น นิ้วมือ แขน ฝ่ามือในการวาดภาพ

6. การเล่นบล็อก กิจกรรมการเล่นบล็อกเป็นรูปต่างๆ ตามความคิดของเด็ก ช่วยส่งเสริมการใช้กล้ามเนื้อในการใช้มือหยิบจับบล็อกพลาสติกหรือบล็อกไม้

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การพัฒนากล้ามเนื้อมือกับตาของเด็กระดับปฐมวัยควรต้องจัดประสบการณ์ให้เด็กได้ฝึกฝนจากกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ หลากหลายอย่าง ได้แก่ การปั้น, การฉีก, ปะติด, การวาดภาพ, การร้อยลูกปัด, การเป่าสี เพื่อให้มีความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ และนำไปสู่ความพร้อมด้านการเขียนแบบต่างๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม และควรให้การสนับสนุนเสริมแรงเมื่อเด็กทำหรือฝึกปฏิบัติกิจกรรมนั้นๆ จัดให้มีการบูรณาการหรือสอดแทรกการพัฒนา กล้ามเนื้อเล็กให้มีพัฒนาการเพิ่มขึ้นซึ่งการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็กระดับ ปฐมวัยมีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งเน้นให้เด็กได้รับการพัฒนาส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการ ให้เกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ผ่อนคลายความเครียด เป็นการส่งเสริมการใช้กล้ามเนื้อ และประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อกับตา ฝึกทักษะการสังเกต การคิดแก้ปัญหา แสดงออก ด้วยความมั่นใจ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น สามารถอดทน รอคอย เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รับผิดชอบและมีวินัยในตนเอง ทั้งนี้การจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์มีแนวทางที่สำคัญคือ เน้นเด็กเป็นสำคัญโดยให้เด็กได้เลือกปฏิบัติกิจกรรมที่สนใจ ได้เรียนรู้โดยผ่านสื่อหลากหลาย เช่น การวาดภาพระบายสี การปั้น การฉีก – ตัด – ปะ การพิมพ์ภาพ การร้อย และการเป่าสี การโยงเส้นจับคู่ในลักษณะต่างๆ เป็นต้น

ประสิทธิภาพแผนการจัดประสบการณ์

เผชิญ กิจระการ (อุบลรัตน์ มูลแก้ว. 2547 : 74-78 ; อ้างอิงมาจาก เผชิญ กิจระการ. 2544 : 46-51) กล่าวว่า การหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนมีกระบวนการสำคัญอยู่ 2 ขั้นตอนที่ต้องทำควบคู่กันไปจึงจะมั่นใจว่าสื่อหรือเทคโนโลยีการเรียนการสอนที่ผ่าน กระบวนการหาประสิทธิภาพจะเป็นที่ยอมรับได้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (Rational Approach) กระบวนการนี้เป็นวิธีการหาประสิทธิภาพโดยใช้หลักความรู้ และ เหตุผลในการตัดสินคุณค่าของสื่อการเรียนการสอนโดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญ (Panel of Experts) ให้พิจารณาตัดสินคุณค่า ซึ่งเป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมในด้านความถูกต้องของการนำไปใช้ (Usability) ผลจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนจะนำมาหาประสิทธิภาพโดยใช้สูตร ดังนี้

$$CVR = \frac{2N_2}{N} - 1$$

- เมื่อ CVR แทน ประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (Rational Approach)
 N_2 แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ยอมรับ (Number of Panelists Who had Agreement)
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด (Total Number of Panelists)

ผู้เชี่ยวชาญจะประเมินสื่อการเรียนการสอนตามแบบประเมินที่สร้างขึ้นในลักษณะของแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) (นิยมใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ) นำค่าเฉลี่ยที่ได้จากแบบประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนไปแทนค่าในสูตรสำหรับค่าเฉลี่ยของผู้เชี่ยวชาญที่ยอมรับจะต้องอยู่ในระดับมากขึ้นไป คือ ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 – 5.00 ค่าที่คำนวณได้ต้องสูงกว่าค่าที่ปรากฏในตารางตามจำนวนของผู้เชี่ยวชาญ จึงจะยอมรับว่าสื่อประสิทธิภาพถ้าได้ค่าไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด จะต้องปรับปรุงแก้ไขสื่อและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาใหม่

2. วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (Empirical Approach)

วิธีการนี้จะนำสื่อไปทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนเป้าหมาย การหาประสิทธิภาพของสื่อ เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) บทเรียนโปรแกรม ชุดการสอน แผนการสอน แบบฝึกทักษะ เป็นต้น ส่วนมากใช้วิธีการหาประสิทธิภาพด้วยวิธีนี้ ประสิทธิภาพที่วัดส่วนใหญ่จะพิจารณาจากเปอร์เซ็นต์การทำแบบฝึกหัดหรือกระบวนการเรียน หรือแบบทดสอบย่อยโดยแสดงเป็นค่าตัวเลข 2 ตัว เช่น $E_1/E_2 = 80/80$, $E_1/E_2 = 85/85$, $E_1/E_2 = 90/90$ เป็นต้น

เกณฑ์ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) มีความหมายแตกต่างกันหลายลักษณะในที่นี้จะยกตัวอย่าง $E_1/E_2 = 80/80$ ดังนี้

2.1 เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 1 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ นักเรียนทั้งหมดทำแบบฝึกหัดหรือทดสอบย่อยได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ถือเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการ ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือ นักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนการหาค่า E_1 และ E_2 ใช้สูตรดังนี้

$$\text{สูตร 1 } E_1 = \frac{\sum x/N}{A} \times 100$$

- เมื่อ E_1 แทน ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่นักเรียนทั้งหมดทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบย่อยทุกชุดรวมกัน
 $\sum X$ แทน คะแนนของแบบฝึกหัดหรือของแบบทดสอบย่อยทุกชุดรวมกัน
 A แทน คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดทุกชุดรวมกัน
 N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

$$\text{สูตร 2 } E_2 = \frac{\sum x/N}{B} \times 100$$

เมื่อ	E_2	แทน	ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่นักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียน
	ΣX	แทน	คะแนนของแบบทดสอบหลังเรียน
	B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน
	N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

2.2 เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 2 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ จำนวนนักเรียนร้อยละ 80 ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) ได้คะแนนร้อยละ 80 ทุกคน ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือ นักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียนครั้งนั้นได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 เช่น มีนักเรียน 40 คน ร้อยละ 80 ของนักเรียนทั้งหมด คือ 32 แต่ละคนได้คะแนนจากการทดสอบหลังเรียนถึงร้อยละ 80 (E_1) ส่วน 80 ตัวหลัง (E_2) คือ ผลการทดลองหลังเรียนของนักเรียนทั้งหมด (40 คน) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80

2.3 เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 3 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ จำนวนนักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 นักเรียนทำเพิ่มขึ้นจากแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) ได้เทียบกับคะแนนที่ทำได้ก่อนการเรียน (Pre-test) เช่น สมมติว่านักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 10 แสดงว่าแตกต่างจากคะแนนเต็ม (ร้อยละ 100) เท่ากับ 90 ถ้านักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post - test) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 85 แสดงว่า มีความแตกต่างของการสอบ 2 ครั้งนี้ ก่อนเรียนกับหลังเรียน เท่ากับ $85 - 10 = 75$ ดังนั้น ค่าของ $E_2 = (75/90) \times 100 = 83.33 \%$ ถือว่า สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($E_2 = 80$)

2.4 เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 4 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ นักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) หมายถึง นักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียนแต่ละข้อถูกมีจำนวนร้อยละ 80 (ถ้านักเรียนทำข้อสอบข้อใดถูกมีจำนวนนักเรียนไม่ถึงร้อยละ 80 แสดงว่า สื่อไม่มีประสิทธิภาพและชี้ให้เห็นว่าจุดประสงค์ที่ตรงกับข้อนั้น มีความบกพร่อง)

กล่าวโดยสรุปได้ว่า เกณฑ์ในการหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนจะนิยมตั้งเป็นตัวเลข 3 ลักษณะ คือ 80/80, 85/85 และ 90/90 ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับธรรมชาติของวิชาและเนื้อหาที่นำมาสร้างสื่อ นั้น ถ้าเป็นวิชาที่ค่อนข้างยากก็อาจตั้งเกณฑ์ไว้ 80/80 หรือ 85/85 สำหรับวิชาที่มีเนื้อหาง่าย ก็อาจตั้งเกณฑ์ไว้ 90/90 เป็นต้น นอกจากนี้ตั้งเกณฑ์เป็นค่าความคลาดเคลื่อนไว้เท่ากับร้อยละ 2.5 นั่นคือ ถ้าตั้งเกณฑ์ไว้ที่ 90/90 เมื่อคำนวณแล้วค่าที่ถือว่าใช้ได้ คือ 87.50/87.50 หรือ 87.50/90 เป็นต้น

ประสิทธิภาพของสื่อและเทคโนโลยีการเรียนการสอน จะมาจากผลลัพธ์ของ E_1 และ E_2 เป็นตัวแรกและตัวหลังตามลำดับ ถ้าตัวเลขเข้าใกล้ 100 มากเท่าไรยิ่งถือว่ามีประสิทธิภาพมากขึ้น เป็นเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาการรับรองประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอน ส่วนแนวคิดในการหาประสิทธิภาพที่ควรคำนึงถึง มีดังนี้

1. สื่อการเรียนการสอน ที่สร้างขึ้นต้องมีการกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมเพื่อการเรียนการสอนอย่างชัดเจน และสามารถวัดได้
2. เนื้อหาของบทเรียนที่สร้างขึ้นต้องผ่านกระบวนการวิเคราะห์เนื้อหาตามจุดประสงค์การเรียนการสอน
3. แบบฝึกหัดและแบบทดสอบต้องมีการประเมินความเที่ยงตรงของเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการสอนที่ได้วิเคราะห์ไว้ ส่วนความยาก ง่ายและอำนาจจำแนกของแบบฝึกหัดและแบบทดสอบควรมีการวิเคราะห์เพื่อนำไปใช้กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนในแต่ละข้อคำถาม
4. จำนวนแบบฝึกหัดต้องสอดคล้องกับจำนวนของวัตถุประสงค์ และต้องมีแบบฝึกหัดและข้อคำถามในแบบทดสอบครอบคลุมทุกจุดประสงค์ของการสอน จำนวนแบบฝึกหัดและข้อคำถามในแบบทดสอบไม่ควรน้อยกว่าจำนวนวัตถุประสงค์

จะเห็นได้ว่า การคำนวณหาประสิทธิภาพสื่อการเรียนการสอนนี้ เป็นผลรวมของการหาคุณภาพ (Quality) ทั้งเชิงปริมาณที่แสดงเป็นตัวเลข (Quantitative) และเชิงคุณภาพ (Qualitative) ที่แสดงเป็นภาษาที่เข้าใจได้ ดังนั้นประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอน ในที่นี้จึงเป็นองค์รวมของประสิทธิภาพ (Efficiency) ในความหมายของการทำในสิ่งที่ถูกต้อง (Do the Things Right) นั้น หมายถึง การเรียนอย่างถูกต้องตามกระบวนการของการเรียนด้วย CAI และมีประสิทธิผล (Effectiveness) ในความหมายของสิ่งที่ถูกต้องให้เกิดขึ้น (Get the Right Thing Done) นั้น หมายถึง ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ถูกต้องถึงระดับเกณฑ์ที่คาดหวังทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้นจะนำไปสู่การมีคุณภาพ ซึ่งมักนิยมเรียกรวมกันเป็นที่เข้าใจกันว่า “ประสิทธิภาพ” ของสื่อการเรียนการสอน

3. ดัชนีประสิทธิผลแผนการจัดประสบการณ์

ดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index) หมายถึง ตัวเลขที่แสดงถึงความก้าวหน้าในการเรียนของนักเรียน โดยการเทียบคะแนนที่เพิ่มขึ้นจากคะแนนการทดสอบก่อนเรียนกับคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียน และคะแนนเต็มหรือคะแนนสูงสุดกับคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียน เมื่อมีการประเมินสื่อการเรียนการสอนที่ผลิตขึ้นมา เรามักจะดูถึงประสิทธิผลผลทางด้านการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผลทางสื่อที่นั้นตามปกติแล้วจะเป็นการประเมินความแตกต่างของค่าคะแนนใน 2 ลักษณะ คือ ความแตกต่างของคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและคะแนนทดสอบหลังเรียน หรือเป็นการทดสอบเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในทางปฏิบัติส่วนมากจะเน้นที่ผลความแตกต่างที่แท้จริงมากกว่าผลความแตกต่างทางสถิติ แต่ในบางกรณีการเปรียบเทียบเพียง 2 ลักษณะก็อาจจะยังไม่เพียงพอ เช่น ในกรณีของการทดลองใช้สื่อในการเรียนการสอนครั้งหนึ่งปรากฏว่า กลุ่มที่ 1 การทดสอบก่อนเรียนได้คะแนน 18% การทดสอบหลังเรียนได้คะแนน 67% และกลุ่มที่ 2 การทดสอบก่อนเรียนได้คะแนน 27 % การทดสอบหลังเรียนได้คะแนน 74% ซึ่งเมื่อทำผลการวิเคราะห์ทั้ง 2 กลุ่มแต่เมื่อเปรียบเทียบคะแนนการทดสอบหลังเรียนระหว่างกลุ่มทั้ง 2 ปรากฏว่า ไม่มีความแตกต่างกันซึ่งไม่สามารถระบุได้ว่าเกิดขึ้นเพราะสิ่งทดลอง (Treatment) นั้นหรือไม่ เนื่องจากการทดลองทั้งสองกรณีมีคะแนนพื้นฐาน (คะแนนทดสอบก่อนเรียน) แตกต่างกันซึ่งจะส่งผลถึงคะแนนทดสอบหลังเรียนที่จะเพิ่มขึ้นสูงสุดของแต่ละกรณี (เผชญิ กิจระการ. 2546 : 1)

ฮอฟแลนด์ (เผชิญ กิจการ. 2546 : 1 ; อ้างอิงมาจาก Hovland. 1949 : unpagged) ได้เสนอดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index) ซึ่งได้จากการหาความแตกต่างของการทดสอบก่อนการทดลอง และการทดสอบหลังการทดลองด้วยคะแนนสูงสุดที่สามารถทำได้เพิ่มขึ้นได้ ฮอฟแลนด์ เสนอว่า ค่าความสัมพันธ์ของการทดลองจะสามารถทำได้ถูกต้องแน่นอน ต้องคำนึงถึงความแตกต่างของคะแนนพื้นฐาน (คะแนนทดสอบก่อนเรียน) และคะแนนที่สามารถทำได้สูงสุดดัชนีประสิทธิผลจะเป็นตัวชี้ถึงขอบเขตและประสิทธิภาพของสื่อ

เว็บ (เผชิญ กิจการ. 2546 : 1 ; อ้างอิงมาจาก Webb. 1949 : unpagged) ได้เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนน โดยใช้วิธี 3 แบบ ซึ่งเพิ่มเติมจากดัชนีประสิทธิผลของ Hovland โดย Webb. ให้ความสำคัญค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนซึ่งเรียกว่า วิธีการ Conventional โดยจะคำนวณจากค่าคะแนนร้อยละของกลุ่มควบคุม ลบออกจากคะแนนร้อยละของกลุ่มทดลองแล้วจึงหารด้วยร้อยละของกลุ่มควบคุมผลที่ได้จะแสดงถึงร้อยละของกลุ่มควบคุมผลที่ได้จะแสดงถึงร้อยละที่เพิ่มขึ้น (หรือลดลง) เปรียบเทียบกับคะแนนการหาค่าดัชนีประสิทธิผล ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ใช้วิธีของกู๊ดแมน เฟลทเชอร์และชไนเดอร์ (เผชิญ กิจการ ละสมนึก ภัทธิยธนี. 2545 : 31 – 35 ; อ้างอิงมาจาก Goodmam, Fretcher and Schneider. 1980 : 315) ดังนี้

$$E.I = \frac{\text{ผลรวมของคะแนนทดสอบหลังเรียน} - \text{ผลรวมของคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}{(\text{จำนวนนักเรียน}) \times (\text{คะแนนเต็ม}) - \text{ผลรวมของคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}$$

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

นุชมนี เดิมผล (2547 : 64-69) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และแบบฝึกทักษะความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อกับตา สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนบ้านห้วยกุ่ม จำนวน 20 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า คือ แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จำนวน 21 แผน แบบสังเกตพฤติกรรมพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของนักเรียนจำนวน 21 ชุด แบบฝึกทักษะความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อกับตา จำนวน 9 ชุด และแบบวัดความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อกับตา 11 แบบวัด ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น .89 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การทดสอบสมมติฐานค่าที่ (t-test) แบบ (Dependent Samples) ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 2 มีพัฒนาการเรียนรู้ทั้ง 4 ด้าน ของนักเรียนโดยภาพรวม อยู่ในเกณฑ์ ดีมาก และนักเรียนที่ได้รับการฝึกจากแบบฝึกทักษะความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อกับตามีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อกับตาเพิ่มจากก่อนได้รับการฝึก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปนัดดา จันทวงศ์ (2549 : 83-84) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาช่วงชั้นที่ 1 (ป.1-3) โดยใช้กิจกรรม

ศิลปะ ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ขอนแก่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 2 จำนวนนักเรียน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยศิลปะ จำนวน 17 แผน แบบบันทึกสนาม แบบสังเกตพฤติกรรม แบบทดสอบย่อยท้ายวงจรและแบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีการใช้และฝึกการบังคับกล้ามเนื้อเล็กบริเวณฝ่ามือ อุ้งมือ สันมือ ข้อมือ นิ้วมือ ไปจนถึงปลายนิ้วให้มีความแข็งแรงและทำงานประสานสัมพันธ์กันได้ดี นักเรียน ร้อยละ 85 มีคะแนนจากการทำแบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม

ลักขณา แก้วทอง (2550.) ได้ศึกษาผลการใช้แผนการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้วยเกมการศึกษาของเด็กชั้นปฐมวัยปีที่ 2 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนบ้านตากิมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 6 มีนักเรียน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้วยเกมการศึกษาของเด็กชั้นปฐมวัยปีที่ 2 จำนวน 12 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ ตัวเลือก จำนวน 20 มีค่าอำนาจจำแนก (B) อยู่ระหว่าง 0.21-0.77 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.81 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า แผนการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้วยเกมการศึกษาของเด็กชั้นปฐมวัยปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ 83.06/94.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้และมีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.67 หมายความว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนด้านความคิดสร้างสรรค์ คิดเป็น ร้อยละ 67

สุวรรณา เปี่ยมไธสง (2551 : 68-70) ได้ศึกษาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กและการคิดของนักเรียนอนุบาลชั้นปีที่ 2 โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของมอนเตสซอรี โรงเรียนบ้านแสงทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหารเขต 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 25 คน ซึ่งได้รับเลือกโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามแนวคิดของมอนเตสซอรี แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก และ แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิด วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนอนุบาล 2 ที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของมอนเตสซอรี มีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก ในภาพรวม มีความก้าวหน้าทุกด้าน นักเรียนอนุบาล 2 ที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของมอนเตสซอรี มีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก หลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนจัดประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนอนุบาล 2 ที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของมอนเตสซอรี มีความสามารถในการคิด หลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนจัดประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุชนม์ ปิยพงศ์โกวิท (2552 : 60-64) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์ที่มีต่อทักษะการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการจัดกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์ที่มีต่อทักษะการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กปฐมวัยชายและหญิง จำนวน 30 คน ที่มีอายุระหว่าง 3-4 ปี และศึกษาอยู่ในชั้น

อนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมาศึกษา โดยใช่วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบทดสอบทักษะการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย แผนการจัดกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์ จำนวน 24 แผน แบบสังเกตและบันทึกทักษะการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ Dependent t-test และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์มีคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทดสอบทักษะการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สิริมณี กิตติราช (2552 : 56) ได้สำรวจการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของครูปฐมวัย และศึกษาทัศนคติในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์และเปรียบเทียบทัศนคติในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของครูปฐมวัย ผลการศึกษาพบว่า ครูปฐมวัยจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นอันดับแรก คือ วาดภาพระบายสี รองลงมาคือ ปั้น สืบและอุปกรณ์ที่ครูปฐมวัย คือ ดินสอ ดินสอสี สีผสมอาหารและกระดาษสี กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้านการวาดภาพคนที่เด็กชอบวาดมากที่สุด คือ เด็กหญิง การวาดภาพธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบตัวที่เด็กชอบวาดมากที่สุด คือ ต้นไม้ งานปั้น เด็กชอบปั้น คือ ภูเขา การประดิษฐ์ที่เด็กชอบมากที่สุด คือ การประดิษฐ์หุ่นยนต์ การศึกษาทัศนคติในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของครูปฐมวัย พบว่า ครูปฐมวัยมีความเห็นด้วยอย่างมากในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยรวมและทุกกิจกรรม โดยครูเห็นด้วยอันดับแรก คือ ควรจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ให้เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมประจำวัน โดยจัดทุกวัน และควรเลือกสื่อและอุปกรณ์ที่มีความปลอดภัยต่อเด็ก รองลงมาคือ สื่อและอุปกรณ์ควรจัดให้มีความเหมาะสมกับวัยของเด็ก และเมื่อนำทัศนคติในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของครูปฐมวัยมาเปรียบเทียบโดยจำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา ระดับชั้นที่สอน มีทัศนคติในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ พบว่ามีทัศนคติไม่แตกต่างกัน

ญาณิศา บุญพิมพ์ (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการส่งเสริมพัฒนาการทางด้านกล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมประกอบอาหารประเภทขนมไทย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นเด็กปฐมวัย ชาย-หญิงอายุระหว่าง 3-4 ปี กำลังศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 1/2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนทับทอง แขวงจันทร์เกษม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานบริหารงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน 15 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แผนการจัดกิจกรรมประกอบอาหารประเภทขนมไทย และแบบประเมินเชิงปฏิบัติพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็ก สำหรับแบบประเมินมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างพัฒนาการกับจุดประสงค์ (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .91 การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ (One way Repeated ANOVA) และ Partial η^2 2 และในการเปรียบเทียบ รายคู่ใช้ LSD แบบวัดซ้ำ ผลการวิจัยพบว่า พัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยสัปดาห์ก่อนการทดลองและตลอดช่วงการทดลองสัปดาห์ที่ 1 - 8 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ($F = 2242.935$) และมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ทุกช่วงสัปดาห์ส่วนพัฒนาการรายด้านคือ ด้านความคล่องแคล่ว ($F = 1047.886$) ด้านความยืดหยุ่น ($F = 900.357$) ด้านความถูกต้องและความสามารถในการควบคุม ($F = 749.117$) ด้านการประสานกัน ($F = 826.550$) และด้านการรับรู้โดยใช้การสัมผัส ($F = 751.067$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

แต่มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นบางช่วงสัปดาห์ โดยการจัดกิจกรรมประกอบอาหารประเภทขนมไทย ส่งผลต่อพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็กโดยรวมร้อยละ 99.4 (Partial $\eta^2 = .994$) และส่งผลต่อพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็กรายด้าน ร้อยละ 98.7, 98.5, 98.2, 98.3, และ 98.2 ตามลำดับ สรุปว่าการจัดกิจกรรมประกอบอาหารประเภทขนมไทยส่งผลต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยให้เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน

อุไรรัตน์ แห้งขัน (2552 : 66-70) ได้ศึกษาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก และพฤติกรรมทางสังคม ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์แบบกลุ่ม กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนหนองหัวประชาสามัคคี จำนวน 18 คน พบว่า นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์แบบกลุ่ม มีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก หลังการจัดกิจกรรม สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์แบบกลุ่ม มีพฤติกรรมทางสังคมโดยรวม ในด้านความร่วมมือ ด้านความเป็นเพื่อน และด้านความไม่เห็นแก่ตัว หลังการจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Hilgard. (พรณี ข.เจนจิต. 2528 : 35 ; อ้างอิงมาจาก Hilgard. 1932 : 36-56) ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องความพร้อม พบว่า เด็กที่มีอายุน้อยกว่ามีวุฒิภาวะมากกว่าจะเขียนรูปได้เร็วและง่ายกว่าเด็กที่มีอายุน้อย จากการทดลองกับเด็กกลุ่มหนึ่งอายุประมาณ 2- 3 ขวบ โดยการฝึกให้ติดกระดาษ ปินบันได และการใช้กรรไกรเป็นเวลา 12 อาทิตย์ เปรียบเทียบกับเด็กอีกกลุ่มหนึ่ง ซึ่งเป็นกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการฝึกให้ทำกิจกรรมต่างๆ ดังกลุ่มทดลอง เด็กกลุ่มนี้อายุต่ำกว่าเด็กกลุ่มแรก 3 เดือน ผลปรากฏว่าหลังการฝึกหัด 12 อาทิตย์ เด็กในกลุ่มทดลองสามารถทำกิจกรรมเหล่านี้ได้ดีกว่ากลุ่มควบคุม หลังจากนั้นกลุ่มควบคุมได้รับการแนะนำให้ทำกิจกรรมต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นภายในเวลา 1 อาทิตย์ ผลปรากฏว่าเด็กกลุ่มนี้ทำได้ดีเท่ากับเด็กกลุ่มแรกซึ่งได้รับการฝึกหัดมาเป็นเวลา 3 เดือน ผลจากการทดลองนี้สรุปได้ว่า เด็กอายุน้อยกว่าใช้เวลาในการฝึกการใช้กล้ามเนื้อเล็กน้อยกว่าเด็กที่มีอายุน้อย

Dennis (อารี เพชรผุด. 2528 : 92 ; อ้างอิงมาจาก Dennis. 1941 : 337-343) ได้ทำการทดลอง เกี่ยวกับ พัฒนาการทางด้านกล้ามเนื้อโดยใช้ฝาแฝดเทียม (Fraternal Twins) นำมาเลี้ยงโดยแยกเด็กไว้และไม่ให้ฝึกหัดเกี่ยวกับการใช้กล้ามเนื้อเลยจนกระทั่งอายุ 9 เดือน เมื่อมาเปรียบเทียบกับเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบธรรมดา ปรากฏว่า มีพัฒนาการทางกล้ามเนื้อ คล้ายคลึงกัน นอกจากนี้พบว่าการตอบสนองธรรมชาติ เด็กสามารถทำได้ด้วยตนเอง ไม่ต้องการเห็น การสอน หรือการเลียนแบบ การตอบสนองในปีแรกเป็นไปด้วยตนเองทั้งสิ้น และเมื่ออายุ 2 ขวบ ขึ้นไป การตอบสนองต่างๆ ไม่ได้เกิดขึ้นกับตัวเด็กเองโดยเฉพาะแต่อย่างใด แต่จะขึ้นกับสิ่งแวดล้อมทางสังคมเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย เพราะเด็กได้เรียนรู้สิ่งแวดล้อมทางสังคมเพิ่มขึ้น

Meisels (1995) ได้ทำการศึกษาการประเมินภาคปฏิบัติสำหรับการศึกษาศึกษาเด็กปฐมวัย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กปฐมวัยและเด็กประถม (3-11 ปี) ในการศึกษาครั้งนี้นอกจากการใช้แบบทดสอบแล้วยังได้ทำการศึกษาโดยใช้กิจกรรมต่างๆ ที่เด็กได้ปฏิบัติและเกิดขึ้นจริง ผลการศึกษา

พบว่า แบบทดสอบใช้ได้ดีกับเด็กที่อยู่ในเกรดสูง แต่จากการใช้แบบทดสอบวัดเด็กปฐมวัยข้อมูลที่ได้จากการทดสอบจะพบว่าไม่สามารถทดสอบเด็กในสิ่งที่ซับซ้อนและลึกๆลงไปได้ จะด้อยในด้านของทักษะและเป็นการเน้นความจำในระยะสั้นๆ เนื้อหาของแบบทดสอบจะเป็นนามธรรมซึ่งไม่สอดคล้องกับกิจกรรมที่เด็กได้ปฏิบัติจริง แต่สำหรับการประเมินภาคปฏิบัติข้อมูลที่ได้จะบ่งบอกถึงกิจกรรมที่เด็กได้ปฏิบัติเป็นพัฒนาการที่เป็นจริง เป็นข้อมูลที่เป็นธรรมชาติระบบการประเมินภาคปฏิบัตินี้ใช้วิธีสังเกต จดบันทึก แฟ้มสะสมงาน และการทำสารนิทัศน์ ซึ่งการใช้วิธีการสังเกต จดบันทึกนี้สามารถสะท้อนถึงการจัดกิจกรรมต่างๆในห้องเรียนว่าจะจัดอะไรให้เหมาะสมเพื่อให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดจากการประเมินภาคปฏิบัติจะได้มาโดยผ่านกิจกรรมต่างๆที่หลากหลายสอดคล้องกับพัฒนาการทุกด้าน และจากกิจกรรมต่างๆที่เด็กได้ทำและเกิดขึ้นจริงมีความซับซ้อนพอที่จะสะท้อนความสำเร็จทางด้านวิชาการของเด็กแต่ละคนได้ และเป็นการออกแบบการประเมินที่ใช้พัฒนาการขั้นพื้นฐานของเด็กทั้งด้านการเรียนรู้และพัฒนาการโดยไม่มุ่งใช้แต่แบบทดสอบเพียงอย่างเดียว

Schum (1995 : Abstract) ได้ศึกษาหน้าที่การเขียนสำหรับเด็กก่อนวัยอนุบาล อายุ 4-5 ปี ทั้งในบ้านและในห้องเรียน จำนวน 14 คน ใช้เวลา 9 เดือน การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้การสังเกต การสัมภาษณ์ และบันทึกเสียงพร้อมๆกับการสนทนา การวิเคราะห์ศิลปะที่สร้างขึ้นแสดงให้เห็นว่าที่บ้าน การเขียนของเด็กใช้ทำหน้าที่ส่วนบุคคล ทางมนุษยสัมพันธ์ ทางจินตนาการเชิงบอกเล่า และเชิงควบคุม รายงานเชิงเรื่องเล่าเรื่องสั้นๆ เกี่ยวกับการเขียนของเด็กที่บ้านและที่โรงเรียนแสดงให้เห็นว่าเด็กตีความการเขียนที่โรงเรียนในทางที่แตกต่างไปจากครูของเด็กนอกจากนี้ผลการศึกษานี้แนะว่าเพื่อให้เข้าใจหน้าที่ของการเขียน เด็กที่บ้านจำเป็นต้องมีผู้ฟังที่สนับสนุนเด็กได้มีรูปแบบการเขียน อุปกรณ์การเขียน และโอกาสที่จะเขียนกับสมาชิกในครอบครัวข้อมูลชี้แนะว่าที่โรงเรียนเด็กจำเป็นต้องมีโอกาที่จะสำรวจหน้าที่ของการเขียนในส่วนต่างๆของหลักสูตรที่เป็นการแสดงแบบเป็นทางการและแบบสร้างทำ มีเวลาที่จะทำงานการเขียนที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จได้ มีโอกาสที่จะทำงานร่วมกัน มีรูปแบบการเขียนมีการอภิปรายเกี่ยวกับโครงการเขียนที่ขยายออกไปเกินรูปแบบและกฎเกณฑ์ และมีทางเลือกในโครงการเขียน

Pennington (2002 : 31) ได้ศึกษาความแตกต่างของความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กและใหญ่ของเด็กปฐมวัยที่มีเพศต่างกันในเวอร์จิเนียตะวันตก กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยเด็กชาย 21 คน เด็กหญิง 16 คน ผลการศึกษาพบว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กใหญ่ของเด็กชายและเด็กหญิงในวัยอนุบาลไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการวิจัยดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์ กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ส่งเสริมพัฒนากล้ามเนื้อเล็กและประสานงานระหว่างกล้ามเนื้อมือกับตาในเด็กโดยเฉพาะเด็กระดับปฐมวัย ควรต้องกระทำโดยผ่านสื่อที่ส่งเสริมและพัฒนา พัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็กให้ประสานงานระหว่างมือกับตา เช่น การวาดภาพด้วยสีเทียน การเป่าสี การหยดสี การขีดสืออย่างอิสระ การลากเส้นทับจุด/ระหว่างจุดที่กำหนดให้ การฉีกกระดาษลงบนภาพให้เต็มรูปแบบตามต้องการ การพับสี การฉีกกระดาษลงบนภาพอย่างอิสระการโยงเส้นจับคู่ภาพ การลากเส้นทับจุด/ระหว่างจุด เป็นต้น ดังนั้นในการศึกษาค้นคว้าอิสระนี้จึงจัดประสบการณ์ให้เด็กได้รับการฝึกปฏิบัติทักษะกล้ามเนื้อมือให้ประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา ได้แก่ การปั้น การฉีกปะติด การวาดภาพ การร้อยลูกปัด และการเป่าสี ซึ่งจะส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมือและการประสานงานระหว่างมือกับตาเพิ่มขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าการใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตาเด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 1 ผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการศึกษาตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายหญิงอายุระหว่าง 4-5 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนพินิจราษฎร์บำรุง อำเภอยางตลาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จำนวน 86 คน จาก 3 ห้องเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายหญิงอายุระหว่าง 4-5 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1/2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนพินิจราษฎร์บำรุง อำเภอยางตลาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 จำนวน 25 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เนื่องจากโรงเรียนพินิจราษฎร์บำรุง มีการจัดห้องเรียน ด้วยการคละอายุ ทุกห้อง พัฒนาการและความสามารถเด็ก เก่ง ปานกลาง และอ่อนไถ่เคียงกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้ามี 2 ชนิดดังนี้

1. แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตาเด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 1 จำนวน 20 แผน

- 1.1 หน่วยตัวเรา จำนวน 5 แผน
- 1.2 หน่วยวิทยาศาสตร์น่ารู้ จำนวน 5 แผน
- 1.3 หน่วยสัตว์แสนสวย จำนวน 5 แผน
- 1.4 หน่วยต้นไม้ที่รัก จำนวน 5 แผน

2. แบบวัดความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อกับตา

การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้ามีขั้นตอนดังนี้

1. แผนการจัดประสบการณ์การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือกับตาเด็กปฐมวัย

1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 เพื่อให้ทราบ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร (มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์) สารการเรียนรู้ และประสบการณ์สำคัญ

1.2 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและหลักการ จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือกับตาสำหรับเด็กปฐมวัย

1.3 วิเคราะห์เนื้อหา จุดมุ่งหมาย เพื่อเป็นกรอบในการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือกับตาเด็กปฐมวัย

ตาราง 1 วิเคราะห์เนื้อหาหน่วยการเรียนรู้กับจุดมุ่งหมายการใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือกับตาเด็กปฐมวัย

เนื้อหา	ทักษะความสัมพันธ์ กล้ามเนื้อมือกับตา	กิจกรรมการเรียนรู้
หน่วยตัวเรา		
-วันที่ 1	-การปั้น	-การปั้นดินเหนียวตามจินตนาการ
-วันที่ 2	-การฉีก ปะติด	-การฉีก ปะติดภาพวัสดุจากธรรมชาติ
-วันที่ 3	-การวาดภาพ	- ระบายสีภาพร่าง
-วันที่ 4	-การร้อยลูกปัด	- ร้อยลูกปัดตามลวดลาย
-วันที่ 5	-การเป่าสี	- เป่าสี สร้างศิลป์
หน่วยวิทยาศาสตร์น่ารู้		
-วันที่ 1	-การปั้น	-การปั้นดินเหนียว เป็นของใช้
-วันที่ 2	-การฉีก ปะติด	-การฉีก ปะติดภาพ จากเปลือกไม้
-วันที่ 3	-การวาดภาพ	- สร้างภาพจากก้านกล้วย
-วันที่ 4	-การร้อยลูกปัด	- ร้อยลูกปัดจากผักกาด
-วันที่ 5	-การเป่าสี	- เป่าสี สร้างศิลป์

ตาราง 1 (ต่อ)

เนื้อหา	ทักษะความสัมพันธ์ กล้ามเนื้อมือกับตา	กิจกรรมการเรียนรู้
หน่วย สัตว์แสนสวย -วันที่ 1 -วันที่ 2 -วันที่ 3 -วันที่ 4 -วันที่ 5	-การปั้น -การฉีก ปะติด -การวาดภาพ -การร้อยลูกปัด -การเป่าสี	-การปั้นดินเหนียวเป็นสัตว์เลี้ยง -การฉีก ปะติดภาพเป็นรูปสัตว์ - วาดภาพสัตว์ที่หนูชอบ - ร้อยเกล็ดปลาเป็นดอกไม้ - เป่าสี ตามจินตนาการ
หน่วย ต้นไม้ที่รัก -วันที่ 1 -วันที่ 2 -วันที่ 3 -วันที่ 4 -วันที่ 5	-การปั้น -การฉีก ปะติด -การวาดภาพ -การร้อยลูกปัด -การเป่าสี	-การปั้นดินเหนียวตามจินตนาการ -การฉีก ปะติดภาพจากใบไม้ - ใบไม้แปลงร่าง - ร้อยดอกไม้ - เป่าสีตามจินตนาการ

1.4 จัดทำแผนการจัดประสบการณ์การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่น เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือกับตาเด็กปฐมวัย ตามจุดประสงค์ที่ได้วิเคราะห์ไว้ ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

- 1.4.1 สารสำคัญ
- 1.4.2 จุดประสงค์การเรียนรู้
- 1.4.3 สารการเรียนรู้
- 1.4.4 กิจกรรมการเรียนรู้
- 1.4.5 สื่อและแหล่งการเรียนรู้
- 1.4.6 วิธีการวัดและประเมินผล
- 1.4.7 กิจกรรมเสนอแนะ
- 1.4.8 บันทึกผลหลังการสอน

1.5 นำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สร้างเรียบร้อยแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในเรื่องเนื้อหา สาร จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผล

1.6 นำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้กลับมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ จากนั้นนำแผน เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ซึ่งประกอบด้วย

1.6.1 นางสุพร จันทร์ประทักษ์ ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย

1.6.2 นางนงลักษณ์ กันปัญญา ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนพินิจราษฎร์บำรุง อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน

1.6.3 นางรัชนก โพธิ์สกล ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนพินิจราษฎร์บำรุง อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลประเมินผล

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องเกี่ยวกับขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตาเด็กปฐมวัย กระบวนการจัดการเรียนรู้และขอคำแนะนำในส่วนที่ยังบกพร่อง ปรับปรุงเนื้อหาให้เหมาะสมกับวัยและกิจกรรมให้ครอบคลุมจุดประสงค์ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมอีกครั้ง เพื่อประเมินคุณภาพแผนการจัดประสบการณ์การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่น โดยแบบสอบถามความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญตามเกณฑ์การประเมินและการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยของบุญชม ศรีสะอาด (2545 : 99-100) เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด	ให้คะแนน 5 คะแนน
ระดับ 4 หมายถึง เหมาะสมมาก	ให้คะแนน 4 คะแนน
ระดับ 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง	ให้คะแนน 3 คะแนน
ระดับ 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย	ให้คะแนน 2 คะแนน
ระดับ 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด	ให้คะแนน 1 คะแนน

เกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของแผนการจัดประสบการณ์การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตาเด็กปฐมวัย จากค่าคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00	เหมาะสมมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50	เหมาะสมมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50	เหมาะสมปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50	เหมาะสมน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50	เหมาะสมน้อยที่สุด

1.7 วิเคราะห์ผลการประเมินแผนการจัดประสบการณ์การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตาเด็กปฐมวัยที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้นครั้งนี้ได้ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ถึง 5.00 เป็นเกณฑ์ตัดสินว่าผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับการสร้างแผนการจัดประสบการณ์การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตาเด็กปฐมวัย

การประเมินระดับความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญในการประเมินแผนการจัดประสบการณ์การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตาเด็กปฐมวัยและผู้ศึกษาค้นคว้าได้ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญได้แก่ นำแผนการจัดประสบการณ์ที่ผู้เชี่ยวชาญประเมินแล้วมาหาค่าเฉลี่ย ได้ค่าเฉลี่ยผลการประเมินโดยภาพรวมเท่ากับ 4.29 ซึ่งอยู่ในระดับ เหมาะสมมาก

1.8 นำแผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมเสริมประสบการณ์การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตาเด็กปฐมวัย ที่ปรับปรุงพัฒนา

ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try – Out) กับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1/3 โรงเรียนพินิจราษฎร์บำรุง อำเภอยางตลาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 จำนวน 30 คน เพื่อหาประสิทธิภาพและข้อบกพร่อง

2. สร้างแบบวัดความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อกับตา

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการสร้างแบบวัดความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อกับตาของเด็กปฐมวัยตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบวัดความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อกับตาจากหนังสือการวิจัยเบื้องต้น (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 50) หนังสือการวัดผลการศึกษาของสมนึก ภัทธิยธนี (2544 : 73 – 79)

2.2 ศึกษาหลักสูตร คู่มือครูเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (กรมวิชาการ. 2546 : 43)

2.3 สร้างแบบวัดความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อกับตาของเด็กปฐมวัย จำนวน 14 ข้อ ใช้เป็นแบบวัดความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อกับตาของเด็กปฐมวัย ฉบับจริง จำนวน 10 ข้อ โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้

2.4 ผลการประเมินความสอดคล้องข้อคำถามของแบบวัดความสามารถด้านการใช้ นิ้วมือประสานสัมพันธ์กับตาเด็กปฐมวัยกับจุดประสงค์การเรียนรู้

2.5 นำแบบวัดความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อกับตาที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างและพัฒนาเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระตรวจสอบ เพื่อขอข้อเสนอแนะตรวจสอบ แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2.6 นำแบบวัดความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อกับตาไปให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม 3 ท่าน เพื่อให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะต่างๆ ในการปรับปรุงซึ่งประกอบด้วย

ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความเหมาะสมด้านภาษา ประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ตามเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นไม่วัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้

2.7 วิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องข้อคำถามของแบบวัดความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อกับตากับจุดประสงค์การเรียนรู้โดยใช้สูตร IOC (Index of Objective Congruence) (สมนึก ภัทธิยธนี. 2544 : 166 - 167) เลือกแบบวัดที่มีค่าความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.50 ถึง 1.00 ซึ่งปรากฏว่ามีแบบวัดความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อกับตา มีค่าตั้งแต่ 0.67-1.00 จำนวน 10 ข้อ มีค่าความสอดคล้องเหมาะสม

2.8 จัดพิมพ์แบบวัดความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อกับตาแล้วนำไปทดลอง (Try – Out) กับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1/3 โรงเรียนพินิจราษฎร์บำรุง อำเภอยางตลาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 จำนวน 30 คน

2.9 จัดพิมพ์แบบวัดความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อกับตา ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเป็นแบบวัดฉบับจริงเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลที่โรงเรียนพินิจราษฎร์บำรุง ตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด สำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1/2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่าง เดือน มกราคม – กุมภาพันธ์ 2556 ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1. ประเมินก่อนเรียน โดยใช้แบบวัดความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อกับตาของเด็กปฐมวัย ในสัปดาห์ที่ 1 ซึ่งผู้ศึกษาได้ดำเนินการวัดความสามารถตามแบบวัดจำนวน 10 ข้อ ทีละข้อ ทีละคน โดยอ่านคำชี้แจง ในการปฏิบัติให้เด็กปฏิบัติ เสร็จแล้วบันทึก ผลคะแนน ไว้
2. ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดประสบการณ์การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตาเด็กปฐมวัยที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้นจน ครบจำนวน 4 สัปดาห์ 20 แผน โดยทำการจัดประสบการณ์ทุกวัน วันละ 1 แผน ในช่วงกิจกรรม ศิลปะสร้างสรรค์ 40 นาที เวลา 10.20 -11.00 น. ขณะจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์นำแบบ สังเกตพฤติกรรมประเมินเด็กทุกคน พร้อมบันทึกคะแนนจากการสังเกตพฤติกรรมและเก็บคะแนนจาก ผลงาน ระหว่างการจัดประสบการณ์ 4 สัปดาห์ ระหว่างวันที่ 7 มกราคม 2556 ถึง 4 กุมภาพันธ์ 2556
3. ทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบวัดความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อกับตาของเด็กปฐมวัย ชุดเดิม ที่ใช้วัดความสามารถก่อนเรียน เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดประสบการณ์ กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ โดยผู้ศึกษาได้ดำเนินการวัดความสามารถตามแบบวัดจำนวน 10 ข้อ ทีละข้อ ทีละคน โดยอ่านคำชี้แจง ในการปฏิบัติให้เด็กปฏิบัติ เสร็จแล้วบันทึก ผลคะแนน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการวัด ความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อกับตาของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตาเด็ก ปฐมวัย
2. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้การใช้กิจกรรมศิลปะ สร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตาเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 1
3. วิเคราะห์หาประสิทธิผลของแผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้การใช้กิจกรรมศิลปะ สร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตาเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 1

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ร้อยละ(Percentage) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 104)

$$P = \frac{F}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

F แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 106)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนแต่ละตัว

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

$\sum$ แทน ผลรวม

2. การวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

2.1 การทดสอบหาค่าความเที่ยง (Validity) ของแบบวัดความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อ มือกับตาของเด็กปฐมวัยโดยใช้สูตรดัชนีค่าความสอดคล้อง (สมนึก ภัททิยธนี. 2546 : 220)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหา
หรือระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2.2 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การใช้กิจกรรม
ศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือกับตา โดยใช้สูตร (กรมวิชาการ. ม.ป.ป. :
57-58)

$$E_1 = \frac{\sum x}{\frac{N}{A}} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนนักเรียนที่ได้จากการวัดระหว่างเรียน
A แทน คะแนนเต็มของแบบวัด
N แทน จำนวนผู้เรียน

$$E_2 = \frac{\sum Y}{\frac{N}{B}} \times 100$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
 $\sum Y$ แทน ผลรวมของผลลัพธ์หลังเรียน
B แทน คะแนนเต็มของแบบวัดหลังเรียน
N แทน จำนวนผู้เรียน

2.3 ดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด.
2545 : 159)

$$E.I = \frac{\text{ผลรวมของคะแนนทดสอบหลังเรียน} - \text{ผลรวมของคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}{(\text{จำนวนนักเรียน})(\text{คะแนนเต็ม}) - \text{ผลรวมของคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}$$

เมื่อ E.I แทน ค่าดัชนีประสิทธิผล

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาการใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตาเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนพินิจราษฎร์บำรุง อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลนำมาวิเคราะห์ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาค้นคว้าจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

- N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
 $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 E_1 แทน การหาประสิทธิภาพของกระบวนการ
 E_2 แทน การหาประสิทธิภาพของผลลัพธ์
E.I. แทน ค่าดัชนีประสิทธิผล

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตาสำหรับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 1 ก่อนและหลังที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่น

ตอนที่ 2 ผลการหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ของแผนการจัดประสบการณ์การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตา ชั้นอนุบาลปีที่ 1

ตอนที่ 3 ผลการหาค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดประสบการณ์การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตา ชั้นอนุบาลปีที่ 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือกับตาสำหรับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 1 โดยรวมและจำแนกรายช่อก่อนและหลังการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่น โดยใช้เกณฑ์การแปลผลระดับการพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือกับตาของเด็กปฐมวัยรายช่อ ดังนี้

คะแนน 2.01-3.00 มีค่าระดับ 3 หมายความว่า มีการพัฒนา ความสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือกับตา ในระดับดีมาก

คะแนน 1.01 - 2.00 มีค่าระดับ 2 หมายความว่า มีการพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือกับตา ในระดับพอใช้

คะแนน 0 - 1.00 มีค่าระดับ 1 หมายความว่า มีการพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือกับตา ในระดับควรปรับปรุง

ตาราง 2 ระดับพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือกับตาเด็กปฐมวัยโดยรวมและจำแนกรายช่อ

แบบวัดความสัมพันธ์ กล้ามเนื้อมือกับตา	N	เต็ม	ก่อนการจัด ประสบการณ์			หลังการจัด ประสบการณ์		
			$\bar{X}$	S.D	ระดับ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1. วางก้อนไม้เป็นรูปตามแบบที่กำหนด ภายในเวลา 15 วินาที	25	3	1.32	0.47	พอใช้	2.56	0.50	ดีมาก
2. หยิบก้อนกรวดใส่ขวด 10 ก้อน ภายในเวลา 15 วินาที	25	3	1.08	0.27	พอใช้	2.56	0.50	ดีมาก
3. วาดรูป ○ ตามแบบ	25	3	1.20	0.40	พอใช้	2.50	0.50	ดีมาก
4. วาดรูป × ตามแบบ	25	3	1.20	0.37	พอใช้	2.80	0.37	ดีมาก
5. วาดรูป □ ตามแบบ	25	3	1.30	0.47	พอใช้	2.60	0.48	ดีมาก
6. วาดรูป △ ตามแบบ	25	3	1.10	0.27	พอใช้	2.80	0.37	ดีมาก
7. พับกระดาษได้ 3 ทบ ตามแบบ	25	3	1.84	0.37	พอใช้	2.56	0.50	ดีมาก
8. ตัดกระดาษด้วยกรรไกร	25	3	1.28	0.45	พอใช้	2.60	0.49	ดีมาก
9. สร้างหอคอยด้วยก้อนไม้ 10 ก้อน	25	3	1.28	0.45	พอใช้	2.60	0.49	ดีมาก
10. ใช้คีมคีบสิ่งของใส่ถ้วย 10 ชิ้น ภายในเวลา 20 วินาที	25	3	1.16	0.37	พอใช้	2.56	0.50	ดีมาก
โดยรวม	25	30	12.72	0.39	พอใช้	25.00	0.46	ดีมาก

จากตาราง 2 พบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นมีระดับความพร้อมรายช่อ ก่อนการทดลองอยู่ในระดับพอใช้ทุกด้าน

แต่หลังจากได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่น มีระดับความพร้อมโดยรวมและเป็นรายชื่ออยู่ในระดับดีมากทุกข้อ

ตอนที่ 2 ผลการหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 / 80 ของแผนการจัดประสบการณ์ การการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อ มือกับตา ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ดังตาราง 3

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) ของแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมศิลปะ
สร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือกับตา

เลขที่	คะแนนจากการประเมินพฤติกรรมระหว่างเรียนและผลงาน												รวมคะแนน ทั้งหมด	คิดเป็น ร้อยละ ของ คะแนน ทั้งหมด
	แผนสัปดาห์ที่													
	1			2			3			4				
	ปฏิบัติ	ผลงาน	รวม	ปฏิบัติ	ผลงาน	รวม	ปฏิบัติ	ผลงาน	รวม	ปฏิบัติ	ผลงาน	รวม		
	45	15	60	45	15	60	45	15	60	45	15	60		
1	41	15	56	42	15	57	42	15	57	43	15	58	228	95.00
2	34	10	44	35	10	45	38	10	48	38	10	48	185	77.08
3	39	15	54	38	15	53	41	15	56	41	15	56	219	91.25
4	37	15	52	36	15	51	40	15	55	40	15	55	213	88.75
7	39	15	54	38	15	53	40	15	55	41	15	56	218	90.83
8	36	15	51	37	15	52	39	15	54	39	15	54	211	87.92
9	38	15	53	37	15	52	39	15	54	39	15	54	213	88.75
10	38	12	50	37	12	49	40	12	52	41	12	53	204	85.00

ตาราง 3 (ต่อ)

เลขที่	คะแนนจากการประเมินพฤติกรรมระหว่างเรียนและผลงาน												รวม คะแนน ทั้งหมด	คิดเป็น ร้อยละ ของ คะแนน ทั้งหมด
	แผนสัปดาห์ที่													
	1			2			3			4				
	ปฏิบัติ	ผลงาน	รวม	ปฏิบัติ	ผลงาน	รวม	ปฏิบัติ	ผลงาน	รวม	ปฏิบัติ	ผลงาน	รวม		
	45	15	60	45	15	60	45	15	60	45	15	60	240	
11	39	12	51	40	12	52	40	12	52	40	12	52	207	86.25
12	37	15	52	37	15	52	37	15	52	37	15	52	208	86.67
13	38	15	53	40	15	55	40	15	55	40	15	55	218	90.83
14	38	10	48	40	10	50	38	10	48	40	10	50	196	81.67
15	35	10	45	35	10	45	35	10	45	35	10	45	180	75.00
16	38	15	53	38	15	53	36	15	51	38	15	53	210	87.50
17	40	10	50	40	10	50	40	10	50	40	10	50	200	83.33
18	39	13	52	39	15	54	37	15	52	39	15	54	212	88.33
19	31	15	46	31	15	46	31	15	46	31	15	46	184	76.67

ตาราง 3 (ต่อ)

เลขที่	คะแนนจากการประเมินพฤติกรรมระหว่างเรียนและผลงาน												รวม คะแนน ทั้งหมด	คิดเป็น ร้อยละ ของ คะแนน ทั้งหมด
	แผนสัปดาห์ที่													
	1			2			3			4				
	ปฏิบัติ	ผลงาน	รวม	ปฏิบัติ	ผลงาน	รวม	ปฏิบัติ	ผลงาน	รวม	ปฏิบัติ	ผลงาน	รวม		
	45	15	60	45	15	60	45	15	60	45	15	60	240	
20	35	13	48	35	15	50	35	15	50	35	15	50	198	82.50
21	35	13	48	35	15	50	35	15	50	35	15	50	198	82.50
22	31	13	44	31	15	46	31	15	46	31	15	46	182	75.83
23	35	13	48	35	15	50	35	15	50	35	15	50	198	82.50
24	35	13	48	35	15	50	35	15	50	35	15	50	198	82.50
25	32	15	47	32	15	47	32	15	47	32	15	47	188	78.33
รวม	917	332	1249	920	344	1264	936	344	1280	946	344	1290	5083	
เฉลี่ย	36.68	13.28	49.96	36.8	13.76	50.56	37.44	13.76	51.20	37.84	13.76	51.60	203.32	
ร้อยละ	81.51	88.53	83.27	81.78	91.73	84.27	83.2	91.73	85.33	84.09	91.73	86.00	84.72	
S.D	2.70	1.97	0.52	2.84	2.09	0.53	3.14	2.09	0.74	3.34	2.09	0.88	0.54	

ประสิทธิภาพของแผนการจัดประสบการณ์ (E_1) เท่ากับ 84.72

จากตาราง 3 พบว่าคะแนนของเด็กปฐมวัยทั้งหมดจากการสังเกตพฤติกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือกับตา ในการสังเกตพฤติกรรมและผลงาน ตลอด 4 สัปดาห์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 203.32 คะแนน จากคะแนนเต็มทั้งหมด 240 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 84.72 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.54

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_2) ของแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือกับตา

นักเรียนคนที่	ทดสอบก่อนเรียน (30 คะแนน)	ทดสอบหลังเรียน (30 คะแนน)
1	17	25
2	15	25
3	15	26
4	14	24
5	15	25
6	12	25
7	11	25
8	14	24
9	12	23
10	14	24
11	12	23
12	13	23
13	12	22
14	12	24
15	11	24
16	13	26
17	12	23
18	12	23
19	11	27
20	13	26
21	12	27
22	13	28
23	11	27
24	11	27

ตาราง 4 (ต่อ)

นักเรียนคนที่	ทดสอบก่อนเรียน (30 คะแนน)	ทดสอบหลังเรียน (30 คะแนน)
25	11	29
รวม ΣX	318	625
เฉลี่ย $\bar{X}$	12.72	25
S.D	0.39	0.46
คิดเป็นร้อยละ	42.40	83.33

จากตาราง 4 พบว่า คะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตา ก่อนเรียน คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 12.72 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.39 คิดเป็นร้อยละ 42.40 ของคะแนนเต็ม 30 คะแนน หลังเรียน คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 25.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.46 คิดเป็นร้อยละ 83.33 ของคะแนนเต็ม 30 คะแนน

ตาราง 5. ประสิทธิภาพของแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตา

ประสิทธิภาพ	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D	ร้อยละ
ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)	240	203.32	0.32	84.72
ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_2)	30	25.00	0.46	83.33

จากตาราง 5 พบว่า จากการสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียนและจากแบบทดสอบย่อยของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 203.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.54 คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 84.72 จากคะแนนเต็ม 240 และคะแนนจากการทำแบบวัดความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตา หลังเรียน เท่ากับ 25.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.46 คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 83.33 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน ดังนั้นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตา จึงมีประสิทธิภาพเท่ากับ $84.72 / 83.33$ แสดงว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตา สำหรับเด็กปฐมวัยที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น เป็นการพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตาที่มีประสิทธิภาพ 80/80 ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้
กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตา สำหรับเด็ก
ปฐมวัย โดยใช้วิธีของกูดแมน เฟลทเชอร์และชไนเดอร์ (เพชัญ กิจระการ ละสมนึก ภัทธิยธนี.
2545 : 31 – 35 ; อ้างอิงมาจาก Goodmam, Fretcher and Scnheider. 1980 : 315)
ปรากฏผลดังนี้

$$E.I = \frac{\text{ผลรวมของคะแนนทดสอบหลังเรียน} - \text{ผลรวมของคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}{(\text{จำนวนนักเรียน})(\text{คะแนนเต็ม}) - \text{ผลรวมของคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}$$

$$E.I = \frac{625-318}{(25)(30)-318}$$

$$E.I = 0.7106$$

ดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้ของแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมศิลปะ
สร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตา สำหรับเด็กปฐมวัย
มีค่าเท่ากับ 0.7106 ซึ่งแสดงว่าเด็กมีความก้าวหน้าทางการเรียนร้อยละ 71.06

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาผลการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตาของเด็กปฐมวัย ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการศึกษา
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาการพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตาสำหรับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์
2. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดประสบการณ์การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตาสำหรับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
3. เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดประสบการณ์การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตาสำหรับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 1

สรุปผล

1. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตาเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับดีมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงขึ้นทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 25.00 คิดเป็นร้อยละ 83.33
2. ประสิทธิภาพของแผนการจัดประสบการณ์ใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตาเด็กปฐมวัย มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.72 / 83.33
3. ดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้ของแผนการจัดประสบการณ์การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตาเด็กปฐมวัย มีค่าเท่ากับ 0.7106 ซึ่งแสดงว่าเด็กมีความก้าวหน้าทางการเรียน ร้อยละ 71

อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาผลการจัดประสบการณ์ การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตาเด็กปฐมวัย เพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการจัดประสบการณ์ใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตาเด็กปฐมวัย มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายดังนี้

1. การจัดประสบการณ์ การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตาเด็กปฐมวัย เมื่อพิจารณาผลการวิจัย พบว่า หลังจากการจัดประสบการณ์ เด็กปฐมวัยมีผลการพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตาอยู่ในระดับ ดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 25.00 คิดเป็นร้อยละ 83.33 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดประสบการณ์ที่ใช้ กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่จัดกิจกรรมให้กับเด็กนั้น เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริง เด็กมีความสุข สนุกสนาน เพลิดเพลิน ผ่อนคลายความเครียด เกิดความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ ส่งเสริมการใช้กล้ามเนื้อ และพัฒนาประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา มีทักษะในการสังเกต การคิด การแก้ปัญหา กล้าแสดงออกอย่างมั่นใจ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และผู้อื่น นอกจากนี้ยังส่งเสริมคุณธรรมในด้านความอดทน การรอคอย ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความรับผิดชอบ และความมีวินัยในตนเอง เมื่อพิจารณาการพัฒนากล้ามเนื้อมือกับตาของนักเรียน พบว่ามีพัฒนาการเพิ่มสูงขึ้นอย่างสอดคล้องสัมพันธ์กันทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการดำนากล้ามเนื้อ เล็กของเด็กปฐมวัยเป็นพัฒนาการที่มีการพัฒนาเป็นไปตามลำดับขั้นตอนของการพัฒนาการอย่างต่อเนื่องซึ่งสอดคล้องกับ อุไรรัตน์ แฉ่งขัน (2552 : 66-70) ได้ศึกษาความสามารถในการใช้ กล้ามเนื้อเล็กและพฤติกรรมทางสังคม ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครราชสีมา เขต 7 โดยการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์แบบกลุ่ม กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นอนุบาล ปีที่ 1 โรงเรียนหนองหัวป่าประชาสามัคคี จำนวน 18 คน พบว่า นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์แบบกลุ่ม มีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก หลังการจัดกิจกรรม สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์แบบกลุ่ม มีพฤติกรรมทางสังคมโดยรวม ในด้านความร่วมมือ ด้าน ความเป็นเพื่อน และด้านความไม่เห็นแก่ตัว หลังการจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสุชนม์ ปิยพงศ์โกวิท (2552 : 60-64) ได้ศึกษาผลการ จัดกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์ที่มีต่อทักษะการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย การวิจัยครั้งนี้มี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการจัดกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์ที่มีต่อทักษะการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของ เด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กปฐมวัยชายและหญิง จำนวน 30 คน ที่มี อายุระหว่าง 3 – 4 ปี และศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนอนุบาลคหกรรมศาสตร์เกษตร โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบทักษะการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย แผนการจัดกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์ จำนวน 24 แผน แบบสังเกตและบันทึกทักษะการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย วิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ Dependent t-test และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์

มีคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทดสอบทักษะการใช้กล้ำมเนื้อมัดเล็ก หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ประสิทธิภาพของแผนการจัดประสบการณ์ การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ำมเนื้อมัดกับตาเด็กปฐมวัย มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.72/83.33 โดยศึกษาจากคะแนนการสังเกตพฤติกรรมท้ายแผนการจัดประสบการณ์ ทั้ง 20 แผนและคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบวัดความสัมพันธ์กล้ำมเนื้อมัดกับตาสำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 50.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.32 คิดเป็นร้อยละ 84.72 จากคะแนนเต็ม 60 คะแนน แสดงว่าแผนการจัดประสบการณ์การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ำมเนื้อมัดกับตาเด็กปฐมวัย ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้นเป็นแผนการจัดประสบการณ์ที่มีประสิทธิภาพซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเหตุผล ดังนี้

2.1 แผนการจัดประสบการณ์ การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ำมเนื้อมัดกับตาเด็กปฐมวัย ได้ผ่านกระบวนการสร้างอย่างเป็นระบบและเหมาะสมกับเด็ก โดยการศึกษาหลักสูตร เนื้อหาเทคนิควิธีการจัดประสบการณ์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์สำหรับชั้นปฐมวัยเพื่อเป็นแนวทางในการเขียน ผ่านการตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องรวมทั้งผ่านการประเมินความถูกต้องจากผู้เชี่ยวชาญ และได้ผ่านการทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิภาพโดยนำผลการทดลองไปปรับปรุงก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง และในขณะที่เด็กเข้าร่วมกิจกรรมได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่เป็นรูปธรรมอย่างหลากหลายซึ่งสอดคล้องกับ เยาวพา เดชะคุปต์ (2542 : 23-24) ได้กล่าวถึง การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ควรจัดให้เด็กทำทุกวัน โดยอาจจัดวันละ 3 – 5 กิจกรรม ให้เด็กเลือกทำอย่างน้อย 1-2 กิจกรรมตามความสนใจและในการจัดกิจกรรมต้องคำนึงถึงตัวเด็กเป็นสำคัญโดยจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก การเลือกกิจกรรมควรเลือกกิจกรรมที่ช่วยฝึกให้เด็กเป็นคนช่างสังเกต คิดหาเหตุผล ฝึกการสร้างสรรค์ ฝึกลักษณะนิสัย ฝึกความพร้อมในการเรียนและช่วยให้เด็กได้พัฒนาทางร่างกาย อารมณ์- จิตใจ สังคมและสติปัญญาไปพร้อมๆกัน สอดคล้องกับ ลักษณะ แก้วทอง (2550) ได้ศึกษาผลการใช้แผนการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้วยเกมการศึกษาของเด็กชั้นปฐมวัยปีที่ 2 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนบ้านตากิม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 6 มีนักเรียน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้วยเกมการศึกษาของเด็กชั้นปฐมวัยปีที่ 2 จำนวน 12 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ ตัวเลือกจำนวน 20 มีค่าอำนาจจำแนก (B) อยู่ระหว่าง 0.21-0.77 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.81 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า แผนการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้วยเกมการศึกษาของเด็กชั้นปฐมวัยปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ 83.06/94.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้และมีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.67 หมายความว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนด้านความคิดสร้างสรรค์ คิดเป็น ร้อยละ 67

2.2 แผนการจัดประสบการณ์ การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ำมเนื้อมัดกับตาเด็กปฐมวัย ที่พัฒนาขึ้นเป็นการส่งเสริมให้เด็กได้มีโอกาส

ได้ปฏิบัติจริงด้วยสื่อวัสดุจากธรรมชาติได้สัมผัสจับต้องวัสดุที่มีความหลากหลาย มีรูปร่างแข็ง บาง นุ่ม ใหญ่ เล็กแตกต่างกัน มีการเคลื่อนไหวมือและนิ้วมือในการดึง หยิบจับวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ อยู่ตลอดเวลา ทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ อีกทั้งโรงเรียนและสภาพแวดล้อมใกล้โรงเรียนเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่มีสื่อวัสดุ อุปกรณ์ธรรมชาติที่เด็กสามารถหาได้ง่ายในแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเอง ทำให้เด็กได้เรียนรู้ และลงมือกระทำด้วยตนเองซ้ำแล้วซ้ำเล่าเกิดเป็นความทักษะความชำนาญได้อย่างรวดเร็ว เมื่อเด็กได้พัฒนาประสาทสัมผัสเพื่อใช้ในการควบคุม บังคับกล้ามเนื้อ นิ้วมือให้ประสานสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่องเป็นผลให้อวัยวะต่างๆ มีความแข็งแรงและทำงานได้คล่องตัวสูงขึ้น จากการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยจึงมีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กสูงขึ้น

3. ดัชนีประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตาเด็กปฐมวัยมีค่าเท่ากับ 0.7106 แสดงว่าเด็กมีความรู้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 71 หมายถึงมีความก้าวหน้าทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ 71 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเด็กได้รับการจัดประสบการณ์การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตาเด็กปฐมวัยเป็นรูปแบบการจัดกิจกรรมในลักษณะเล่นปนเรียน สามารถพัฒนาสมอง ทักษะทางกายเพื่อให้เด็กประสบผลสำเร็จในการทำงาน มีความสนใจอยากรู้ อยากลอง อยากสัมผัส ช่วยให้เด็กได้ฝึกกล้ามเนื้อกับตาให้สัมพันธ์กัน เกิดความคล่องแคล่วว่องไว เป็นการส่งเสริมพัฒนาการทางความคิดสร้างสรรค์ ฝึกระเบียบวินัย ช่วยให้เด็กได้เรียนรู้จากการสังเกต เด็กเรียนรู้อย่างมีความสุขสนุกสนาน สอดคล้องกับ มะลิฉัตร เอื้ออานนท์ (2543 : 173) ที่ว่า กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จะช่วยพัฒนาความพร้อมของเด็ก ความคล่องในการคิด สายตา และมือให้ประสานสัมพันธ์กันความพร้อมนี้จะเป็นพื้นฐานขั้นต้นให้เด็กสามารถพัฒนาได้อย่างสูงสุดตามศักยภาพของเขา สอดคล้องกับภนเนตร ธรรมบวร (2540 : 110) มีความเห็นว่า การทำงานศิลปะถือเป็นกิจกรรมการแก้ปัญหาอีกด้วย เพราะกิจกรรมสร้างสรรค์เปิดโอกาสให้เด็กได้สำรวจและแก้ปัญหาต่างๆ ในการค้นหาคำตอบ เด็กได้ค้นพบวิธีการใหม่ๆ ในการแสดงออกสิ่งที่ตนเห็นและรู้สึก เรียนรู้วิธีการใหม่ๆ ในการใช้อุปกรณ์ทางศิลปะ เด็กได้รวบรวมและจัดระเบียบความคิดของตนตลอดจนพยายามที่จะแสดงความคิดดังกล่าวผ่านงานศิลปะซึ่งต้องใช้ทักษะต่างๆ เช่นการตัดสินใจ ความรับผิดชอบ เป็นต้น สอดคล้องกับบุญชมณี เต็มผล (2547 : 64-69) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้และแบบฝึกทักษะความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อกับตา สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนบ้านห้วยกุ่ม จำนวน 20 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า คือ แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จำนวน 21 แผน แบบสังเกตพฤติกรรมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ของนักเรียนจำนวน 21 ชุด แบบฝึกทักษะความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อกับตา จำนวน 9 ชุด และแบบวัดความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อกับตา 11 แบบวัด ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น .89 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การทดสอบสมมติฐานค่าที่ (t-test) แบบ (Dependent Samples) ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 2 มีพัฒนาการเรียนรู้ทั้ง 4 ด้าน ของนักเรียนโดยภาพรวม อยู่ในเกณฑ์ ดีมาก และนักเรียนที่ได้รับการฝึกจากแบบฝึกทักษะความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อกับตามีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อกับตาเพิ่มจากก่อนได้รับการฝึก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในระดับการปฏิบัติ

1.1 การจัดกิจกรรมการใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่น ควรระวังในเรื่องการเลือกใช้วัสดุที่ไม่เป็นอันตรายกับเด็กโดยครูต้องดูแลอย่างใกล้ชิดในการเลือกวัสดุและการปฏิบัติกิจกรรม

1.2 ในการจัดกิจกรรมการใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตาเด็กปฐมวัยในระยะแรกเด็กก็มีพัฒนาการการใช้กล้ามเนื้อเล็กไม่ค่อยแข็งแรง แต่หลังจากจัดกิจกรรมไปในสัปดาห์ที่ 5 เด็กจะมีพัฒนาการสูงขึ้นตามลำดับ

1.3 ในการจัดกิจกรรมครูควรสร้างบรรยากาศการจัดประสบการณ์ให้ผ่อนคลาย เด็กจะมีความสุขสนุกสนานและมีอิสระในการดำเนินกิจกรรม

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการนำกิจกรรมการใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตาเด็กปฐมวัยไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมอื่น

2.2 ควรมีการศึกษาลักษณะการจัดกิจกรรมกิจกรรมการใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับตาเด็กปฐมวัย ที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ และพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือหลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540 อายุ 3-6 ปี.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2540.
- . คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 อายุ 3-5 ปี. พิมพ์ครั้งที่ 1.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2547.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: เอดิสันเพรส
โปรดักส์, 2547.
- ญาณิศา บุญพิมพ์. การส่งเสริมพัฒนาการทางด้านกล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรม
ประกอบอาหารประเภทขนมไทย. ปริญญาานิพนธ์ กศม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, 2552.
- ดวงเดือน ศาสตรภักดี. การวัดประเมินพัฒนาการและความพร้อมของเด็กปฐมวัยประมวลสาระ
ชุดวิชาหลักการและแนวคิดทางการปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ 5-8. กรุงเทพฯ :
สมมิตร, 2537.
- นภเนตร ธรรมบวร. การประเมินผลพัฒนาการเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์, 2540.
- นุชมนี เต็มผล. การพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และแบบฝึกทักษะความสัมพันธ์
ระหว่างกล้ามเนื้อมือกับตาสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 2. รายงานการศึกษา
ค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.
- นิรมล ช่างวันชัย. เทคนิคการสอนศิลปะภาษาและวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กวัยอนุบาล.
กรุงเทพฯ : ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์, 2541.
- พรรณี ช.เจนจิต. จิตวิทยาการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่5. กรุงเทพมหานคร : เมธีทิปส์,
2545.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. เอกสารการสอนชุดวิชาการสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
ระดับปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ 1-7. พิมพ์ครั้งที่ 3 . นนทบุรี :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532.
- มะลิฉัตร เอื้ออานนท์. การเรียนการสอนและประสบการณ์ด้านสุนทรียภาพและศิลปะวิจารณ์.
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- เยาวภา เดชะคุปต์. กิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แม็ค จำกัด, 2543.
- รักตวรรณ ศิริภาพร. การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย. ราชบุรี : คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง, 2548.
- ลักขณา แก้วกอง. การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ด้วยเกมการศึกษาของเด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 2.
รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2550.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. จิตวิทยาพัฒนาการทุกช่วงชั้น (Lifespan Human Development).
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540.

- สุวรรณ เปี่ยมไธสง. “การศึกษาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กและการคิดของนักเรียนอนุบาลชั้นปีที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของมอนเตสซอรี,” วารสารราชพฤกษ์. 7(2) : 77-84 ; มีนาคม, 2553.
- สุชนม์ ปิยพงศ์โกวิท. ผลของการจัดกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์ที่มีต่อทักษะการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย. ปริญญาโท. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2552.
- สิริมนิ กิตติราช. การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของครูปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 2. ปริญญาโท. กทม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2552.
- สิริมา ภิญโญนนตพงษ์. การวัดและประเมินผลใหม่ : เด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ม.ป.ป.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. การปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2543.
- อรุณี หรดาล. การวัดและประเมินผลกลุ่มวิชาเตรียมประสบการณ์ เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาการวัดและประเมินผลกลุ่มวิชาเตรียมประสบการณ์ หน่วยที่ 1-7. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2535.
- อารี เพชรผุด. จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตร, 2528.
- Anderson, Paul S. and Diane Lapp. Language Skill in Elementary Education. 3th ed. New York : MacMillan, 1979.
- Fisher, J. and A. Terry. Children’s Language and the Language Arte. New York : MacGraw – Hill, 1977.
- Gesall A. Child Development : An Introduction to the Study of Human Growth. New York : Harper and Row, 1949.
- Hammon, S.L. and others. Good School for Young Children. New York : MacMillan, 1967.
- Meiseles. The Work Samplingsystem : Reliability and Validity of a Performance Assessment for Young Children. United States : University of Michigan, 1995.
- Schumm, J.S. Adapting Reading and Math Materials for the Inclusive Classroom. Virginia : The Council for Exceptional Children, 1995.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างแผนการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาทักษะความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อกับตา

แผนการจัดประสบการณ์
เพื่อพัฒนาทักษะความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อกับตา
โดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่น นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555

โดย
นายบุญธรรม โสภา
โรงเรียนพินิจราษฎร์บำรุง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

แผนการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย ถือเป็นส่วนสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนาการจัดประสบการณ์ เนื่องจากเด็กในวัยดังกล่าวเป็นวัยซึ่งมีการพัฒนาการเป็นไปอย่างรวดเร็ว และต่อเนื่อง ประสบการณ์ต่างๆที่เด็กได้รับในช่วงอายุนี้นี้จะมีผลอย่างยิ่งต่อพัฒนาการของเด็กในช่วงต่อไป ดังนั้นข้าพเจ้าจึงได้จัดทำแผนการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาทักษะความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อมือกับตาโดยใช้ศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นขึ้น เพื่อให้ครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดประสบการณ์ พัฒนาทักษะการใช้กล้ามเนื้อมือให้สัมพันธ์กับตาให้ได้ผลดีและสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมาย

บุญธรรม โสภา

แผนการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาทักษะความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อกับตา
โดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่น ชั้นอนุบาลปีที่ 1
โรงเรียนพินิจราษฎร์บำรุง

สาระการเรียนรู้ สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก

กิจกรรมสร้างสรรค์

สัปดาห์ที่ 1 หน่วยย่อย ตัวเรา

เรื่อง การปั้นดินเหนียวตามจินตนาการ

วันที่ 7 เดือน มกราคม พ.ศ. 2556

เวลา 40 นาที

สาระสำคัญ

การปั้นดินเหนียว เป็นการฝึกการเตรียมความพร้อมทางด้านการพัฒนาทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อกับตา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาทักษะความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อกับตา มาตรฐานที่ 2 ดบข.ที่ 2
2. ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ มาตรฐานที่ 11 ดบข.ที่ 1
3. ส่งเสริมการปรับตัวในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มาตรฐานที่ 8 ดบข.ที่ 1

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรรู้
 - การปั้นดินเหนียวตามจินตนาการ
2. ประสบการณ์สำคัญ
 - 2.1 การร้องเพลง
 - 2.2 การปั้นและประดิษฐ์สิ่งต่างๆ
 - 2.3 การชื่นชมและสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูฝึกนักเรียนร้องเพลง “หู ตา จมูก” พร้อมทำท่าประกอบเพลง

ขั้นสอน

2. ครูและนักเรียนร่วมกันจัดเตรียมอุปกรณ์ในการปฏิบัติกิจกรรมสร้างสรรค์โดยใช้วัสดุธรรมชาติในท้องถิ่น เช่น ดินเหนียว
3. ครูอธิบายถึงขั้นตอนการปั้นดินเหนียวและแนะนำให้รู้จักดินเหนียว แผ่นรองปั้น
 - ทดลองจับขนาดดินเหนียวด้วยมือข้างละ 10 ครั้ง
 - นวดด้วยมือและอุ้งมือ
 - คลึงด้วยอุ้งมือให้กลมเรียบหรือยาว
 - ปีบด้วยนิ้วมือ ดึงให้ยาว
 - กดด้วยนิ้วมือ, อุ้งมือให้แบน ลองกดด้วยเฟรม

- คลึงดินเหนียวให้กลมเนียนเรียบ

4. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการปั้นดินเหนียวตามจินตนาการ โดยให้เด็กสังเกต โดยการดู สัมผัสของจริง เช่น วงกลม สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม วงรี ไข่ ผลไม้ สัตว์ ต้นไม้ คน แล้วปั้นตามสิ่งที่มองเห็น

5. ขณะนักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ครูควรคอยดูแลอย่างใกล้ชิด

6. นำผลงานมาเล่าให้ครูหรือเพื่อนๆ ฟัง

7. ครูทำข้อตกลงกับนักเรียน เมื่อปฏิบัติงานเสร็จแล้วให้จัดเก็บอุปกรณ์ให้เรียบร้อย

ขั้นสรุป

8. ครูสรุปผลการปั้นดินเหนียวตามจินตนาการและการตรวจผลงาน

สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน

1. เพลง “หู ตา จมูก”
2. ดินเหนียว แผ่นรองปั้น

การประเมินผล

1. วัดและประเมินโดย
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.1.1 การใช้กล้ามเนื้อมือกับตาในการปฏิบัติกิจกรรม
 - 1.1.2 ผลงานของเด็ก
 - 1.1.3 การเล่าเรื่องเกี่ยวกับผลงานของเด็ก
 - 1.1.4 การเข้าร่วมกิจกรรมและการทำงานร่วมกับผู้อื่น
 - 1.2 การตรวจผลงาน
2. เครื่องมือที่ประเมิน
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม

7. ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะของผู้บริหาร หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ
(.....)

ผู้อำนวยการโรงเรียน

8. บันทึกผลหลังสอน

8.1 จำนวนผู้มาเรียน คน ไม่มา คน คือเลขที่

8.2 พฤติกรรมของผู้เรียน

.....

.....

8.3 การดำเนินการของครู

.....

.....

.....

8.4 สรุปผลการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน

.....

.....

8.5 แนวทางการให้ความช่วยเหลือกับผู้ไม่มาเรียน

.....

.....

8.6 ปัญหาที่พบและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก
(นายบุญธรรม โสภ)

ตำแหน่ง.....

วันที่เดือน พ.ศ.

แบบบันทึกการสังเกต กิจกรรมสร้างสรรค์

สาระการเรียนรู้ สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก

หน่วยย่อย ตัวเรา

เรื่อง การปั้นดินเหนียวตามจินตนาการ

วันที่ 7 เดือน มกราคม พ.ศ. 2556

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน				รวม
		การใช้กล้ามเนื้อ เล็กและสายตา	การปฏิบัติ กิจกรรม	การเล่า เรื่องราวจาก ผลงาน	ผลงาน/ ชิ้นงาน	
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						
10.						
11.						
12.						
13.						
14.						
15.						
16.						
17.						
18.						
19.						
20.						
21.						
22.						
23.						
24.						
25.						
รวม						

หมายเหตุ

เกณฑ์การแปลผล ของคุณลักษณะระดับพฤติกรรมใช้เกณฑ์ ดังนี้

ช่วงคะแนน แปลความหมาย

2.51 – 3.00 ดีมาก

2.00 – 2.50 ดี

1.00 – 1.99 พอใช้

เกณฑ์ประเมินของแบบบันทึกการสังเกต กิจกรรมสร้างสรรค์

การใช้กล้ำเนื้อเล็กและสายตาให้สัมพันธ์กัน

พัฒนาการระดับ 3 หมายถึง นักเรียนใช้กล้ำเนื้อเล็กและสายตาในการทำกิจกรรมได้อย่างมั่นคง คล่องแคล่ว น้ำหนักในการควบคุมมือและสายตาสมาเสมอ

พัฒนาการระดับ 2 หมายถึง นักเรียนใช้กล้ำเนื้อเล็กและสายตาในการทำกิจกรรมได้อย่างมั่นคง น้ำหนักในการควบคุมมือและสายตาไม่สม่ำเสมอ

พัฒนาการระดับ 1 หมายถึง นักเรียนใช้กล้ำเนื้อเล็กและสายตาในการทำกิจกรรมได้แต่น้ำหนักในการควบคุมมือและสายตาไม่สม่ำเสมอ

การปฏิบัติกิจกรรม

พัฒนาการระดับ 3 หมายถึง นักเรียนมีท่าทีกระตือรือร้น ยิ้มแย้มแจ่มใส สนุกสนานในการร่วมกิจกรรมโดยตลอด

พัฒนาการระดับ 2 หมายถึง นักเรียนแสดงสีหน้า ยิ้มแย้มแจ่มใส สนุกสนานพึงพอใจ เป็นบางช่วงกิจกรรม

พัฒนาการระดับ 1 หมายถึง นักเรียนแสดงสีหน้าท่าทางไม่เต็มใจ บ่ายเบี่ยงขณะปฏิบัติ กิจกรรมตลอดทั้งกิจกรรม

การเล่าเรื่องราวจากผลงาน

พัฒนาการระดับ 3 หมายถึง นักเรียนเล่าเรื่องราวเป็นประโยคต่อเนื่องโดยไม่มีผู้ชี้นำ

พัฒนาการระดับ 2 หมายถึง นักเรียนเล่าเรื่องราวเป็นประโยคสั้นๆ ได้ โดยไม่มีผู้ชี้นำ

พัฒนาการระดับ 1 หมายถึง นักเรียนเล่าเรื่องราวได้ แต่ต้องมีผู้ชี้นำเล่าเรื่องราวได้เป็นคำๆ

ผลงาน/ชิ้นงาน

พัฒนาการระดับ 3 หมายถึง สวยงาม ประณีต สร้างผลงานด้วยตนเอง มีรายละเอียดแสดงเรื่องราวได้

พัฒนาการระดับ 2 หมายถึง สวยงามแต่ยังไม่ประณีต สร้างผลงานด้วยตนเองแสดงเรื่องราวได้

พัฒนาการระดับ 1 หมายถึง การสร้างผลงาน เหมือนตัวอย่างหรือเลียนแบบของเพื่อน

**แผนการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาทักษะความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อกับตา
โดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่น ชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนพินิจราษฎร์บำรุง
สาระการเรียนรู้ สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก**

กิจกรรมสร้างสรรค์ สัปดาห์ที่ 1 หน่วยย่อย ตัวเรา เรื่อง การฉีก ตัดปะภาพวัสดุจากธรรมชาติ
วันที่ 8 เดือนมกราคม พ.ศ. 2556 เวลา 40 นาที

สาระสำคัญ

การฉีก ตัดปะภาพจากวัสดุธรรมชาติในท้องถิ่นได้แก่ ใบไม้แห้ง ฟางข้าว เกสรตปลา
เม็ดยะขาม เปลือกไม้แห้ง เป็นการฝึกการเตรียมความพร้อมทางด้านการพัฒนาทักษะความสัมพันธ์
ระหว่างกล้ามเนื้อกับตา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาทักษะความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อกับตา มาตรฐานที่ 2 ดบข.ที่ 2
2. ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ มาตรฐานที่ 11 ดบข.ที่ 1
3. ส่งเสริมการปรับตัวในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มาตรฐานที่ 8 ดบข.ที่ 1

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรรู้
 - การฉีก ตัดปะภาพ ด้วยวัสดุจากธรรมชาติ
2. ประสบการณ์สำคัญ
 - 2.1 การร้องเพลง
 - 2.2 การฉีก ตัดปะภาพด้วยวัสดุจากธรรมชาติ
 - 2.3 การสร้างภาพจากวัสดุธรรมชาติและประดิษฐ์สิ่งต่างๆ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูฝึกนักเรียนร้องเพลง “ส่วนประกอบของร่างกาย” พร้อมทำท่าประกอบเพลง

เพลง “ส่วนประกอบของร่างกาย”

คำร้อง (สำลี รักสุทธี)

ร่างกายเรามีหลายอย่าง มือเท้าบ้างจมูก หู ตา
ปากฟัน ร่างกาย ใบหน้า ทุกส่วนหนารักษาให้ดี

ขั้นสอน

2. ครูและนักเรียนร่วมกันจัดเตรียมอุปกรณ์ในการปฏิบัติกิจกรรมสร้างสรรค์
3. ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการฉีก ตัดปะภาพ จากวัสดุธรรมชาติ
4. ขณะปฏิบัติกิจกรรม ครูควรคอยดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด
5. ครูทำข้อตกลงกับนักเรียน เมื่อปฏิบัติงานเสร็จแล้วให้จัดเก็บอุปกรณ์ให้เรียบร้อย
6. ครูนำใบงานการฉีก ตัดปะภาพมาให้ นักเรียนฝึกปฏิบัติ

ขั้นสรุป

7. ครูสรุปผลการฝึก ทดปะภาพ และประเมินโดยการตรวจผลงาน และสังเกตการปฏิบัติกิจกรรม

สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้การสอน

1. เพลง “ส่วนประกอบของร่างกาย”
2. ใบงาน
3. ดินสอ ไม้แท่ง ฟางข้าว เกล็ดปลา เม็ดมะขาม เปลือกไม้แท่ง กาวลาเท็กซ์

การประเมินผล

1. วัดและประเมินโดย
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.1.1 การใช้กล้ามเนื้อมือกับตา
 - 1.1.2 การปฏิบัติกิจกรรม
 - 1.1.3 การเล่าเรื่องราวจากผลงาน
 - 1.2 การตรวจผลงาน
2. เครื่องมือที่ประเมิน
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 ผลงาน

7. ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะของผู้บริหาร หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ
(.....)
ผู้อำนวยการโรงเรียน

8. บันทึกผลหลังสอน

8.1 จำนวนผู้ที่มาเรียน คน ไม่มา คน คือเลขที่

8.2 พฤติกรรมของผู้เรียน

.....

.....

8.3 การดำเนินการของครู

.....

.....

.....

8.4 สรุปผลการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน

.....

.....

8.5 แนวทางจัดการให้ความช่วยเหลือกับผู้ไม่มาเรียน

.....

.....

8.6 ปัญหาที่พบและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก

(นายบุญธรรม โสภ)

ตำแหน่ง.....

วันที่เดือน พ.ศ.

หมายเหตุ

เกณฑ์การแปลผล ของคุณลักษณะระดับพฤติกรรมใช้เกณฑ์ ดังนี้

ช่วงคะแนน	แปลความหมาย
2.51 – 3.00	ดีมาก
2.00 – 2.50	ดี
1.00 – 1.99	พอใช้

เกณฑ์ประเมินของแบบบันทึกการสังเกต กิจกรรมสร้างสรรค์

การใช้กล้ำเนื้อเล็กและสายตาให้สัมพันธ์กัน

พัฒนาการระดับ 3 หมายถึง นักเรียนใช้กล้ำเนื้อเล็กและสายตาในการทำกิจกรรมได้อย่างมั่นคง คล่องแคล่ว น้ำหนักในการควบคุมมือและสายตาอย่างสม่ำเสมอ

พัฒนาการระดับ 2 หมายถึง นักเรียนใช้กล้ำเนื้อเล็กและสายตาในการทำกิจกรรมได้อย่างมั่นคง น้ำหนักในการควบคุมมือและสายตาไม่สม่ำเสมอ

พัฒนาการระดับ 1 หมายถึง นักเรียนใช้กล้ำเนื้อเล็กและสายตาในการทำกิจกรรมได้แต่น้ำหนักในการควบคุมมือและสายตาไม่สม่ำเสมอ

การสร้างผลงานกิจกรรมสร้างสรรค์

พัฒนาการระดับ 3 หมายถึง นักเรียนใช้กล้ำเนื้อเล็กและสายตาในการสร้างผลงานเป็นของตนเอง มีความแปลกใหม่ และมีรายละเอียดที่แสดงเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน

พัฒนาการระดับ 2 หมายถึง นักเรียนใช้กล้ำเนื้อเล็กและสายตาในการสร้างผลงานเป็นของตนเอง มีรายละเอียดที่แสดงเรื่องราวได้

พัฒนาการระดับ 1 หมายถึง นักเรียนใช้กล้ำเนื้อเล็กและสายตาในการสร้างผลงานเหมือนตัวอย่างหรือเลียนแบบของเพื่อน หรือทำตามคำแนะนำของครู

การเล่าเรื่องราวจากผลงาน

พัฒนาการระดับ 3 หมายถึง นักเรียนเล่าเรื่องราวเป็นประโยคต่อเนื่องโดยไม่มีผู้ชี้นำ

พัฒนาการระดับ 2 หมายถึง นักเรียนเล่าเรื่องราวเป็นประโยคสั้นๆ ได้ โดยไม่มีผู้ชี้นำ

พัฒนาการระดับ 1 หมายถึง นักเรียนเล่าเรื่องราวได้ แต่ต้องมีผู้ชี้นำเล่าเรื่องราวได้เป็นคำๆ

การปฏิบัติกิจกรรมอย่างสนุกสนาน

พัฒนาการระดับ 3 หมายถึง นักเรียนมีท่าทีกระตือรือร้น ยิ้มแย้มแจ่มใส สนุกสนานในการร่วมกิจกรรมโดยตลอด

พัฒนาการระดับ 2 หมายถึง นักเรียนแสดงสีหน้า ยิ้มแย้มแจ่มใส สนุกสนานพึงพอใจเป็นบางช่วงกิจกรรม

พัฒนาการระดับ 1 หมายถึง นักเรียนแสดงสีหน้าท่าทางไม่เต็มใจ บ่ายเบี่ยงขณะปฏิบัติกิจกรรมตลอดทั้งกิจกรรม

การตรวจผลงาน

พัฒนาการระดับ 3 หมายถึง ฝึก ตัดปะภาพได้อย่างต่อเนื่อง รูปชัดเจน สวยงาม

พัฒนาการระดับ 2 หมายถึง ฝึก ตัดปะภาพได้อย่างต่อเนื่อง รูปไม่ชัดเจน ไม่สวยงาม

พัฒนาการระดับ 1 หมายถึง ฝึก ตัดปะภาพไม่ต่อเนื่อง รูปไม่ชัดเจน ไม่สวยงาม

**แผนการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาทักษะความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อกับตา
โดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่น ชั้นอนุบาลปีที่ 1
โรงเรียนพินิจราษฎร์บำรุง**

สาระการเรียนรู้ สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก
สัปดาห์ที่ 1 หน่วยย่อย ตัวเรา
สอนวันที่ 9 เดือน มกราคม พ.ศ.2556

กิจกรรมสร้างสรรค์
เรื่อง ใบไม้แปลงร่าง
เวลา 40 นาที

1. สาระสำคัญ

การสร้างภาพจากใบไม้ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการใช้กล้ามเนื้อเล็กในการทำงานเพื่อสร้างผลงานตามความคิดจินตนาการได้อย่างคล่องแคล่ว และยังส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งส่งเสริมสุนทรียภาพทางอารมณ์ – จิตใจให้แก่เด็กนักเรียนอีกด้วย

2. จุดประสงค์

- 2.1 นักเรียนสามารถใช้กล้ามเนื้อเล็กและสายตาให้สัมพันธ์กันได้ (มฐ.2/2)
- 2.2 นักเรียนสามารถสร้างงานศิลปะจากใบไม้ตามจินตนาการได้ (มฐ.11/1)
- 2.3 นักเรียนสามารถเล่าเรื่องเกี่ยวกับผลงานของตนเองได้ (มฐ.9/1)
- 2.4 นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนุกสนานได้ (มฐ.12/1)

3. สาระการเรียนรู้

- 3.1 สาระที่ควรรู้
 - การสร้างภาพจากใบไม้

3.2 ประสบการณ์สำคัญ

ด้านร่างกาย

การประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อเล็กและสายตา
การใช้กล้ามเนื้อมือในการประดิษฐ์ภาพจากใบไม้
การระมัดระวังความปลอดภัยในการใช้วัสดุอุปกรณ์
การปฏิบัติตามสุขอนามัยหลังจากการทำกิจกรรม

ด้านอารมณ์ – จิตใจ

การชื่นชมสร้างสรรค์ผลงานที่สวยงามตามความคิดจินตนาการที่สวยงาม

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

4.1 นักเรียนนักเรียนและครูพากันไปที่สวนป่าบริเวณด้านหลังโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 สำรวจสิ่งมีชีวิตในสวนป่าว่ามีอะไรบ้าง มีรูปร่างลักษณะอย่างไร

ขั้นดำเนินกิจกรรม

4.2 นักเรียนและครูร่วมกันสนทนากลุ่มถึงสิ่งมีชีวิตและนักเรียนสังเกตต้นไม้ที่มีลักษณะต่างๆ ภายในสวนป่า แล้วเลือกหยิบใบไม้ที่ร่วงบนพื้นมาคนละ 4 – 5 ใบ เพื่อนำมาตกแต่งเป็นภาพต่างๆ ตามความคิดของตนเอง

4.3 นักเรียนเลือกทำกิจกรรมสร้างสรรค์ 1 - 2 กิจกรรม จากกิจกรรมที่ครูจัดเตรียมไว้ 3 - 4 กิจกรรม ให้นักเรียนทำกิจกรรมสร้างสรรค์ที่ครูกำหนด โดยรับวัสดุอุปกรณ์ในการประดิษฐ์ภาพจากใบไม้

4.4 นักเรียนนำใบไม้ที่หยิบมาจากสวนป่า และใบไม้ที่ครูเตรียมไว้ให้นำมาตกแต่งเป็นภาพบนกระดาษโดยใช้กาว กรรไกรตกแต่ง ตามความคิดจินตนาการ

ขั้นสรุป

4.5 นักเรียนช่วยกันเก็บวัสดุอุปกรณ์เข้าที่ให้เรียบร้อยและทำความสะอาดโต๊ะกิจกรรม

4.6 นักเรียนนำเสนอผลงานสร้างสรรค์ของตนเอง

4.7 นักเรียนนำผลงานไปเก็บไว้ที่มุมจัดแสดงผลงานเพื่อให้เพื่อนร่วมชั้นชมผลงานของตนเอง/นำผลงานไปเก็บไว้ที่มุมจัดแสดง

5. สื่อและแหล่งเรียนรู้

5.1 แหล่งเรียนรู้ คือ สวนป่าบริเวณหลังโรงเรียน

5.2 ใบไม้ที่ร่วงหล่นบนพื้น/ ใบไม้ประดับที่มีรูปร่างแตกต่างกัน

5.3 กรรไกร/กาว

5.4 กระดาษ

6. การประเมินผล

6.1 วิธีการ

6.1.1 สังเกตการใช้กล้ามเนื้อและสายตาในการปฏิบัติกิจกรรม

6.1.2 สังเกตผลงานของนักเรียน

6.1.3 สังเกตการเล่าเรื่องเกี่ยวกับผลงานของนักเรียน

6.1.4 สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน

6.2 เครื่องมือ

6.2.1 แบบบันทึกการสังเกตการปฏิบัติกิจกรรม

7. ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะของผู้บริหาร หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ
(.....)

ผู้อำนวยการโรงเรียน

8. บันทึกผลหลังสอน

8.1 จำนวนผู้ที่มาเรียน คน ไม่มา คน คือเลขที่

8.2 พฤติกรรมของผู้เรียน

.....

.....

8.3 การดำเนินการของครู

.....

.....

.....

8.4 สรุปผลการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน

.....

.....

8.5 แนวทางจัดการให้ความช่วยเหลือกับผู้ไม่มาเรียน

.....

.....

8.6 ปัญหาที่พบและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก

(นายบุญธรรม โสภ)

ตำแหน่ง.....

วันที่เดือน พ.ศ.

แบบบันทึกการสังเกต กิจกรรมสร้างสรรค์
 สาระการเรียนรู้ สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก หน่วยย่อย ตัวเรา
 เรื่อง ใบไม้แปลงร่าง สอนวันที่ 9 เดือน มกราคม พ.ศ.2556

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน				รวม
		การใช้กล้ามเนื้อ เล็กและสายตา	การปฏิบัติ กิจกรรม	การเล่า เรื่องราวจาก ผลงาน	ผลงาน/ ชิ้นงาน	
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						
10.						
11.						
12.						
13.						
14.						
15.						
16.						
17.						
18.						
19.						
20.						
21.						
22.						
23.						
24.						
25.						
รวม						

หมายเหตุ

เกณฑ์การแปลผล ของคุณลักษณะระดับพฤติกรรมใช้เกณฑ์ ดังนี้

ช่วงคะแนน	แปลความหมาย
2.51 – 3.00	ดีมาก
2.00 – 2.50	ดี
1.00 – 1.99	พอใช้

เกณฑ์ประเมินของแบบบันทึกการสังเกต กิจกรรมสร้างสรรค์

การใช้กล้ำเนื้อเล็กและสายตาให้สัมพันธ์กัน

พัฒนาการระดับ 3 หมายถึง นักเรียนใช้กล้ำเนื้อเล็กและสายตาในการทำกิจกรรมได้อย่างมั่นคง คล่องแคล่ว น้ำหนักในการควบคุมมือและสายตาอย่างสม่ำเสมอ

พัฒนาการระดับ 2 หมายถึง นักเรียนใช้กล้ำเนื้อเล็กและสายตาในการทำกิจกรรมได้อย่างมั่นคง น้ำหนักในการควบคุมมือและสายตาไม่สม่ำเสมอ

พัฒนาการระดับ 1 หมายถึง นักเรียนใช้กล้ำเนื้อเล็กและสายตาในการทำกิจกรรมได้แต่น้ำหนักในการควบคุมมือและสายตาไม่สม่ำเสมอ

การสร้างผลงานกิจกรรมสร้างสรรค์

พัฒนาการระดับ 3 หมายถึง นักเรียนใช้กล้ำเนื้อเล็กและสายตาในการสร้างผลงานเป็นของตนเอง มีความแปลกใหม่ และมีรายละเอียดที่แสดงเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน

พัฒนาการระดับ 2 หมายถึง นักเรียนใช้กล้ำเนื้อเล็กและสายตาในการสร้างผลงานเป็นของตนเอง มีรายละเอียดที่แสดงเรื่องราวได้

พัฒนาการระดับ 1 หมายถึง นักเรียนใช้กล้ำเนื้อเล็กและสายตาในการสร้างผลงานเหมือนตัวอย่างหรือเลียนแบบของเพื่อน หรือทำตามคำแนะนำของครู

การเล่าเรื่องราวจากผลงาน

พัฒนาการระดับ 3 หมายถึง นักเรียนเล่าเรื่องราวเป็นประโยคต่อเนื่องโดยไม่มีผู้ชี้นำ

พัฒนาการระดับ 2 หมายถึง นักเรียนเล่าเรื่องราวเป็นประโยคสั้นๆ ได้ โดยไม่มีผู้ชี้นำ

พัฒนาการระดับ 1 หมายถึง นักเรียนเล่าเรื่องราวได้ แต่ต้องมีผู้ชี้นำเล่าเรื่องราวได้เป็นคำๆ

การปฏิบัติกิจกรรมอย่างสนุกสนาน

พัฒนาการระดับ 3 หมายถึง นักเรียนมีท่าทีกระตือรือร้น ยิ้มแย้มแจ่มใส สนุกสนานในการร่วมกิจกรรมโดยตลอด

พัฒนาการระดับ 2 หมายถึง นักเรียนแสดงสีหน้า ยิ้มแย้มแจ่มใส สนุกสนานพึงพอใจเป็นบางช่วงกิจกรรม

พัฒนาการระดับ 1 หมายถึง นักเรียนแสดงสีหน้าท่าทางไม่เต็มใจ บ่ายเบี่ยงขณะปฏิบัติกิจกรรมตลอดทั้งกิจกรรม

การตรวจผลงาน

พัฒนาการระดับ 3 หมายถึง ฝึก ตัดปะภาพได้อย่างต่อเนื่อง รูปชัดเจน สวยงาม

พัฒนาการระดับ 2 หมายถึง ฝึก ตัดปะภาพได้อย่างต่อเนื่อง รูปไม่ชัดเจน ไม่สวยงาม

พัฒนาการระดับ 1 หมายถึง ฝึก ตัดปะภาพไม่ต่อเนื่อง รูปไม่ชัดเจน ไม่สวยงาม

**แผนการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาทักษะความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อกับตา
โดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่น ชั้นอนุบาลปีที่ 1
โรงเรียนพินิจราษฎร์บำรุง**

สาระการเรียนรู้ สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก กิจกรรมสร้างสรรค์ สัปดาห์ที่ 1 หน่วยย่อย
ตัวเรา เรื่อง สร้อยบุปผานานาพันธุ์
สอนวันที่ 10 เดือน มกราคม พ.ศ.2556 เวลา 40 นาที

1. สาระสำคัญ

การร้อยดอกไม้ตามความคิดและจินตนาการ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการใช้กล้ามเนื้อเล็กในการทำงานเพื่อสร้างผลงานตามความคิดและจินตนาการได้อย่างคล่องแคล่ว และยังส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์จินตนาการ รวมทั้งส่งเสริมสุนทรียภาพทางอารมณ์ - จิตใจให้นักเรียนอีกด้วย

2. จุดประสงค์

- 2.1 นักเรียนสามารถใช้กล้ามเนื้อเล็กและสายตาให้สัมพันธ์กันได้ (มฐ.2/2)
- 2.2 นักเรียนสามารถร้อยดอกไม้อย่างอิสระตามความคิดและจินตนาการได้(มฐ.11/1)
- 2.3 นักเรียนสามารถเล่าเรื่องเกี่ยวกับผลงานของตนเองได้(มฐ.9/1)
- 2.4 นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนุกสนานได้(มฐ.12/1)

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระที่ควรรู้

การร้อยดอกไม้ตามความคิดจินตนาการ

3.2 ประสบการณ์สำคัญ

ด้านร่างกาย

การประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อเล็กและสายตา

การใช้กล้ามเนื้อมือในการร้อยดอกไม้

การระมัดระวังความปลอดภัยในการใช้วัสดุอุปกรณ์

การปฏิบัติตามสุขอนามัยหลังจากการทำกิจกรรม

ด้านอารมณ์ – จิตใจ

การชื่นชมสร้างสรรค์ผลงานตามความคิดจินตนาการที่สวยงาม

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

4.1 นักเรียนและครูไปเดินรอบๆ สนามหญ้าของโรงเรียนเพื่อค้นหาดอกไม้ทั้งชนิดที่มีกลิ่นและไม่กลิ่น หรือดอกไม้ที่มีหนอน/แมลงเกาะ

ขั้นดำเนินกิจกรรม

4.2 นักเรียนและครูช่วยกันมองหาดอกไม้ หนอน แมลง หรือสัตว์ตัวเล็กๆ ที่อาจพบเห็นบนต้นไม้ ใบหญ้า แล้วสนทนาร่วมกันว่าสัตว์มาทำอะไรกับต้นไม้ ใบหญ้าเหล่านั้น แล้วช่วยกันเก็บ

ดอกไม้ที่พับกลับเข้าห้องเรียน สนทนาร่วมกันเกี่ยวกับดอกไม้ที่นำกลับมาเกี่ยวกับสี ลักษณะของดอก และทดลองดมกลิ่นดอกไม้ว่ามีกลิ่นอย่างไร

4.3 นักเรียนเลือกทำกิจกรรมสร้างสรรค์ 1 – 2 กิจกรรม จากกิจกรรมที่ครูจัดเตรียมไว้ 3 – 4 กิจกรรม ให้นักเรียนทำกิจกรรมสร้างสรรค์ที่ครูกำหนด โดยรับวัสดุอุปกรณ์ในการร้อยดอกไม้

4.4 นักเรียนนำดอกไม้ที่เก็บมาร้อยด้วยก้านมะพร้าว และสายเอ็น ตามความคิดจินตนาการ หรืออาจใช้ก้านดอกเสียบต่อกันให้ยาวๆ โดยไม่ใช้สายเอ็นหรือก้านมะพร้าวได้

4.5 นักเรียนและครูช่วยกันนำดอกไม้มาจัดลงภาชนะเช่น แจกัน ขวดทรงสูงหรือนำดอกไม้ที่ร้อยเสร็จแล้วมาตกแต่งเป็นพวงมาลัยคล้องคอ คล้องแขน ทำสร้อยประดับศีรษะตามจินตนาการ

ขั้นสรุป

4.6 นักเรียนช่วยกันเก็บวัสดุอุปกรณ์เข้าที่ให้เรียบร้อยและทำความสะอาดโต๊ะกิจกรรม

4.7 นักเรียนนำเสนอผลงานสร้างสรรค์ของตนเอง

4.8 นักเรียนนำผลงานไปเก็บไว้ที่มุมจัดแสดงผลงานเพื่อให้เพื่อนร่วมชั้นชมผลงานของตนเอง/นำผลงานไปเล่นบทบาทสมมติตามจินตนาการในช่วงกิจกรรมเสรี/ตามมุม

5. สื่อและแหล่งเรียนรู้

5.1 แหล่งเรียนรู้คือ สนามหญ้าบริเวณโรงเรียน

5.2 ดอกไม้ / ก้านมะพร้าว / สายเอ็น

5.3 แจกัน/ขวดทรงสูง

5.4 ใบไม้อื่นๆ มาร้อยสลั

6. การประเมินผล

6.1 วิธีการ

6.1.1 สังเกตการใช้กล้ามเนื้อและสายตาในการปฏิบัติกิจกรรม

6.1.2 สังเกตผลงานของนักเรียน

6.1.3 สังเกตการเล่าเรื่องเกี่ยวกับผลงานของนักเรียน

6.1.4 สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน

6.2 เครื่องมือ

6.2.1 แบบบันทึกการสังเกตกิจกรรมสร้างสรรค์

7. ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะของผู้บริหาร หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(นางมะลิจันทร์ บัณฑิต)

ผู้อำนวยการโรงเรียนพินิจราษฎร์บำรุง

8. บันทึกผลหลังสอน

8.1 จำนวนผู้มาเรียน คน ไม่มา คน คือเลขที่

8.2 พฤติกรรมของผู้เรียน

.....

.....

.....

8.3 การดำเนินการของครู

.....

.....

.....

8.4 สรุปผลการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน

.....

.....

.....

8.5 แนวทางจัดการให้ความช่วยเหลือกับผู้ไม่มาเรียน

.....

.....

.....

8.6 ปัญหาที่พบและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก

(นายบุญธรรม โสภ)

ตำแหน่ง.....

วันที่เดือน พ.ศ.

แบบบันทึกการสังเกต กิจกรรมสร้างสรรค์
 สาระการเรียนรู้ สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก หน่วยย่อย ตัวเรา
 เรื่อง สร้อยบุปผานานาพันธุ์ สอนวันที่ 10 เดือน มกราคม พ.ศ.2556

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน				รวม
		การใช้กล้ามเนื้อ เล็กและสายตา	การปฏิบัติ กิจกรรม	การเล่า เรื่องราวจาก ผลงาน	ผลงาน/ ชิ้นงาน	
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						
10.						
11.						
12.						
13.						
14.						
15.						
16.						
17.						
18.						
19.						
20.						
21.						
22.						
23.						
24.						
25.						
รวม						

หมายเหตุ

เกณฑ์การแปลผล ของคุณลักษณะระดับพฤติกรรมใช้เกณฑ์ ดังนี้

ช่วงคะแนน	แปลความหมาย
2.51 – 3.00	ดีมาก
2.00 – 2.50	ดี
1.00 – 1.99	พอใช้

เกณฑ์ประเมินของแบบบันทึกการสังเกต กิจกรรมสร้างสรรค์

การใช้กล้ำเนื้อเล็กและสายตาให้สัมพันธ์กัน

พัฒนาการระดับ 3 หมายถึง นักเรียนใช้กล้ำเนื้อเล็กและสายตาในการทำกิจกรรมได้อย่างมั่นคง คล่องแคล่ว น้ำหนักในการควบคุมมือและสายตาอย่างสม่ำเสมอ

พัฒนาการระดับ 2 หมายถึง นักเรียนใช้กล้ำเนื้อเล็กและสายตาในการทำกิจกรรมได้อย่างมั่นคง น้ำหนักในการควบคุมมือและสายตาไม่สม่ำเสมอ

พัฒนาการระดับ 1 หมายถึง นักเรียนใช้กล้ำเนื้อเล็กและสายตาในการทำกิจกรรมได้แต่น้ำหนักในการควบคุมมือและสายตาไม่สม่ำเสมอ

การสร้างผลงานกิจกรรมสร้างสรรค์

พัฒนาการระดับ 3 หมายถึง นักเรียนใช้กล้ำเนื้อเล็กและสายตาในการสร้างผลงานเป็นของตนเอง มีความแปลกใหม่ และมีรายละเอียดที่แสดงเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน

พัฒนาการระดับ 2 หมายถึง นักเรียนใช้กล้ำเนื้อเล็กและสายตาในการสร้างผลงานเป็นของตนเอง มีรายละเอียดที่แสดงเรื่องราวได้

พัฒนาการระดับ 1 หมายถึง นักเรียนใช้กล้ำเนื้อเล็กและสายตาในการสร้างผลงานเหมือนตัวอย่างหรือเลียนแบบของเพื่อน หรือทำตามคำแนะนำของครู

การเล่าเรื่องราวจากผลงาน

พัฒนาการระดับ 3 หมายถึง นักเรียนเล่าเรื่องราวเป็นประโยคต่อเนื่องโดยไม่มีผู้ชี้นำ

พัฒนาการระดับ 2 หมายถึง นักเรียนเล่าเรื่องราวเป็นประโยคสั้นๆ ได้ โดยไม่มีผู้ชี้นำ

พัฒนาการระดับ 1 หมายถึง นักเรียนเล่าเรื่องราวได้ แต่ต้องมีผู้ชี้นำเล่าเรื่องราวได้เป็นคำๆ

การปฏิบัติกิจกรรมอย่างสนุกสนาน

พัฒนาการระดับ 3 หมายถึง นักเรียนมีท่าทีกระตือรือร้น ยิ้มแย้มแจ่มใส สนุกสนานในการร่วมกิจกรรมโดยตลอด

พัฒนาการระดับ 2 หมายถึง นักเรียนแสดงสีหน้า ยิ้มแย้มแจ่มใส สนุกสนานพึงพอใจเป็นบางช่วงกิจกรรม

พัฒนาการระดับ 1 หมายถึง นักเรียนแสดงสีหน้าท่าทางไม่เต็มใจ บ่ายเบี่ยงขณะปฏิบัติกิจกรรมตลอดทั้งกิจกรรม

การตรวจผลงาน

พัฒนาการระดับ 3 หมายถึง ฝึก ตัดปะภาพได้อย่างต่อเนื่อง รูปชัดเจน สวยงาม

พัฒนาการระดับ 2 หมายถึง ฝึก ตัดปะภาพได้อย่างต่อเนื่อง รูปไม่ชัดเจน ไม่สวยงาม

พัฒนาการระดับ 1 หมายถึง ฝึก ตัดปะภาพไม่ต่อเนื่อง รูปไม่ชัดเจน ไม่สวยงาม

ขั้นสรุป

7. ครูสรุปผลการเป่าสี และประเมินโดยการตรวจผลงาน

สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้การสอน

1. เพลง “หน้าที่อวัยวะสำคัญ”
2. ใบงาน
3. สีน้ำ ดินสอ จานสี พู่กัน

การประเมินผล

1. วัดและประเมินโดย
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.1.1 การใช้กล้ามเนื้อมือกับตา
 - 1.1.2 การเล่าเรื่องราวจากผลงาน
 - 1.1.3 การปฏิบัติกิจกรรม
 - 1.2 การตรวจผลงาน
2. เครื่องมือที่ประเมิน
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 ผลงาน

7. ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะของผู้บริหาร หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(นางมะลิจันทร์ บัณฑิต)

ผู้อำนวยการโรงเรียนพินิจราษฎร์บำรุง

8. บันทึกผลหลังสอน

8.1 จำนวนผู้มาเรียน คน ไม่มา คน คือเลขที่

8.2 พฤติกรรมของผู้เรียน

.....

.....

.....

8.3 การดำเนินการของครู

.....

.....

.....

8.4 สรุปผลการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน

.....

.....

.....

8.5 แนวทางการให้ความช่วยเหลือกับผู้ไม่มาเรียน

.....

.....

.....

8.6 ปัญหาที่พบและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก

(นายบุญธรรม โสภ)

ตำแหน่ง.....

วันที่เดือน พ.ศ.

แบบบันทึกการสังเกต กิจกรรมสร้างสรรค์
 สาระการเรียนรู้ สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก หน่วยย่อย ตัวเรา
 เรื่อง สร้อยบุปผานานาพันธุ์ สอนวันที่ 10 เดือน มกราคม พ.ศ.2556

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน				รวม
		การใช้กล้ามเนื้อ เล็กและสายตา	การปฏิบัติ กิจกรรม	การเล่า เรื่องราวจาก ผลงาน	ผลงาน/ ชิ้นงาน	
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						
10.						
11.						
12.						
13.						
14.						
15.						
16.						
17.						
18.						
19.						
20.						
21.						
22.						
23.						
24.						
25.						
รวม						

หมายเหตุ

เกณฑ์การแปลผล ของคุณลักษณะระดับพฤติกรรมใช้เกณฑ์ ดังนี้

ช่วงคะแนน	แปลความหมาย
2.51 – 3.00	ดีมาก
2.00 – 2.50	ดี
1.00 – 1.99	พอใช้

เกณฑ์ประเมินของแบบบันทึกการสังเกต กิจกรรมสร้างสรรค์

การใช้กล้ำเนื้อเล็กและสายตาให้สัมพันธ์กัน

พัฒนาการระดับ 3 หมายถึง นักเรียนใช้กล้ำเนื้อเล็กและสายตาในการทำกิจกรรมได้อย่างมั่นคง คล่องแคล่ว น้ำหนักในการควบคุมมือและสายตาอย่างสม่ำเสมอ

พัฒนาการระดับ 2 หมายถึง นักเรียนใช้กล้ำเนื้อเล็กและสายตาในการทำกิจกรรมได้อย่างมั่นคง น้ำหนักในการควบคุมมือและสายตาไม่สม่ำเสมอ

พัฒนาการระดับ 1 หมายถึง นักเรียนใช้กล้ำเนื้อเล็กและสายตาในการทำกิจกรรมได้แต่น้ำหนักในการควบคุมมือและสายตาไม่สม่ำเสมอ

การสร้างผลงานกิจกรรมสร้างสรรค์

พัฒนาการระดับ 3 หมายถึง นักเรียนใช้กล้ำเนื้อเล็กและสายตาในการสร้างผลงานเป็นของตนเอง มีความแปลกใหม่ และมีรายละเอียดที่แสดงเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน

พัฒนาการระดับ 2 หมายถึง นักเรียนใช้กล้ำเนื้อเล็กและสายตาในการสร้างผลงานเป็นของตนเอง มีรายละเอียดที่แสดงเรื่องราวได้

พัฒนาการระดับ 1 หมายถึง นักเรียนใช้กล้ำเนื้อเล็กและสายตาในการสร้างผลงานเหมือนตัวอย่างหรือเลียนแบบของเพื่อน หรือทำตามคำแนะนำของครู

การเล่าเรื่องราวจากผลงาน

พัฒนาการระดับ 3 หมายถึง นักเรียนเล่าเรื่องราวเป็นประโยคต่อเนื่องโดยไม่มีผู้ชี้นำ

พัฒนาการระดับ 2 หมายถึง นักเรียนเล่าเรื่องราวเป็นประโยคสั้นๆ ได้ โดยไม่มีผู้ชี้นำ

พัฒนาการระดับ 1 หมายถึง นักเรียนเล่าเรื่องราวได้ แต่ต้องมีผู้ชี้นำเล่าเรื่องราวได้เป็นคำๆ

การปฏิบัติกิจกรรมอย่างสนุกสนาน

พัฒนาการระดับ 3 หมายถึง นักเรียนมีท่าทีกระตือรือร้น ยิ้มแย้มแจ่มใส สนุกสนานในการร่วมกิจกรรมโดยตลอด

พัฒนาการระดับ 2 หมายถึง นักเรียนแสดงสีหน้า ยิ้มแย้มแจ่มใส สนุกสนานพึงพอใจเป็นบางช่วงกิจกรรม

พัฒนาการระดับ 1 หมายถึง นักเรียนแสดงสีหน้าท่าทางไม่เต็มใจ บ่ายเบี่ยงขณะปฏิบัติกิจกรรมตลอดทั้งกิจกรรม

การตรวจผลงาน

พัฒนาการระดับ 3 หมายถึง ฝึก ตัดปะภาพได้อย่างต่อเนื่อง รูปชัดเจน สวยงาม

พัฒนาการระดับ 2 หมายถึง ฝึก ตัดปะภาพได้อย่างต่อเนื่อง รูปไม่ชัดเจน ไม่สวยงาม

พัฒนาการระดับ 1 หมายถึง ฝึก ตัดปะภาพไม่ต่อเนื่อง รูปไม่ชัดเจน ไม่สวยงาม

ภาคผนวก ข
แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย

แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย

คำชี้แจง

แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย ใช้ในการวัดความสามารถด้านการใช้มือ นิ้วมือและการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตาของเด็กปฐมวัยอุปกรณ์ที่ใช้ในการทดสอบ ได้แก่

1. ก้อนไม้สี่เหลี่ยมลูกบาศก์ขนาด 1 นิ้ว จำนวน 10 ก้อน
2. กระดาษแข็ง 1 แผ่น
3. ก้อนหิน เปลือกหอย และเมล็ดพืชต่างๆ จำนวน 15 ชิ้น
4. ถาด 1 ใบ
5. คีมคีบน้ำตาลก้อน 1 อัน
6. ถ้วยพลาสติก 5 ใบ
7. ก้อนกรวด ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1 เซนติเมตร จำนวน 10 ก้อน
8. ขวดพลาสติกใส 1 ใบ
9. กระดาษสำหรับวาด 1 แผ่น
10. ดินสอ 1 แท่ง
11. แผ่นกระดาษการ์ดขนาด 5X 7 นิ้ว สำหรับวาดรูปตัวอย่าง
12. กระดาษสำหรับพับตามรอย 1 แผ่น
13. กระดาษสี 1 แผ่น ขนาด 5X 7 นิ้ว สำหรับตัด
14. กรรไกรปลายมน 1 อัน ขนาด 6 นิ้ว
15. นาฬิกาสำหรับจับเวลา 1 เรือน

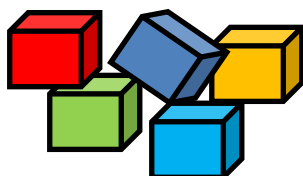
การให้คะแนน

แบบวัดความสามารถด้านการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย มีข้อทดสอบทั้งหมด 10 ข้อ ให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในแต่ละข้อลงในแบบบันทึกคะแนน การให้คะแนนมี 3 ระดับ คือ 3,2,1 คะแนนเต็มทั้งสิ้น 30 คะแนน ข้อทดสอบมีดังนี้

1. วางก้อนไม้เป็นรูปตามแบบที่กำหนด ภายในเวลา 15 วินาที
2. หยิบก้อนกรวดใส่ขวด 10 ก้อน ภายในเวลา 15 วินาที
3. วาดรูป ○ ตามแบบ
4. วาดรูป × ตามแบบ
5. วาดรูป □ ตามแบบ
6. วาดรูป △ ตามแบบ
7. พับกระดาษได้ 3 ทบ ตามแบบ
8. ตัดกระดาษด้วยกรรไกร
9. สร้างหอคอยด้วยก้อนไม้ 10 ก้อน
10. ใช้คีมคีบสิ่งของใส่ถ้วย 10 ชิ้น ภายในเวลา 20 วินาที

ข้อที่ 1 วางก้อนไม้เป็นรูปตามแบบที่กำหนด ภายในเวลา 15 วินาที

วิธีทดสอบ

ผู้ทดสอบพูดกับเด็กว่า “คุณครูจะทำอะไรบางอย่างให้หนูดู” ใช้แผ่นกระดาษเป็นฉากกั้นไม่ให้เด็กเห็น และใช้ก้อนไม้ 5 ก้อนวางต่อกัน เมื่อเสร็จแล้วปิดแผ่นกระดาษที่กั้นออกเพื่อให้เด็กเห็น แล้วส่งก้อนไม้ให้เด็กพร้อมกับพูดว่า “หนูวางก้อนไม้ให้เหมือนกับครูวาง” (ภายในเวลา 15 วินาที)

เกณฑ์การให้คะแนน

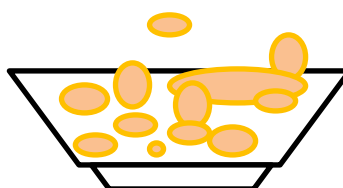
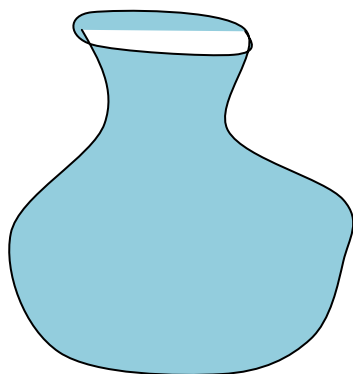
ผู้ทดสอบเริ่มจับเวลาเมื่อเด็กหยิบก้อนไม้ก้อนที่ 1

- ให้คะแนน 3 เมื่อเด็กทำตามแบบได้อย่างคล่องแคล่วและทันตามเวลาที่กำหนด
- ให้คะแนน 2 เมื่อเด็กทำตามแบบได้อย่างไม่ค่อยมั่นใจ แสดงอาการลังเล แต่ยังทันตามเวลาที่กำหนด
- ให้คะแนน 1 เมื่อเด็กทำตามแบบได้อย่างไม่ค่อยมั่นใจ แสดงอาการลังเล แต่ใช้เวลาเกินกว่าที่กำหนด

ข้อที่ 2 หยิบก้อนกรวดกลมเกลี้ยงขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1 เซนติเมตร จำนวน 10 ก้อน ใส่ขวด ภายในเวลา 15 วินาทีภายในเวลา 15 วินาที

วิธีทดสอบ

ผู้ทดสอบเทก้อนกรวดใส่ถาด แล้วพูดกับเด็กว่า “ให้หนูหยิบก้อนกรวดใส่ขวดที่ละก้อนจนครบ 10 ก้อน” ภายในเวลา 15 วินาที

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้ทดสอบเริ่มจับเวลาเมื่อเด็กหยิบก้อนกรวด ก้อนที่ 1

- ให้คะแนน 3 เมื่อเด็กสามารถหยิบก้อนกรวดใส่ขวดได้อย่างคล่องแคล่วครบ 10 ก้อนและทันตามเวลาที่กำหนด
- ให้คะแนน 2 เมื่อเด็กสามารถหยิบก้อนกรวดใส่ขวดได้ครบ 10 ก้อนตามเวลาที่กำหนดให้
- ให้คะแนน 1 เมื่อเด็กใช้เวลาเกินกว่าที่กำหนดในการหยิบก้อนกรวด 10 ก้อนใส่ขวด

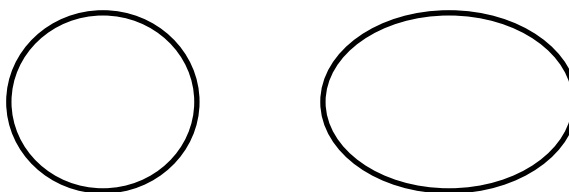
ข้อที่ 3 วาดรูป ○ ตามแบบ

วิธีทดสอบ

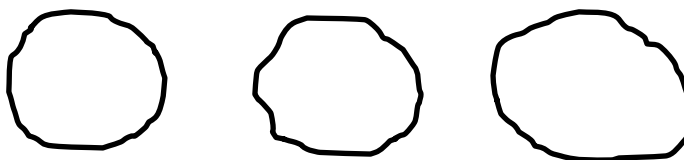
ผู้ทดสอบนำกระดาษสำหรับวาดและดินสอที่ไม่มียางลบให้กับเด็กพร้อมกับพูดว่า “ให้เด็กวาดภาพตามแบบ” ส่งกระดาษที่มีภาพวงกลมให้เด็กดู โดยไม่ต้องเรียกชื่อหรือวาดให้เด็กดู ให้เด็กวาดจนเป็นที่พอใจแล้วจึงเก็บกระดาษที่มีภาพวงกลมไว้

เกณฑ์การให้คะแนน ผู้ทดสอบพิจารณาจากภาพที่ได้กวาด

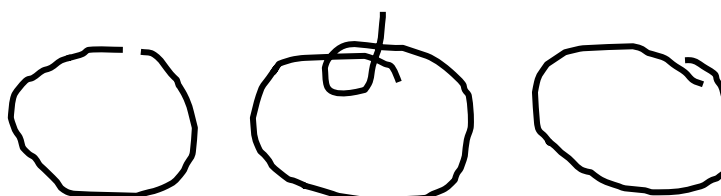
- ให้คะแนน 3 เมื่อภาพที่ได้กวาดเป็นภาพที่เกิดจากเส้นโค้งเขียนมาบรรจบกัน

- ให้คะแนน 2 เมื่อภาพที่ได้กวาดเป็นภาพที่เกิดจากเส้นโค้งเขียนมาบรรจบกันแม้ว่าเส้นนั้นจะไม่เรียบสม่ำเสมอ เช่น

- ให้คะแนน 1 เมื่อภาพที่ได้กวาดเป็นภาพที่เกิดจากเส้นโค้ง แต่ปลายของเส้นไม่มาบรรจบกันวงไป วงมา เช่น

ข้อที่ 4 วาดรูป X ตามแบบ

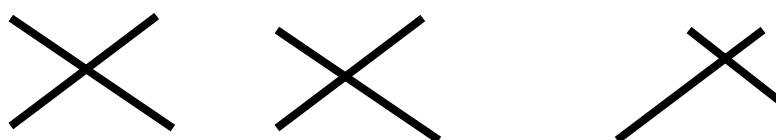
วิธีทดสอบ

ผู้ทดสอบนำกระดาษสำหรับวาดและดินสอที่ไม่มียางลบให้กับเด็กพร้อมกับพูดว่า “ให้เด็กวาดภาพตามแบบ” ส่งกระดาษที่มีภาพกากบาทให้เด็กดู โดยไม่ต้องเรียกชื่อหรือวาดให้เด็กดู ให้เด็กวาดจนเป็นที่พอใจแล้วจึงเก็บกระดาษที่มีภาพกากบาทไว้

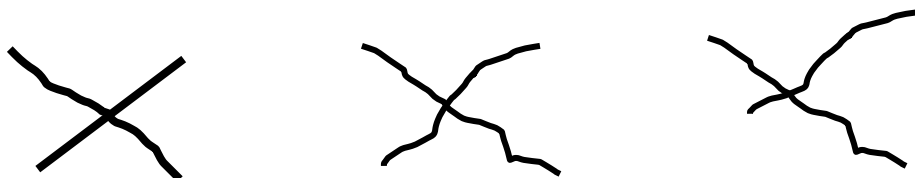
เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้ทดสอบพิจารณาจากภาพที่ได้กวาด

- ให้คะแนน 3 เมื่อภาพที่ได้กวาดเป็นภาพที่เกิดจากเส้น 2 เส้นตัดกันในตำแหน่งใดก็ได้และเห็นได้อย่างชัดเจนว่าเป็นภาพกากบาท เช่น

- ให้คะแนน 2 เมื่อภาพที่ได้กวาดเป็นภาพที่เกิดจากเส้น 2 เส้นตัดกันในตำแหน่งใดก็ได้แม้ว่าเส้นที่ได้กวาดจะไม่เรียบสม่ำเสมอ แต่ยังเห็นว่าเป็นภาพกากบาท เช่น

- ให้คะแนน 1 เมื่อภาพที่ได้กวาดเป็นภาพที่เกิดจากเส้น 2 เส้นตัดกันแต่เส้นทั้ง 2 ไม่ตัดกันอย่างชัดเจน เช่น

ข้อที่ 5 วาดรูป □ จัดรูปตามแบบ

วิธีทดสอบ

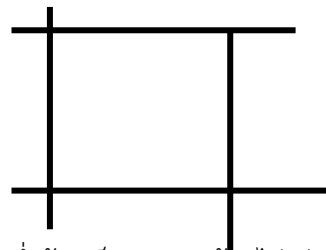
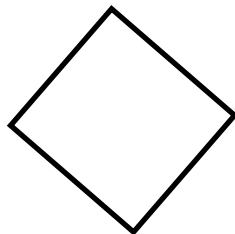
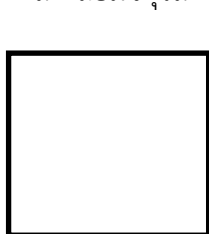
ผู้ทดสอบนำกระดาษสำหรับวาดและดินสอให้กับเด็กพร้อมกับพูดว่า “ให้เด็กกวาดภาพตามแบบ” ส่งกระดาษที่มีภาพสี่เหลี่ยมจัตุรัสให้เด็กดู โดยไม่ต้องเรียกชื่อหรือวาดให้เด็กดู ให้เด็กกวาดจนเป็นที่พอใจแล้วจึงเก็บกระดาษที่มีภาพสี่เหลี่ยมจัตุรัสไว้

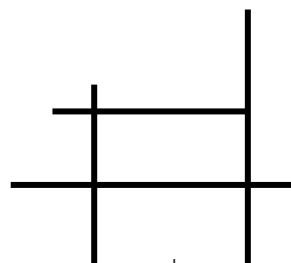
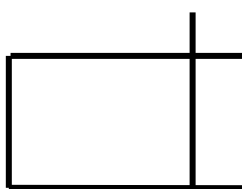
เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้ทดสอบพิจารณาจากภาพที่ได้กวาด

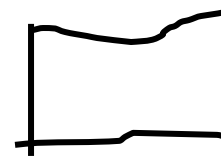
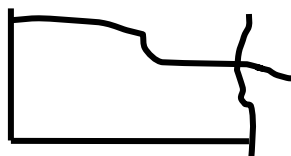
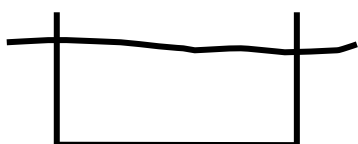
- ให้คะแนน 3 เมื่อภาพที่ได้กวาดเป็นรูปสี่เหลี่ยมและมีมุม 4 มุม ให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่าเป็นภาพสี่เหลี่ยมจัตุรัส

- ให้คะแนน 2 เมื่อภาพที่ได้กวาดเป็นรูปสี่เหลี่ยมและมีมุม 4 มุม ซึ่งต้องเป็นมุมฉากด้านไม่เท่ากันก็ได้

- ให้คะแนน 1 เมื่อภาพที่ได้กวาดเป็นรูปสี่เหลี่ยมและมีมุม 4 มุม ซึ่งอาจมีบางมุมที่โค้งมนไม่ได้สัดส่วน แต่ไม่เกิน 2 มุม

ข้อที่ 6 วาดรูป $\triangle$ ตามแบบ

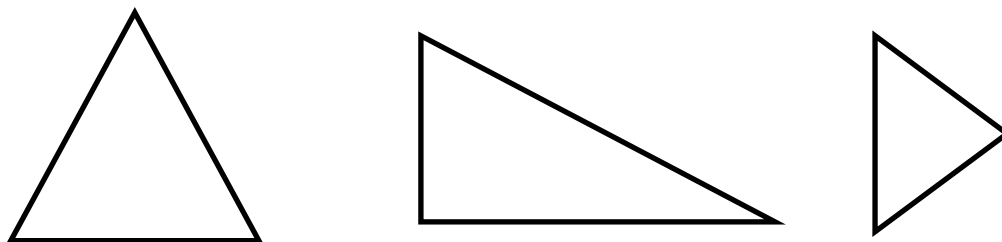
วิธีทดสอบ

ผู้ทดสอบนำกระดาษสำหรับวาดและดินสอให้กับเด็กพร้อมกับพูดว่า “ให้เด็กๆ วาดภาพตามแบบ” ส่งกระดาษที่มีภาพสามเหลี่ยมให้เด็กดู โดยไม่ต้องเรียกชื่อหรือวาดให้เด็กดู ให้เด็กวาดจนเป็นที่พอใจแล้วจึงเก็บกระดาษที่มีภาพสามเหลี่ยมไว้

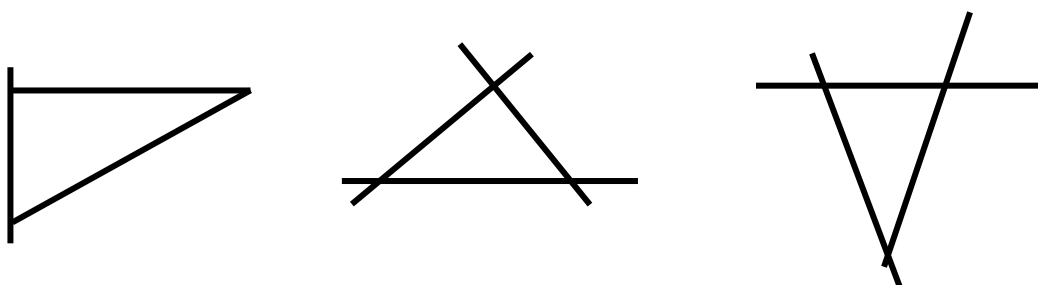
เกณฑ์การให้คะแนน ผู้ทดสอบพิจารณาจากภาพที่ได้กวาด

- ให้คะแนน 3 เมื่อภาพที่ได้กวาดมีมุมแหลมทั้ง 3 มุม เส้นทั้ง 3 บรรจบกันพอดี และเห็นได้อย่างชัดเจนว่าเป็นรูปสามเหลี่ยม

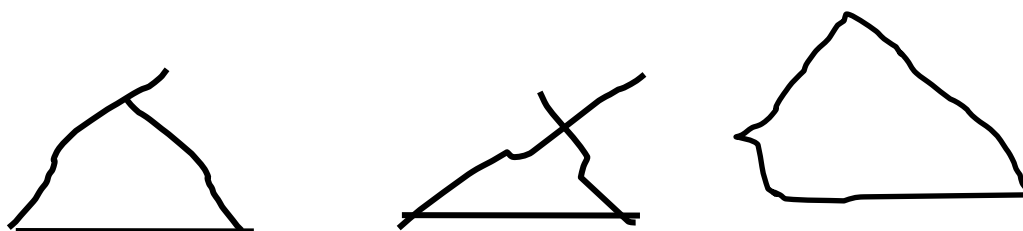

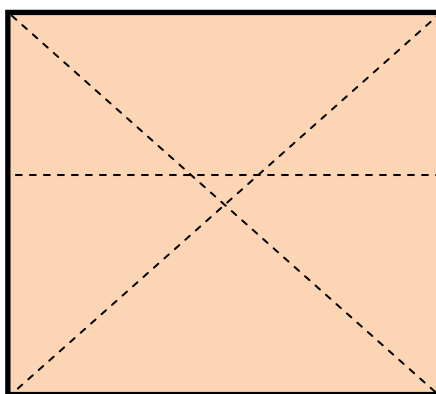
- ให้คะแนน 2 เมื่อภาพที่ได้กวาดมีมุม 3 มุม เส้นทั้ง 3 บรรจบกันหรือตัดกันอาจเป็นมุมแหลม มุมฉากหรือมุมป้านก็ได้ แต่ยังคงเห็นว่าเป็นรูปสามเหลี่ยม เช่น

- ให้คะแนน 1 เมื่อภาพที่ได้กวาดมีมุม 3 มุม เส้นทั้ง 3 บรรจบกันหรือตัดกันมีบางมุมที่โค้งมนได้ไม่เกิน 1 มุม แต่ยังคงเห็นว่าเป็นรูปสามเหลี่ยม เช่น

ข้อที่ 7 พับกระดาษได้ 3 ทบตามแบบ

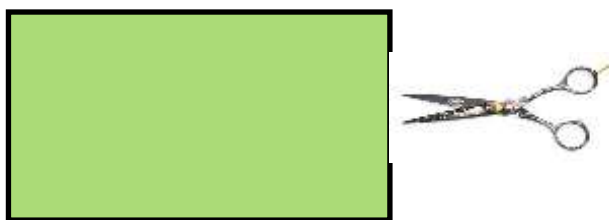
วิธีทดสอบ

ผู้ทดสอบหยิบกระดาษรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาด $8\frac{1}{2}$ นิ้ว ขึ้นมาแล้วบอกให้เด็กสังเกตดูทดสอบพับกระดาษตามรอยจุดไขปลาและกรีดรอยพับ ชูให้เด็กดู แล้วส่งกระดาษที่มีจุดไขปลาในลักษณะเดียวกันให้เด็กพับตามรอย 3 ทบ

เกณฑ์การให้คะแนน

- ให้คะแนน 3 เมื่อเด็กสามารถพับกระดาษตามรอยได้อย่างคล่องแคล่วโดยจุดมุมตรงกันและกรีดรอยพับได้เรียบ ไม่มีรอยยับหรือฉีกขาด
- ให้คะแนน 2 เมื่อเด็กสามารถพับกระดาษตามรอยได้แม้ว่าจะไม่จดกันมากนัก กรีดรอยพับได้และไม่ฉีกขาด
- ให้คะแนน 1 เมื่อเด็กสามารถพับกระดาษตามรอยได้แม้ว่าจะพับไม่ตรงตามรอยจุดไขปลาที่กำหนดไว้และมุมไม่จดกัน

ข้อที่ 8 ตัดกระดาษด้วยกรรไกร

วิธีทดสอบ

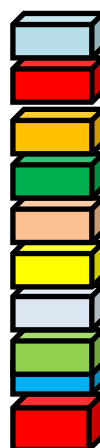
ผู้ทดสอบแจกกระดาษและกรรไกรปลายมนให้กับเด็กแล้วพูดกับเด็กว่า “ ให้เด็กๆใช้กรรไกรตัดกระดาษตัดกระดาษให้ขาดจากกัน” โดยไม่ต้องแสดงให้เด็กดู ถ้าเด็กไม่เข้าใจผู้ทดสอบแสดงให้เด็กดูโดยไม่ต้องอธิบายเพิ่มเติม

- ให้คะแนน 3 เมื่อเด็กใช้กรรไกรตัดกระดาษได้อย่างคล่องแคล่วชำนาญ รอยตัดเรียบ ไม่มีรอยฉีกขาด หรือรอยยับย่นของกระดาษ
- ให้คะแนน 2 เมื่อเด็กใช้กรรไกรตัดกระดาษให้ขาดออกจากกันได้ แต่ไม่คล่องแคล่ว รอยตัดไม่เรียบสม่ำเสมอ อาจเป็นรอยหยัก แต่ไม่มีรอยฉีกขาดที่เกิดจากการใช้มีดอีกข้างช่วยดึง
- ให้คะแนน 1 เมื่อเด็กใช้กรรไกรตัดกระดาษให้ขาดออกจากกันอย่างยากลำบากใช้เวลาในการตัดยาวนาน กระดาษมีรอยยับย่น และขาดที่แสดงให้เห็นว่าเด็กใช้มีดอีกข้างช่วยดึงให้กระดาษแยกออกจากกัน

ข้อที่ 9 สร้างหอคอยด้วยก้อนไม้ 10 ก้อน

วิธีทดสอบ

ผู้ทดสอบเตรียมก้อนไม้รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาด 1 นิ้ว จำนวน 10 ก้อน ให้กับเด็กแล้วพูดว่า “ให้เด็กนำก้อนไม้มาต่อซ้อนกันให้สูงที่สุดเท่าที่จะทำได้โดยไม่ให้ล้ม” ให้โอกาสเด็ก ทำ 3 ครั้ง

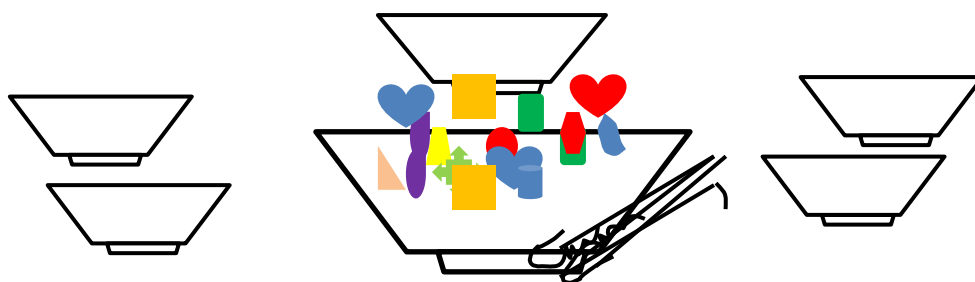

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้ทดสอบให้คะแนนครั้งที่เด็กสามารถทำได้ดีที่สุด ใน 3 ครั้ง

- ให้คะแนน 3 เมื่อเด็กสามารถตักก้อนไม้ทั้งหมด 10 ก้อนได้โดยไม่ล้ม
- ให้คะแนน 2 เมื่อเด็กสามารถตักก้อนไม้ได้สูงกว่า 7 ก้อน
- ให้คะแนน 1 เมื่อเด็กสามารถตักก้อนไม้สูงกว่า 5 ก้อน

ข้อที่ 10 คีบสิ่งของ 10 ชิ้น ใส่ถ้วยด้วยคีมคีบน้ำตาลก้อน ภายในเวลา 20 วินาที

วิธีทดสอบ

ผู้ทดสอบนำก้อนหิน เมล็ดพืช เปลือกหอย รวม 15 ชิ้น ใส่ถาดรวมกันแล้วคีมคีบสิ่งของในถาดแยกลงในถ้วยพลาสติกแต่ละใบให้เด็กดูแล้วบอกให้เด็กคีบสิ่งของตามอย่างที่ทำให้ดู

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้ทดสอบเริ่มจับเวลาเมื่อเด็กใช้คีมคีบสิ่งของชิ้นที่ 1

- ให้คะแนน 3 เมื่อเด็กสามารถคีบสิ่งของได้ 10 ชิ้น ขึ้นไปแยกลงในถ้วยได้อย่างถูกต้องและทันตามเวลาที่กำหนด
- ให้คะแนน 2 เมื่อเด็กสามารถคีบสิ่งของได้ไม่เกิน 10 ชิ้น แยกลงในถ้วยได้ภายในเวลาที่กำหนด
- ให้คะแนน 1 เมื่อเด็กสามารถคีบสิ่งของได้ไม่เกิน 6 ชิ้น แยกลงในถ้วยได้ภายในเวลาที่กำหนด

ภาคผนวก ค
แบบสรุปความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อแผนการจัดประสบการณ์
โดยกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่น

ตาราง 6 แบบสรุปความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อแผนการจัดประสบการณ์โดยกิจกรรมศิลปะ
สร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่น

ข้อความ	ความคิดเห็น			รวม	$\bar{X}$	S.D	ระดับ ความ เหมาะสม
	ของผู้เชี่ยวชาญ						
	1	2	3				
1. สารสำคัญ							
1.1 เหมาะสมกับวัยผู้เรียน	3	5	5	13	4.33	0.94	มาก
1.2 มีความชัดเจนเข้าใจง่าย	5	4	4	13	4.33	0.47	มากที่สุด
1.3 มีประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	5	3	4	12	4.00	0.82	มาก
2. สารการเรียนรู้							
2.1 กำหนดเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องที่จะเรียน	4	5	4	13	4.33	0.47	มาก
2.2 มีความชัดเจนเข้าใจง่าย	5	4	4	13	4.33	0.47	มากที่สุด
2.3 สอดคล้องกับเรื่องที่เด็กควรรู้	5	4	4	13	4.33	0.47	มาก
2.4 น่าสนใจและมีประโยชน์	5	3	4	12	4.00	0.82	มาก
3. จุดประสงค์การเรียนรู้							
3.1 สอดคล้องกับเนื้อหาหน่วยการเรียนรู้	3	5	4	12	4.00	0.82	มาก
3.2 ข้อความชัดเจนเข้าใจง่าย	5	4	4	13	4.33	0.47	มากที่สุด
3.3 เหมาะสมกับวัยผู้เรียน	5	4	4	13	4.33	0.47	มาก
4. กิจกรรมการเรียนรู้							
4.1 สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้	4	5	4	13	4.33	0.47	มาก
4.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์	5	4	4	13	4.33	0.47	มากที่สุด
4.3 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	5	4	4	13	4.33	0.47	มาก
4.4 มีกิจกรรมหลากหลาย	5	3	4	12	4.00	0.82	มากที่สุด
4.5 ได้รับความสนใจ	5	4	4	13	4.33	0.47	มาก
4.6 ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ	5	4	4	13	4.33	0.47	มาก
5. สื่อการเรียนรู้							
5.1 สอดคล้องกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้	4	5	4	13	4.33	0.47	มาก
5.2 ผู้เรียนมีส่วนร่วม	5	4	4	13	4.33	0.47	มากที่สุด
5.3 เหมาะสมกับวัยผู้เรียน	5	4	4	13	4.33	0.47	มาก
5.4 ได้รับความสนใจ	5	4	5	14	4.67	0.47	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อความ	ความคิดเห็น			รวม	$\bar{X}$	S.D	ระดับความเหมาะสม
6. การวัดและประเมินผล							
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	4	13	4.33	0.47	มาก
6.2 ครอบคลุมเนื้อหา	5	4	4	13	4.33	0.47	มากที่สุด
6.3 การวัดที่ระบุไว้สามารถประเมินได้	5	4	4	13	4.33	0.47	มาก
6.4 ใช้เครื่องมือวัดผลได้อย่างเหมาะสม	5	4	4	13	4.33	0.47	มาก
รวม	113	98	98	309	103.00	เหมาะสมมาก	
เฉลี่ย	4.71	4.08	4.08	12.88	4.29		

ภาคผนวก ง

แบบสรุปผลการประเมินความสอดคล้องข้อคำถามของแบบวัดความสามารถ
ด้านการใช้นิ้วมือประสานสัมพันธ์กับตาเด็กปฐมวัยกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ตาราง 7 แบบสรุปผลการประเมินความสอดคล้องข้อคำถามของแบบวัดความสามารถด้านการใช้นิ้ว
มือประสานสัมพันธ์กับตาเด็กปฐมวัยกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	สรุปผล
	1	2	3			
1	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	0	2.00	0.67	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
6	+1	0	+1	2.00	0.67	ใช้ได้
7	0	0	+1	1.00	0.33	ใช้ไม่ได้
8	0	0	+1	1.00	0.33	ใช้ไม่ได้
9	+1	0	0	1.00	0.33	ใช้ไม่ได้
10	0	0	+1	1.00	0.33	ใช้ไม่ได้
11	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
14	0	+1	+1	2.00	0.67	ใช้ได้

ภาคผนวก จ
เอกสารหนังสือราชการ

ที่ ศธ 0530.5(2)/506

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

19 ตุลาคม 2555

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนพินิจราษฎร์บำรุง

ด้วย นายบุญธรรม โสภานิลิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง "การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 1" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษณา สมะวรรณณะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้

เพื่อให้การทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดอนุญาตให้ นายบุญธรรม โสภานิลิตทดลองใช้เครื่องมือ กับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ทั้งนี้จะเริ่มทดลองเครื่องมือดังกล่าว ตั้งแต่ เดือนพฤศจิกายน 2555 เป็นต้นไป เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต ชูกำแพง)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการและจัดการศึกษานอกที่ตั้ง
ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ฝ่ายวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6080

ที่ ศธ 0530.5(2)/507

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

19 ตุลาคม 2555

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนพินิจราษฎร์บำรุง

ด้วย นายบุญธรรม โสภา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง "การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 1" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษณา สมะวรรณณะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้

เพื่อให้การทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดอนุญาตให้ นายบุญธรรม โสภา เก็บรวบรวมข้อมูล กับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ทั้งนี้จะเริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว ตั้งแต่ เดือนธันวาคม 2555 ถึง เดือนมกราคม 2556 เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต ชูก่าแพง)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการและจัดการศึกษานอกที่ตั้ง
ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ฝ่ายวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6080

ที่ ศธ 0530.5(2)/ว.505

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

19 ตุลาคม 2555

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน นางนงลักษณ์ กันปัญญา

ด้วย นายบุญธรรม โสภานิสิตรระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษณา สมะวรรณณะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ ในครั้งนี้ เพื่อที่นิสิตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต ชูกำแพง)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการและจัดการศึกษานอกที่ตั้ง
ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ฝ่ายวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6080

ที่ ศธ 0530.5(2)/ว.505

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

19 ตุลาคม 2555

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน นางรักชนก โพธิ์สกล

ด้วย นายบุญธรรม โสภานิ สัตระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภุชญา สมะวรรณชนะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ ในครั้งนี้ เพื่อที่นิสิตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต ชูกำแพง)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการและจัดการศึกษานอกที่ตั้ง

ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ฝ่ายวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6080

ที่ ศธ 0530.5(2)/ว.505

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

19 ตุลาคม 2555

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน นางสุพร จันทร์ประสิทธิ์

ด้วย นายบุญธรรม โสภานิ สัตระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง "การใช้กิจกรรมศิลปะ สร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กล้ามเนื้อกับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 1" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษณา สมะวรรณยะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ ในครั้งนี้ เพื่อที่นิสิตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต ชูกำแหง)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการและจัดการศึกษานอกที่ตั้ง
ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ฝ่ายวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทร. 0-4375-4322 ถึง 40 ต่อ 6080

ประวัติย่อของผู้ศึกษาค้นคว้า

ประวัติย่อของผู้ศึกษาค้นคว้า

ชื่อ	นายบุญธรรม โสภา
วันเกิด	วันที่ 3 กันยายน พ.ศ. 2513
สถานที่เกิด	อำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 148/7 หมู่บ้านบ้านเฮา ถนนถีนานนท์ ตำบลตลาด อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม รหัสไปรษณีย์ 44000
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครูชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนพินิจราษฎร์บำรุง อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ 46120
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2526	ประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านปรารธนาดี อำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย
พ.ศ. 2532	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพรเจริญวิทยา อำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย
พ.ศ. 2536	ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) วิชาเอกอุตสาหกรรมศิลป์ วิทยาลัยครูอุดรธานี
พ.ศ. 2556	ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

